Serie nouă
AUGUST 2019
8
(CCXVII)
48 pagini
ISSN
1220-742X

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

✓ *Vara Magica 2019*
✓ Festivaluri şi Concursuri: Timişoara, Braşov, Brăila, Cluj
✓ Aniversare Jolt Kerestely
✓ ”Trofeul Tinereții“ la borna 52, Amara

În imagine:
Delia
(foto: Dimitri Caceaune şi David Gal)

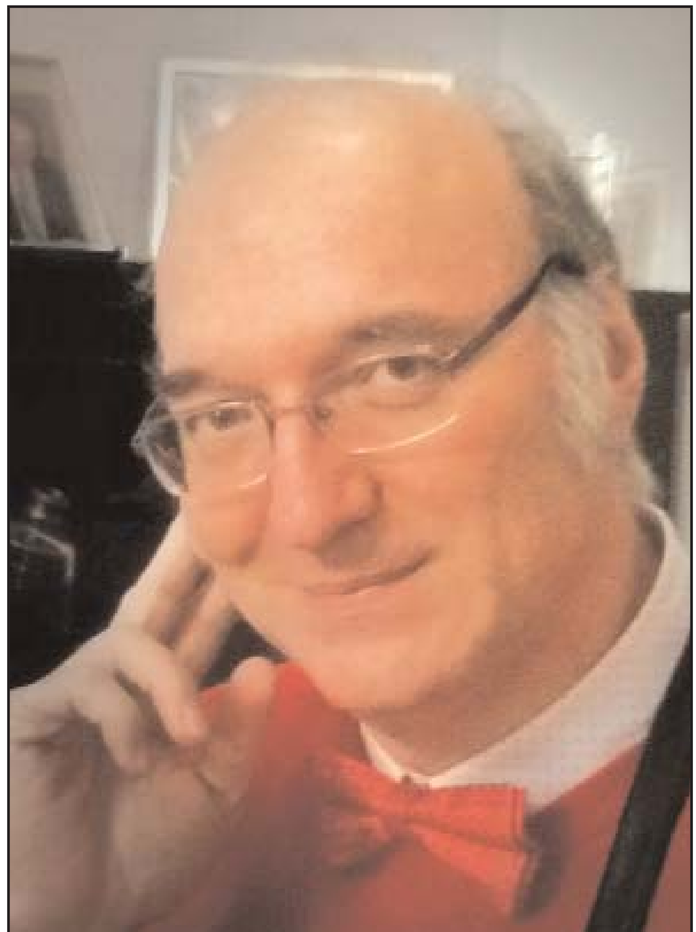
Criterii superlative

Două sunt criteriile caracteriale superlative la care năzuieşte compozitorul în lucrarea operei sale: *unitatea* şi *unicitatea*. Acestea probează atât performanța, cât şi măiestria compozițională. Dincolo de orizontul tehnic al lor, am adăuga şi un al treilea criteriu: *autenticitatea*. În general, autenticitatea ține de har. Iar distribuirea harului, după cum ştim, comportă o judecată tainică. Cultivarea harului, însă, este lăsată omului. Iar această cultivare comportă, la rându-i, alte două criterii: *rostuirea* şi *iconomia*. Conştiința propriului talent, ca şi justa sa dezvoltare, probează *responsabilitatea* de a cultiva şi, totodată, de a nu risipi, respectiv de a păstra într-un mod fertil. Avem de-a face aici cu o reperabilitate de ordin etic. Grupându-le câte două, ele orientează pe relația Operă – unitatea şi unicitatea, ca meşteşug – Autor – autenticitatea şi rostul, ca responsabilitate.

Problematica saturării celor patru deziderate cardinale se intensifică în raport cu anvergura în timp a operei ca lucru şi altitudinea ideaticii operei ca devenire. În prima chestiune contează din câte diferite şi în cadrul cărei durate (timp formal/ fizic) este aşazată opera-lucru. A doua chestiune se referă la sensibilitatea raportului ideatic pe relația simplitate/ claritate – complexitate/ profunzime, relevabilă într-un timp substanțial/ procesiv. Pe fond, subzistă o a treia chestiune, referită modului de implicare autorială, rezumabil pe două coordonate: *voința* compozitorului – manifestă obiectiv prin conceptualizare; *năzuința* compozițională – relevabilă subiectiv ca orizont ideatic. Laolaltă, ele conferă operei statutul de *loc de ființare* întru aflarea de sine şi, totodată, *prilej de trăire* întru devenirea de sine. Ființarea conturează identitatea operei-lucru, în vreme ce continuitatea (fiindul) ființării (ca trăire) reflectă un mod al intenției autoriale prin opera-devenire.

Dacă identitatea operei-lucru se exprimă prin aspectul ei obiectual şi inteligibil (mensurabil), intenționalitatea autorului prin opera-devenire radiază din situarea prezenței-în-act ca orientare *dintru-deschidere* (a operei-lucru) către *laolaltă*-cu lumea (ca posibilitate) *întru-devenire*. Stăruirea prezenței în act este stadiul unei superlativități la orizont, greu sau imposibil de atins. Dobândirea identității operei, oricât de originale (ca lucru/ obiect), nu probează reflex starea de prezență-în-act, aceasta fenomenalizând în transcendent, dincolo de reperabilitățile îndeobşte. Identitatea ține, deci, de modul aşezării operei în lumea ca atare (de sine), astfel încât să se simtă că acea operă este aşteptată nu atât ca model (de cum), cât ca loc (de ființare, în sensul clădirii de sine). Privind astfel, opera nu este dată/ lăsată (ca întâmplare) în lume, ci, dimpotrivă, oferită/ primită (ca întâmpinare) spre lume.

Prezența poate genera o infinitate de identități. Ea nu are plural, fiind totuna cu necontenirea. Din perspectiva conştiinței, această prezență se statuează prin contemplare. Este, prin ea însăşi, o contemplare creatoare. Dar diferitele înfățişări ale prezenței totodată o maschează, umbrind-o în ascundere. Tocmai de aceea identitățile-mască pot genera impresii contrare de tip atragere-respingere, admirație-dizgrație etc. Atunci când prezența încetează – odată autorul retras din act – identitățile rămân ca resturi. În această situație ele doar simulează o prezență care, în fond, lipseşte. Pseudoprezența, ca absență mascată (de identități lucrative), este de o inundă actualitate în lumea-cu-dor, adică minată de sentimentul dezarmant şi înspăimântător al contenirii. Lumea-cu-dor este o lume pe moarte, devenirea fiind suspendată. Or, tocmai aici se legitimează necesitatea operei ca loc al trării, înțeleasă mai lesne ca loc al primenirii (catarctic) în vederea unei *întâlniri revelatoare*. Astfel, lumea este recuplată sensului ei profund şi cosmogonic de a accede sublimativ întru pluriversitatea spiritului; de a se putea contempla creator în necontenirea devenirii sale ca Operă.

George BALINT

DIN SUMAR

Vara Magică....................................2-4
Timişoara Muzicală..............................5-6
Țintea Muzicală..................................7-9
Festivalul Muzicii de Cameră - Braşov.....9-11
Cluj International Music Competition.13-14
Punctul pe j... azz..............................23-25
Jolt Kerestely - 85..............................26-28
Crizanteme... estivale.........................29-31
Omagiu lui Eugen Rotaru....................34-36
Mircea Drăgan, omul-orchestră............38-39
"Trofeul tinereții", 52.......................43-47

Vara Magică a adus magia muzicii

Aşa a fost! Magia muzicii a fost prezentă în concertele stagiunii de vară susținute la Ateneul Român. Iar concertul final a devenit o magnifică încununare a întregului Festival al... magiei muzicii. A fost susținut de Orchestra Națională de Tineret a Olandei, colectivul artistic care, să o recunoaştem, asigură în principal potențialul artistic al celebrei orchestre Concertgebouw Amsterdam.

Ne amintim, tinerii olandezi au fost, de această dată, pentru a doua oară prezenți pe scena Festivalului. Pe parcursul turneului susținut la Bucureşti, dar şi la Sinaia, concertele au fost conduse de dirijorul Antony Hermus, un spirit dinamic, mobilizator, o personalitate a cărei experiență artistică se orientează strategic în sensul apropierii punctuale a tinerilor săi colegi, de momentele cheie ale partiturii, anume dinamica elocventă şi coloritul timbral. Plastica sonoră dobândeşte sugestie scenică pe parcursul *Divertisment*-ului în patru părți, *Sărutul zânei* de Igor Strawinsky, iar *Simfonia Fantastică* de Hector Belioz, lucrarea de greutate a întregului program, capătă dimensiuni şi caracteristici dinamice, de mister quasi cinematorgrafic. În partea a treia a lucrării, *Scena câmpenească*, dialogul cornului englez cu oboiul plasat în culise, a conferit momentului o dimensiune spirituală de mare rafinament poetic. Dar nu a fost unicul mare moment al Festivalului!

Concertul mozartian condus de Horia Andreescu, i-a reunit pe tinerii instrumentişti ai formației Simfonietta. Concertul se dovedeşte a fi fost o veritabilă şcoală de stil clasic alimentat prin viziunea atât de vie a şefului de orchestră! In afara acestui foarte popular opus care este *Simfonia nr.40 în sol minor*, a putut fi audiată *Simfonia pariziană nr.31* şi, de asemenea, *Concertul în Sol major pentru vioară şi orchestră*, lucrare susținută cu participarea tânărului virtuoz Alexander Sitkovetsky; a oferit o

LUCRĂRI PREZENTATE ÎN CADRUL BIROURILOR SECȚIILOR DE CREAȚIE ŞI ACHIZIȚIONATE DE CĂTRE UCMR (ianuarie-iunie 2019)

SECȚIA DE MUZICĂ INSTRUMENTALĂ ŞI MULTIMEDIA

Androne-Nakanishi Sebastian – *Symposia,* trio pentru corn, trombon şi violă; **Anghel Irinel** – *50 SHADES OF PINK*, muzică electronică; **Baciu Vlad Răzvan** – *Monstrul visător* - Cvartet de coarde #2; **Băcan Aurelian** – *Les kacches - esprits des rochers* (clarinet, vioară, pian); **Balint George** – *Ortus novorum Athenas , harp and string orchestra with percussion*; **Beleaev Vladimir** – Concert pentru compozitor; **Bence-Muk Cristian** – *Seven,* pentru 2 piane şi orchestră; **Brânduş Nicolae** – *Ornitorinc* - microperă de buzunar, pentru voce şi pian; **Burlea Vlad** – Kammermusik nr.1; **Cârneci Carmen** – *Mars-Luna. Asterism I,* pentru chitară şi violă; **Cibişescu Iulia** – Cvartet de coarde nr.6; **Ciobanu Ghenadie** – *Trei piese pentru flaut*; **Ciobanu Maia** – Concert pentru trombone şi orchestră; **Crețu Cătălin** – *Restblick* - pentru bayan şi electronics; **Csiky Boldizsar** – *Obsessiones.Reminiscențe simfonice*; **Dan Dediu** – *Tango with Zombies "Homage a Aurel Stroe/ 2010*; **Feraru Tudor** – *Cage Music,* pentru oboi, clarinet,vioară şi violoncel; **Ganea Laurențiu** – *Fata cu ochii de scorțişoară*, trio pentru flaut, pian şi percuție; **Iacob Claudius** – *Mioritikon,for synthesizer and musique concrete*; **Iorgulescu Adrian** – Concert pentru flaut şi orchestră; **Lerescu Sorin** – Piano Concerto nr.1, op.79; **Matei Pop** – *Nostalgia - Hommage à Zoltán Kodaly*; **Mâniceanu Mihai** – *Riffs and Solos,pentru flaut şi pian*; **Mălăncioiu Gabriel** – *The Beauty of Losing Control,* pentru țiteră,hackbrant, acordeon, cvartet de coarde; **Murariu Alexandru Ştefan** – *Spațiu mioritic pentru orchestră*; **Nemescu Octavian** – *Perc Mor META Mor Perc, pentru ora 9 seara, etaj 2*; **Pop Ciprian Gabriel** – *Khrydes,* pentru 2 piane şi orchestră; **Rotaru Diana** – *Three Lears,* mini-tragedie bufă pentru trei muzicieni actori; **Rotaru Doina** – *Nymphèa,* pentru orchestră; **Stănescu Gheorghe** – *Trio sau Triptic simfonic*; **Teodorescu Ciocănea Livia** – *Entanglement,* trio for French Horn; **Țăranu Cornel** – *Bachiana,* pentru orchestră; **Szegö Peter** – *Once Upon a Time II* pentru orchestră de cameră.

Subsecția vocal – instrumentală (mixtă)

Áron Török Gyuró – *Cântece trădate*, lied pentru voce şi ansamblu cameral; **Timaru Valentin** – *Oratoriu de Paşti.*

Subsecția de fanfara

Biriş Alexandru – *Incontestabilul zbor neîncetat, vals*; **Buga Aurel** – *Uvertura de concert*; **Luncan Octavian** – *Pe valea Arieşului, suită*; **Mihai Florian** – *Vitralii - suită*; **Stefoni Delia Doina** – *Marş tineresc nr.1*; **Sandu Eugen** – *Fantezii …*; **Țugui Gheorghe** – *Suita nr.7.*

evoluție impecabilă din punct de vedere stilistic, o violonistică temeinic așezată în baza unei tradiții de familie ce se extinde pe trei generații de muzicieni soliști! Calitatea timbrală de mare suplețe, rigoarea frazării, s-au întâlnit aici cu vivacitatea comunicării susținute de solist în compania șefului de orchestră. Sub aceeași conducere dirijorală publicul bucureștean fost plăcut surprins de reapariția în peisajul muzical bucureștean a cunoscutei formații Virtuozii din București; ...pe parcursul unui program integral dedicat creației beethoveniene; ...dar cu lucrări mai puțin circulate în spațiul de concert, cum sunt cele *12 Contradansuri* și *Simfonia a 2-a în Re major*. În compania dirijorului Cristian Mandeal, a violoncelistului Ștefan Cazacu, Orchestra Română de Tineret a evoluat sub semnul unui angajant frontispiciu, anume Lirism și virtuozitate; importantă pentru educația tinerilor muzicieni instrumentiști a fost includerea în program a cunoscutei transcrieri pentru orchestră mare a *Cvartetului cu pian op.25* de Johannes Brahms, în aranjamentul lui Arnold Schoenberg. În cadrul aceluiași Festival, cu participarea acelorași tineri instrumentiști, a putut fi audiată *Simfonia a V-a* de Dmitri Șostakovici, opus orchestral de o complexă dificultate; a fost prezentat drept moment pregătitor, important, al concertului susținut în zilele următoare, la Hamburg, în celebra sală Elbphilharmonie, incintă acustică de o uimitoare modernitate arhitectonică. Succesul a fost unul fulminant! ...precum a titrat presa locală. Un program de *Capodopere*

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
Vară Magică
"BUCUREȘTI 560"
ediția a VIII-a
PRODUCĂTOR
Lanto
CO-PRODUCĂTORI
Primăria Capitalei
10 IULIE - 21 AUGUST 2019 | Ateneul Român
13 CONCERTE EXTRAORDINARE
Orchestre europene de tineret
Dirijori și soliști, nume sonore pe scena muzicii clasice
Lucrări renumite din repertoriul național și universal
www.LANTO.ro
Bilete.ro

SECȚIA DE MUZICĂ VOCALĂ

Arvinte Constantin – *Eroilor legendari ai Marii Uniri 1918-2018*, pentru cor mixt, text: Marin Voican-Ghioroiu; **Baciu Vlad-Răzvan** – *Betleemul Unirii cel Sfânt*, colind pentru cor mixt acappella, text: Iacob Coman; **Bălan Dan** – *Nazaret*, ciclu de lieduri pentru soprană și pian, text: Radu Gyr; **Buciu Dan** – *Cancion para Ramirez*, lied pentru mezzosoprană și pian, text: Valentin Patculescu; *Motanul lui Petculescu*, lied pentru mezzosoprană și pian, text propriu; **Costea Marcel-Octav** – *Missa „Caelestia" - Kyrie*, pentru cor mixt cu acompaniament media; **Dembinski-Vodă Diana** – *Scrisori*, 3 lieduri pentru mezzosoprană și pian, text: Nichita Stănescu; **Dobrinescu Ioan** – *Elegie*, pentru cor mixt a cappella, text: Marin Sorescu; **Fiț Iosif** – *Tri păcurărei pe munte*, colindă pentru cor mixt, text anonim; **Goia Dan-Mihai** – *Diptic năsăudean*, pentru cor mixt și grupuri de strigători, text popular; **Iacob Claudius Tiberiu** – *Three Wise Man. Magii*, for SATB choir with a mezzosoprano soloist, text: Vasile Voiculescu; **Ion Ciprian** – *Rondelurile rozelor op.7*, 6 lieduri pentru voce și pian pe versuri de Alexandru Macedonski.

Subsecția didactică

Burlea Vlad – *Dans-capriciu* pentru vioară și pian; **Cojocaru Daniela** – *Baladă* pentru fagot și pian; **Croitoru Ionel** – *Nostalgie* pentru corn și pian; **Hasnaș Irina** – *Voces modalis*, ciclu coral la două voci a cappella (*Un iepure; La vânătoare*), text: George Topârceanu; **Neagu Anca** – *Suita pentru pian*; **Ștefănescu Petre** – *Floricică* pentru flaut și pian.

SECȚIA DE MUZICA JAZZ/POP

Caragia Nicolae – *Adio, deși te mai iubesc*, muzică ușoară, text: Corina Chiriac; **Caragia Nicolae** – *Un sms*, muzică ușoară, text: Corina Chiriac; **Dedeian Capriel** – *Departe de casă*, instrumental; **Dedeian Capriel** – *Waltz One*, jazz-waltz; **Dedeian Garbis** – *Briza Mării*, instrumental; **Drăgan Mircea** – *Ce faci astă seară?*, pop-funky instrumental; **Kerestely Andrei** – *Nu-mi ucide sufletul*, muzică ușoară, text: Zoia Alecu; **Kerestely Jolt** – *Din nou copii*, muzică ușoară, text: Narcis Avadanei; **Kerestely Jolt** – *Iubirea noastră*, muzică ușoară, text: Narcis Avadanei; **Popescu Virgil** – *Cu tine*, muzică ușoară, text: Adrian Păunescu; **Popescu Virgil** – *Dansul ielelor*, muzică ușoară, text: George Popovici; **Răsvan Cătălin** – *MPE Dreams*, instrumental pop-funk - atmosphere; **Simion Nicolae** – *My Dutchess*, jazz; **Târcolea Cătălin** – *A Glimpse of What You Were*, instrumental; **Tiberian Anca** – *Without you in my arms*, muzică ușoară, text propriu; **Tudor Andrei** – *O nouă zi*, muzică ușoară, text: Andreea Andrei; **Tudor Ionel** – *Evening Waltz*, instrumental; **Tudor Andreea (textier)** – *O nouă zi*.

SECȚIA DE MUZICOLOGIE

Balint Georgică – *Conduita mișcării formei muzicale - studii și eseuri de interpretare teoretică*; **Stoianov Carmen** – *Cărțile Psalmilor. Reflexii în sonor* - Cartea a Doua; **Vasile Vasile** – *Studii de etnomuzicologie* - 3 volume.

beethoveniene a fost oferit spre exemplu de Orchestra Națională de Tineret a Portugaliei, ansamblu condus de Pedro Carneiro. *Imperialul* și *Simfonia a VII-a* au fost precedate de celebrul *Preludiu la unison* de George Enescu, drept gest de firească curtoazie adresat publicului nostru. Tot Beethoven, dar *prima Simfonie în Do major* a fost oferită de Orchestra Națională de Tineret din Danemarca, ansamblu condus de dirijorul Morten Ryelund; captivant întocmit, programul primei părți a concertului a inclus muzică aparținând compozitorilor din țările nordice, creații semnate de Grieg, Sibelius, Carl Nielsen, Johan Helmich Roman, Poul Schierbeck; ...dar și o lucrare a tânărului compozitor român Sebastian Androne. Pe de altă parte, în afara câmpului larg al repertoriului curent de concert, dirijorul Gabriel Bebeșelea și soprana Rodica Vică - în compania unui ansamblu de tineri instrumentiști, ansamblu ce tinde a pătrunde spiritul muzicii baroce - au oferit un bogat program sugestiv așezat sub emblema Musica Ricercata; la Ateneul Român, dar și pe parcursul unui veritabil turneu național, au fost prezentate creații ale perioadei de început a clasicismului muzical, de la Telemann și Carl Philipp Emanuel Bach, la Michael Haydn și Mozart. Ciclul *Anotimpurilor* lui Vivaldi și cel semnat de Astor Piazzolla, muzică barocă și modernă, au fost oferite publicului bucureștean prin strădania muzicienilor formației Kamerata Kronstadt, a dirijorului Cristian Oroșanu, a violonistei Rebekka Hartmann. Indiscutabil, unul dintre concertele-spectacol ale întregului sezon s-a dovedit a fi fost evoluția ansamblului de corzi Croitoru String Virtuosi Orchestra, a violoniștilor Simina și Gabriel Croitoru. Muzica de largă adresare, bijuterii miniaturale semnate de George Enescu și de Fritz Kreisler, prelucrări după Paganini, un bogat florilegiu de lucrări aparținând unor clasici ai muzicii românești, Ciprian Porumbescu, Grigoraș Dinicu, Constantin Dimitrescu, au încântat o asistență numeroasă pentru care sezonul estival nu poate fi despărțit de muzică, inclusiv de cea românească. Un minunat opus 1 beethovenian, cel de al 3-lea *Trio pentru pian, vioară și violoncel*, a fost prezentat cu concursul unui remarcabil mănunchi de tineri maeștri, formație constituită relativ ad hoc, anume pianistul Constantin Sandu, violonistul Rafael Buraru și violoncelistul Răzvan Suma. Mi s-a părut firesc a observa că efortul acestor remarcabili muzicieni merită a fi permanentizat. Mai puțin spectaculoase, animând din păcate, la noi, un număr restrâns de iubitori ai muzicii, concertele camerale au încântat un ales grup de melomani, cei pentru care soprana Teodora Gheorghiu, violonistul Alexandru Tomescu, pianista Diana Ionescu, au adus bucuriile cele perene, unice, ale fiorului muzical-poetic. Să o recunoaștem, iată, pe parcursul a opt ediții consecutive, Vara Magică, concertele sezonului estival de la Ateneul Român, au fost posibile dată fiind relația rodnică dintre maestrul Marin Cazacu și fundația Lanto Communication, principalul animator al acesteia, inginerul Dorin Ioniță, un meloman care iubește atât muzica, pe oamenii de muzică, dar și publicul de concert. Perioada lunilor iulie și august, cele mai fierbinți luni ale anului, au constituit momente dintre cele mai animate ale activității de concert a celor tineri. Este un veritabil cadou făcut bucureștenilor; este un mănunchi de bucurii muzicale oferite turiștilor care ne vizitează în perioada vacanțelor. Să nu uităm, Bucureștii aniversează împlinirea a 560 de ani ce s-au scurs de la prima sa atestare documentară. În mod cert, stagiunile muzicale ale verii se constituie într-o realitate îmbucurătoare a vieții socio-culturale a lumii civilizate.

Dumitru AVAKIAN

Festivalul „Timişoara Muzicală” la a 44-a ediție

După ediția a IV-a a Festivalului de Chitară cu participare masivă de peste hotare şi densă în manifestări din martie şi a V-a ediție a Festivalul Româno-American din aprilie, de factură camerală, forțele muzicale timişorene s-au concentrat, aproape pe întreaga lună mai în realizarea Festivalului reprezentativ al oraşului de pe Bega: „Timişoara muzicală”, pentru a 44-a oară, din păcate din nou fără participarea Operei. Poate peste doi ani, când oraşul nostru va fi Capitală Culturală Europeană să se ajungă la formula gândită acum o jumătate de veac, nelăsând zile libere pe agenda festivalului, ca să fie atractivă şi pentru auditori din alte părți, favorizându-se astfel şi turismul cultural.

Ediția din anul acesta ca de obicei se sprijină pe Concertele simfonice săptămânale (de vineri) cu atractivitatea lor asigurată de dirijorii şi soliştii noştri dar şi de peste hotare cum este uzanța, intercalate de Recitaluri individuale, în duo, trio sau chiar octet. Majoritatea interpreților au fost timişorenii care şi-au făcut deja un nume dar şi cei care îi urmează în forță şi care contribuie la intensiva contemporaneizare a repertoriului, la care se adaugă oaspeții din străinătate de origine română sau formați în țara noastră. Astfel remarca Internațional a festivalului se datorează până la urmă singurei formații de peste hotare: Ansamblul de tromboane din Szeged – Ungaria.

Concertul inaugural i-a fost încredințat tânărului dirijor de origine maghiară Robert Farkas, venit acum din Heidelberg care ne-a propus Fantezia simfonică *Francesca da Rimini* de P.I. Ceaikovski şi *Simfonia I* de J.Brahms, cu precizie şi minuțiozitate construite, intercalând *Dansul macabru* de Fr. Liszt în viguroasa interpretare a şi mai tânărului pianist Gergö Nagy, format la Conservatorul clujean.

După acest festin de muzică profund romantică, recitalul duo-ului soliştilor timişoreni, al violoncelistei Alexandra Guțu şi al violonistul Gabriel Popa a făcut un pas înainte din punct de vedere evolutiv repertorial, prezentându-ne la cote înalte pagini semnate de B.Martinu, R.Gliere şi Z.Kodaly. Dar din punct de vedere repertorial ajungem şi la muzica zilelor noastre abordat de un grup de cadre didactice în floarea vârstei reuniți în ansamblul ATEM format de flautistul Vlad A.Colar, clarinetistul Cristian Miclea, violonista Cristina Mălăncioiu, violoncelistul Darius Tereu şi pianistul Victor A.Părău. Concertul însoțit de proiecții – Arhetipuri vizuale – realizate de Gabriel Kelemen vroia şi pe această cale să sprijine asimilarea muzicii compozitorilor: Toshio Hosokawa, Jonathan Harvey, Sofia Gubaidulina şi George Crumb. Recitalul Trio-ului Contraste, axat pe tema - Ore, ceasuri, clopote - însoțit de un text plin de semnificații rostit de însuşi flautistul Ion Bogdan Ştefănescu a pornit de data aceasta alături de pianistul Sorin Petrescu şi percuționistul Doru Roman începând cu Bach, Schubert şi Liszt sau Ravel, Satie şi Enescu la contemporanele noastre Violete Dinescu şi Doina Rotaru, primele opusuri autohtone din festival. Mezzosoprana Camelia Docea din corul Filarmonicii cu Adriana Dogariu la pian au expus un mănunchi de piese vocale de expresie poloneză semnate de Chopin sau de sorginte populară. Repertoriul clasic şi romantic a fost şi alegerea în concertul Orchestrei studenților Facultății de muzică dirijat de Laurențiu Munteanu prezentând o variantă îngrijită a *Simfoniei Neterminate* de Schubert şi acompaniamentele la *Concertul pentru violoncel* de Haydn (p. I) cu Andreea-Irina Petrila, cel de corn de Mozart (P. II-III) cu Oana-Daniela Onițiu şi cel de pian de Mendelsohn-Bartholdy (integral) cu Regina-Silvia Csermak, viitoarele speranțe.

Al doilea concert simfonic a avut în obiectiv doi titani ai muzicii sfârşitului de romantism, Wagner în domeniul operei şi Bruckner în cel al simfonismului cu impozanta uvertură la *Maeştrii cântăreți din Nürnberg* şi *Simfonia a 6-a*, poate mai rar programate decât suratele lor 4 sau 7, având

Ansamblul de tromboane din Szeged

la pupitru pe rigurosul dirijor Walter Hilgers, un mai des colaborator al Filarmonicii. Lucrarea concertantă solistică a fost o interesantă compoziție, în primă audiție la noi, pentru harpă şi tubă, o alăturare poate stranie chiar, semnată de Willi März datorat evoluției Johannei Jung (Maier) şi Siegfried Jung născut în Timişoara, dar cu toții din Germania.

Singurul ansamblu în întregime din străinătate a fost cel din Ungaria reunind la Szeged 8 dintre cei mai valoroşi trombonişti din importante centre muzicale, luând văzul cu strălucirea instrumentelor lor şi auzul cu omogenitatea şi catifelarea sonorităților date unor pagini de Bach, Viadana, Beehtoven, Wagner, Ceaikovski şi ale altora

După ce o nouă duminică nu ne-a oferit nici o manifestare în cadrul festivalului din anul acesta, un şir de recitaluri şi concerte de reală ținută artistică a fost asigurat în continuare de elemente autohtone, locale cu precădere, începând cu recitalurile instrumentului cu claviatură, cele de percuție, neocolind nici vocea umană, nici cele orchestrale.

Pianista Andreea Dumitrescu. apreciată şi pentru evoluțiile sale în concerte alături de orchestra filarmonicii, a venit cu un nou recital oferindu-ne un program Chopin-

Rahmaninov în care s-a remarcat cu Andante spianato şi Marea poloneză dar mai ales cu aplombul execuţiei Sonatei nr.1 a compozitorului rus. Tot cu un amplu recital de pian, acum la patru mâini, Duo-ul soţilor Manuela şi Dragoş Mihăilescu au pornit cu ardenţă de la Mozart şi Schubert ajunând tot la un Rahmaninov lăsând loc pentru aprecierea finală, emblematicelor Piese în formă de pară de Satie. Percuţionistul Doru Roman în calitatea sa de dascăl a creat

Patrick Cojerean, Amelia Trifu, Doru Roman

şi ansamblul Percutissimo şi a avut mereu succes ca şi acum când alături de el au evoluat doar doi discipoli Amelia Trifu şi Patrick Cojerean, excelând în *Trio per uno* de N.J.Zivcovici. Spre delectarea auditoriului au mai ajuns piese semnate de M.Ford, T.Loevendie, J.Bech, L Marinaro şi de românul L.Meţianu.

O surpriză plăcută ne-a făcut-o şi în această ediţie dirijorul Radu Zaharia cu Orchestra Liceului de muzică vizând execuţia arhicunoscutei Simfonii - *Din lumea nouă* - de Dvořák – şi a fost o reuşită, partida contrabaşilor fiind pilduitoare. La *Dansul Slav nr.8*, programat s-a renunţat

Radu Zaharia

având în vedere desigur întârzierea începutului concertului dar *Aria Lunii* din opera *„Rusalka”* a răsunat prin vocea sopranei Bianca Mihăescu, aducând compensaţia pe plan artistic.

Cea mai mare afluenţă de public a avut-o însă Concertul Simfonic de sub bagheta dirijorului Gheorghe Costin ce a avut şi cel mai îndrăgit program pentru melomani, prin două capodopere: *Concertul pentru pian nr. 1* de Ceaikovski şi *Simfonia fantastică* de Berlioz într-o interpretare înălţătoare şi cu un talentat solist pe măsură: craioveanul Mihai Diaconescu.

Succesiunea concertelor a devenit tot mai rarefiată lăsând chiar locul altor evenimente muzicale, dar suprapunerea, ca cea a recitalului violonistului Alexandru Tomescu din cadrul turneului Stradivarius a fost regretabilă. A venit şi Festivalul coral „Vox mundi” aşteptat cu interes care a completat locurile albe din cea de a treia săptămână a festivalului suprapunându-se totuşi cu două concerte importante.

O oază mai aparte desfăşurată în curtea Direcţiei de Cultură de către Rafael Bălean cu duduk-ul său şi Zoli Toth la percuţie şi sintetizator creând o atmosferă plină de nostalgie şi visare drămuită de ritmuri incitante. La polul opus s-au impus Duo-ul Aliquot al soţilor Simona şi Gheorghe Bălan veniţi tocmai din oraşul de naştere a lui Bach – Eisenach, dar plecaţi de pe meleaguri româneşti, promovând muzica scrisă în perioada barocului târziu, mai puţin cunoscută în afara paginilor lui Stamitz, accesând instrumente mai vechi, vioară şi viola d ʻamore.

Cele două concerte din cadrul Sezonului cultural România-Franţa au fost deosebit de atractive începând cu realizarea artistică şi a repertoriului abordat în care muzica noastră a avut un loc important. Dacă în recitalul pianistei

Axia Marinescu

Axia Marinescu am avut doar un Enescu (*Pieces Impromptues*), concertul simfonic sub bagheta lui Michael Cousteau a cuprins pe lângă *Rapsodia a 2-a* lui Enescu şi *Concertul pentru pian şi orchestră* de Paul Constantinescu cu mult apreciata Dana Ciocârlie (trebuie spus că ambele pianiste tot din ţara noastră au pornit) şi o lucrare în primă audiţie: *Chorals and Music-Boxes* de Diana Rotaru. Alături de muzica franceză semnată de Debussy, Ravel, Satie (pentru a 3-a oară în festival) şi două prime audiţii de R Zante şi G.Connesson. În *Daphnis şi Chloe* şi-a dat şi corul pregătit de Iosif Todea contribuţia la buna reuşită, dar aşteptam o mai consistentă participare în festival.

După câteva zile albe fără nici o manifestare concertistică – noroc am spune că a venit Festivalul de orgă care a asigurat fără intenţie continuitatea suprapunându-se chiar desfăşurarea Festivalului Timişoara muzicală spre concertul de încheiere dirijat de Radu Popa şi avându-l ca solist pe violoncelistul Filip Papa în concertul de Elgar în sonorităţi triumfale asigurate de muzica lui Wagner şi Liszt.

Damian VULPE

Festivalul Internațional *Țintea Muzicală* - ediția a XI-a

Aflat la cea de-a XI-a ediție, **Festivalul Internațional de Muzică Clasică şi Contemporană *Țintea Muzicală*** s-a desfăşurat în perioada 5-9 iulie 2019, în oraşele Bucureşti, Câmpina şi Ploieşti. Organizate cu profesionalism şi dăruire de compozitoarele **Dana Cristina Probst** şi **Adina Dumitrescu**, manifestările artistice au oferit publicului privilegiul de a asculta un repertoriu divers şi valoros aparținând unor creatori de referință – de la **Christoph Förster** şi **Leopold Mozart** şi până în zilele noastre. În cadrul concertelor, publicul a ascultat câțiva distinşi muzicieni din Austria şi România: pianistul **Otto Probst**, violonistele **Joanna Lewis** şi **Raluca Stratulat**, mezzosoprana **Antonela Bârnat** şi cornistul **Sorin Lupaşcu**. Repertoriul selectat a supus atenției contribuția unor creatori prestigioşi, mai puțin cântați în zilele noastre, precum **Christoph Förster** (1693-1745), **Leopold Mozart** (1719-1787) şi **Carl Philipp Emanuel Bach** (1714-1788), dar şi lucrări ale lui **Wolfgang Amadeus Mozart** (1756-1791), **Béla Bartók** (1881-1945), **Alfred Schnittke** (1934-1998) şi ale compozitorilor contemporani **Kurt Schwertsik** (n. 1935), **Adina Dumitrescu** (n. 1964) şi **Şerban Marcu** (n. 1977). Concertele au adus împreună patru distinşi instrumentişti şi o cântăreață, care au alcătuit ansambluri camerale diverse: duo vioară, corn-pian, voce-pian, două viori-pian,

Raluca Stratulat, Joanna Lewis

vioară-pian). Artiştii implicați în proiect au avut posibilitatea de a evoca momente importante ale evoluției artei sonore între secolele XVIII şi XXI şi de a exprima un evantai bogat de nuanțe şi trăiri sufleteşti. Dincolo de valoarea incontestabilă a lucrărilor, repertoriul prezentat a evidențiat calitățile fiecărui muzician în parte, cât şi colaborarea artistică fructuoasă din cadrul formațiilor camerale. Manifestările artistice au constituit modele de abordare creatoare şi de îmbinare armonioasă a fanteziei cu rigoarea în procesul interpretativ. Alături de componenta artistică propriu-zisă am apreciat latura pedagogică şi informațională ce a însoțit serile muzicale. Compozitoarea **Dana Cristina Probst** a realizat o prezentare atractivă şi documentată a autorilor şi a lucrărilor interpretate. Domnia sa a oferit detalii interesante legate de epocile creatoare, de stilul fiecărui compozitor în parte, de obiceiurile şi mentalitățile acestora. Între piesele cântate, au fost citite pasaje din corespondența dintre **Leopold Mozart** şi celebrul său fiu, **Wolfgang Amadeus Mozart**. A fost un dialog inedit între **Dana Probst** şi **Adina Dumitrescu**, în care am admirat nu doar elocința exprimării, ci şi un real talent actoricesc. Coordonata pedagogică a vizat prezentarea unor duete scrise de **Leopold Mozart** şi **Béla Bartók** în scop didactic. Aceste miniaturi violonistice au cucerit publicul prin frumusețea, originalitatea şi capacitatea de concentrare a materialului sonor. Concertele s-au desfăşurat sub semnul generozității, al pasiunii şi excelenței artistice.

1. **Bucureşti, sala *Auditorium* a Universitățiii Naționale de Muzică – 5 iulie 2019**

Programul a debutat cu partea I din ***Sinfonia Pastorella*** pentru Alphorn şi corzi (1755) de **Leopold Mozart**, în aranjament pentru corn natural şi pian. Publicul a fost captivat de sonoritatea originală a cornului şi de calitatea înaltă a prestației duo-ului instrumental. A fost o transpunere muzicală elocventă a dezideratului "Bucuria simplității" înscris pe afişul festivalului. În continuare am ascultat ***Triosonata (Sinfonia)*** în la minor pentru două viori şi continuo (pian) Wq 156 de **C. Ph. E. Bach** (1754). Am admirat dialogul fascinant al viorilor şi rafinamentul fără egal al artei pianistice. Au urmat ***16 Duete*** de **Leopold Mozart** – din Anexa *Metodei de vioară* editată în 1756. Elaborate în scop didactic, lucrările se remarcă prin fantezia şi noblețea expresivă, prin diversitatea procedeelor instrumentale utilizate. Violonistele **Raluca Stratulat** şi **Joanna Lewis** au făcut dovada măiestriei interpretative, a bunului gust şi a excelentei colaborări artistice. A urmat o lucrare contemporană originală, intitulată ***Caccia***, dedicată duo-ului violonistic de compozitorul **Şerban Marcu**. Extrem de interesantă ni s-a părut prezentarea piesei făcută autor cu prilejul primei ei audiții absolute. Depăşind cu brio dificultățile instrumentale, interpretele şi-au concentrat atenția asupra realizării dialogului specific, a contrastelor dintre imaginile pline de impetuozitate şi cele interiorizate. Programul a continuat cu părțile a II-a şi a III-a din ***Concertul nr. 1*** pentru corn, corzi şi basso continuo în Mi bemul major de **Christoph Förster** (aranjament pentru corn dublu şi pian). Interpreții au redat cu fantezie, sinceritate şi noblețe partea lentă, aflată în contrast cu exuberanța şi strălucirea finalului. În ***Sonata a tre*** în La major pentru două viori şi continuo (pian) de **Leopold Mozart** (1740), am admirat calitatea fiecărui artist în parte, dar şi coeziunea ansamblului. Realizând un salt peste timp, violonista **Joanna Lewis** şi pianistul **Otto Probst** au abordat o creație inedită şi dificilă a compozitorului austric contemporan **Kurt Schwertsik**

intitulată ***Unterwegs nach Heiligenstadt*** op. 114 (scrisă în 2014). Remarcabilă prin profunzimea expresivă, prin varietatea scriiturii instrumentale, prin contrastele dintre secțiunile marcate de lirism ardent, sau de energie debordantă, lucrarea le-a prilejuit interpreților ocazia de a dezvălui alte fațete ale personalității lor artistice. Am ascultat şi părerile avizate ale protagoniştilor despre muzica interpretată. Programul a cuprins şi două creații ale lui **W. A. Mozart**: *Sonata pentru pian şi vioară* în Si bemul major, KV 454 (partea a III-a) în interpretarea plină de vervă, de strălucire şi subtilitate a **Joannei Lewis** şi a lui **Otto Probst** şi *Canon în oglindă*, cu violonistele **Raluca Stratulat** şi **Joanna Lewis**. Calitățile lor s-au remarcat şi în originala lucrare a lui **Alfred Schnittke** intitulată ***Moz-Art*** pentru două viori (1975). Publicul a fost fascinat de insolitul piesei, ce oferă un mix stilistic alcătuit din motive mozartiene şi teme elaborate în limbajul specific al muzicii secolului al XX-lea. Manifestarea de succes de la Bucureşti s-a încheiat cu *Sinfonia Pastorella* de **Leopold Mozart** (1755), în varianta pentru corn natural şi pian, în care **Sorin Lupaşcu** şi **Otto Probst** au antrenat spectatorii în fluxul irezistibil al muzicii inspirate din motivele folclorului austriac.

2. **Ploieşti, Muzeul *Paul Constantinescu***, 6 iulie 2019 – **Workshop de vioară** susținut de **Joanna Lewis**

În debutul manifestării au vorbit muzicologul **Alexandru Bădulescu,** directorul **Muzeului *Paul Constantinescu*** şi compozitoarea **Dana Cristina Probst.** Evenimentul a fost structurat în două secțiuni distincte. Prima, cu caracter artistic a cuprins prezentarea ***Duetelor*** de **Béla Bartók** şi **Leopold Mozart** şi a ***Canonului în oglindă*** de **W. A. Mozart**, de către **Joanna Lewis** şi **Raluca Stratulat**; scopul didactic a fost realizat prin intermediul unei lecții interesante susținută de **Joanna Lewis** cu tânăra violonistă **Andreea Raicu**, de la Colegiul Național de Muzică *George Enescu* din Bucureşti.

Antonela Bârnat, Otto Probst

3. **Câmpina, Parohia *Sfântul Nicolae*, Sala praznicală**, 7 iulie 2019

Precedată de versnisajul expoziției pictorului **Ionel Hăloiu**, manifestarea muzicală s-a bucurat de prezența unui public numeros şi entuziast. Au fost reluate câteva lucrări interpretate la Bucureşti şi Ploieşti, alături de ***11 Duete*** scrise de **Béla Bartók,** selectate din ciclul de ***44 Duete*** pentru două viori (scrise în perioada 1931-1932). Am apreciat frumusețea miniaturilor violonistice contrastante, ce evocă tablouri muzicale cuceritoare inspirate din folclorul maghiar şi al altor popoare (*Menuet, Cântec slovac, Cântec de leagăn, Cântecul batistuței, Burlescă, Poveste, Cântecul miresei, Cântec de tachinare, Cântec de dans, Kolonejka ruteană* şi *Pizzicato*), remarcabile prin pregnanța ritmică, prin melodicitate, caracter dansant, vervă şi fantezie. Am admirat dezinvoltura, bogăția expresivă şi creativitatea cu care aceste adevărate bijuterii muzicale au fost realizate de minunatele violoniste **Joanna Lewis** şi **Raluca Stratulat.** Pe tot parcursul festivalului, prestația artistică s-a remarcat prin originalitate, sinceritate, spontaneitate, rafinament dinamic şi agogic, printr-o inedită viziune poetică. Am admirat calitatea expresivă şi timbrul fiecărui interpret în parte, sonoritatea originală a ansamblurilor, dezinvoltura şi naturalețea cu care au fost prezentate ideile muzicale, dar şi preocuparea de a reliefa toate detaliile şi a le integra firesc în arhitectura lucrărilor. Protagoniştii au întruchipat condițiile frumosului menționate de Tomasso D'Aquino: integritatea, armonia şi claritatea. Mai presus de toate am simțit generozitatea şi bucuria de a cânta împreună a muzicienilor, de a readuce în atenție creații valoroase ale repertoriului cameral, cântate mai rar în concerte.

4. **Ploieşti, Biserica romano-catolică *Cristos Rege* -** Marți 9 iulie 2019 **CONCERT *LAUDATE DOMINUM***

Cu excepția a două creații prezentate în serile anterioare, concertul care a încheiat **Festivalul Internațional *Țintea Muzicală*** a oferit publicului un program alcătuit din lucrări cu caracter religios scrise de **Leopold Mozart, W. A. Mozart**, **Christoph Förster** şi **Adina Dumitrescu**. Prima lucrare - ***Laudate Dominum*** din ***Vesperae solennes de Confessore*** KV 339 (1780) de **W. A Mozart**, în aranjament pentru voce, vioară şi pian, i-a avut ca interpreți pe **Antonela Bârnat**, **Raluca Stratulat** şi **Otto Probst.** Artiştii au realizat o versiune emoționantă, plină de rafinament şi sensibilitate a lucrării. A urmat - *Sinfonia Pastorella* de **Leopold Mozart** - aranjament pentru corn natural şi pian, care a prilejuit duo-ului instrumental ocazia de a-şi valorifica plenar măiestria interpretativă. Din creația lui **Leopold Mozart** a fost selectată şi ***Aria Beata es, Virgo Maria*** din ***Offertorium de Beata Maria Virgine*** (1760) - aranjament pentru voce, vioară şi pian. Publicul a admirat arta vocală de excepție a mezzosopranei **Antonela Bârnat**, precum şi colaborarea de înalt nivel artistic cu violonista **Raluca Stratulat** şi pianistul **Otto Probst.** În aranjament pentru voce şi pian, a fost prezentată apoi ***Regina Angelorum*** din ***Litaniae Lauretanae Beata Maria Virgine*** în Mi bemol major, de **Leopold Mozart** (refăcută de **W. A. Mozart**, ce figurează în KV 195). Publicul a fost impresionat de frumusețea lucrării şi de versiunea plină de emoție şi dăruire realizată prin colaborarea **Antonelei Bârnat** cu minunatul pianist **Otto Probst**. După atmosfera exuberantă a ***Concertului nr. 1 pentru*** corn şi orchestră în Mi bemol major (aranjament pentru corn dublu şi pian, partea I), publicul a avut privilegiul să asculte în primă audiție absolută o creație a compozitoarei **Adina Dumitrescu,** intitulată ***Laude*** pentru voce, vioară şi pian, pe texte din Psalmii 147, 148 şi 18. Introspecția şi analiza lumii constituie constante ale inspirației compozitoarei, care realizează în lucrările sale o evocare simbolică a întâmplărilor trăite, filtrată prin propria sensibilitate şi viziune estetică. Limbajul sau artistic sintetizează trăsături ale muzicii universale şi influențe ale spiritualității româneşti. În opinia mea, muzica domniei sale întruchipează cu o expresivitate unică spațiul mioritic evocat de Lucian Blaga în *Trilogia*

Culturii. Programul a continuat cu partea a II-a, *Adagio* din ***Concertul nr. 1*** pentru corn şi orchestră în Mi bemol major de **Christoph Förster**; publicul a fost fascinat de varietatea timbrală şi expresivă realizată prin colaborarea duo-ului instrumental alcătuit din **Sorin Lupaşcu** şi **Otto Probst**. Concertul s-a încheiat cu două capodopere scrise de **W. A. Mozart**: ***Ave Verum Corpus*** KV 618 (1791) – aranjament pentru voce şi orgă (pian) şi ***Laudamus te*** din ***Marea Misă*** în do minor KV 427 (1782) - aranjament pentru voce, vioară, corn şi pian. Claritatea exprimării, reducerea decisivă la esențial şi raționarea fermă a tuturor elementelor stilistice, redate inteligibil, în perimetrul omenescului, au caracterizat versiunea de excepție realizată de **Antonela Bârnat, Raluca Stratulat** şi **Otto Probst.** Inițiativa de a readuce în atenție lucrări valoroase, aproape uitate, constituie un demers lăudabil, absolut necesar în epoca actuală. Ea aminteşte cuvintele lui **George Călinescu**: ”Dacă timpul omoară orice creație, în total ori *în parte*, prin acel *în parte*, veşnica tinerețe a eternelor modele este demonstrată, partea rămasă fiind aceea cu adevărat solidă” (*Istoria Literaturii,* pag. 826). **Festivalul Internațional *Țintea Muzicală*** a oferit adevărate lecții de măiestrie interpretativă, puse în slujba patrimoniului muzical şi a îmbogățirii spirituale a auditorilor, a celor care au nevoia, gustul şi pasiunea de a asculta muzică de cea mai bună calitate. Pentru protagonişti, evenimentul a fost un prilej de a promova şi valorifica un repertoriu cameral de înaltă clasă şi de a-şi etala plenar arta interpretativă.

Sorin Lupaşcu

Carmen MANEA

Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră de la Braşov, ediția 2019

O retrospectivă a unei ediții de festival este – şi rămâne peste timp – o filă din marea cronică a existenței festivalului respectiv. Ea este necesară, întrucât o viețuire cu folos, inclusiv cea artistică, trebuie să se zidească şi în dovezi muzicologice, mai ales în cazul interpretării muzicale nepublicată prin CD ori DVD. Ori, ce-i mai repede trecător în uitare decât muzica? Cronicarul are conştiința acestui fapt şi caută să redea măcar în cuvinte, cât mai fidele posibil actului artistic, mărturia a ceea ce s-a petrecut pe scenă.

Pentru mai tinerii cititori, să amintim că înainte de 1990 se consemna cotidian, în publicațiile braşovene care apăreau zilnic, şi în publicațiile de cultură, fiecare concert din cadrul *Festivalului Internațional al Muzicii de Cameră* de la Braşov. Astăzi, această strădanie a criticului muzical a căzut în desuetudine, întrucât nici publicul nu mai are setea de cultură muzicală rafinată şi nici organizatorii nu mai sunt interesați în oglindirea gândurilor muzicale care se deapănă pe scenă. Pe lângă vicisitudinile financiare, situația se datorează şi transformărilor în *mass-media*, prin restrângerea presei tipărite, presa vorbită sau audio fiind orientată maximal spre sfera comercială (există atâtea canale de televiziune, naționale şi locale, şi atât de puțină cultură înaltă pe acestea...), iar publicarea în virtual nu este întotdeauna accesibilă celor cu o solidă educație umanistă. Opinie nostalgică? Nu cred... Realism!

C-tin Bogdănaş, Silvia Mazzon, Marian Movileanu, Anton Niculescu, Marcello Mazzoni (pian)

Iată, deci, şi mai multe argumente pentru consemnarea unei retrospective a *Festivalului*, foarte utilă istoricului muzicii, publicului de azi şi de mâine, protagoniştilor ca semn al gestului lor artistic dintr-un anume moment şi loc, organizatorilor-*manageri* ai edițiilor viitoare, de la diverse nivele profesional-administrative (local şi național-central), socio-logilor culturii etc.

Ediția a 42-a (8-12 Iulie 2019) a FIMC de la Braşov se remarcă, față de precedenta, prin unele aspecte, începând chiar cu pliantul-broşură: de pe copertă a dispărut menționarea Directorului de Onoare – maestrul dirijor Ilarion Ionescu-Galați, unul dintre fondatorii *Festivalului* şi realizator al evenimentului timp de zeci de ani – şi a Directorului ediției, care este şi director al *Filarmonicii* braşovene, violoncelistul Anton Niculescu, aceştia apărând doar fotografic pe pagina a doua şi, „strecurați” cumva, pe a treia. A dispărut şi *Cuvântul înainte* al Directorului de onoare.

Față de ediția precedentă, s-a păstrat însă principiul rotirii muzicienilor, atât între concerte, cât şi între ediții. Această din urmă situație, în sine, nu este dăunătoare unui festival, pentru că este o practică unanim împărtăşită, la noi şi aiurea,

a reapariţiei unora dintre artişti pe scena evenimentului, peste ani, şi în alte ediţii. Dar apariţia în ediţii consecutive a aceloraşi, în lipsa unor personalităţi noi, de „prospeţime" artistică pentru public, nu este prea productivă. Un public avizat doreşte „subiecte muzicale" variate şi înnoite (ca autori, epoci stilistice, formaţii de prestigiu şi tipuri diverse de formaţii, interpreţi solişti, genuri camerale instrumentale şi vocal-instrumentale, chiar corale camerale, ş.a.), noutatea absolută contribuind la atractivitatea evenimentului. De această dată, unii dintre cei 20 de artişti instrumentişti protagonişti au participat într-o proporţie de 60% şi la ediţia 2018, precedenta (am marcat situaţia în comentariul de faţă prin asterisc „*"), ca şi a singurei formaţii de reputaţie din *Festival* – *Cvartetul Enescu* (Paris). În rest, asocieri artistice conjuncturale, în manieră... *jazz-session*.

Luca Torrigiani, Lapo Vannucci

Între „înnoirile" inedite în peisajul festivalier muzical, marcăm şi o altă „inovaţie" braşoveană: programarea – în ediţiile 2018 şi 2019 – a aceleaşi lucrări (*Octetul în Mi bemol major op. 20* de F. Mendelssohn-Bartholdy), interpretată de aceeaşi instrumentişti, în care doar Takashi Shimizu l-a înlocuit pe Mario Hossen, în rest rocade de roluri, în cadrul partidelor instrumentale. „Înnoirea" este minimă şi greu sesizabilă de public, în urma unei audieri la un an distanţă (eventual, s-ar putea organiza un festival cu interpretarea unei singure şi aceleaşi piese, în care doar interpreţii să fie schimbaţi, desigur, *pour les fins connaisseurs...*!).

Festivalul a fost deschis de membrii *Cvartetului Enescu** (1A**), binecunoscut şi apreciat în ţară şi peste hotare. Deşi ar fi putut interpreta unul dintre cele două cvartete *op. 22* de G. Enescu, pe care le-au şi înregistrat pe un CD *Classic Production Osnabrück* în 1993, muzicienii *Cvartetului* au preferat să prezinte din creaţia cehului A. Dvořák *Cvartetul american*, nr. 12 op. 96, în *Fa major* şi – ca surpriză, declarată astfel de organizatori şi netrecută în broşura-program – un aranjament de Vladimir Mendelssohn pentru cvartet de coarde al primei *Rapsodii române* op. 11 de G. Enescu. Cu regret menţionăm că aranjamentul muzical în cauză a fost şi singura aluzie la atât de bogata creaţie muzicală românească a secolului XX, din întreaga ediţie 2019 (copilăria muzicii camerale româneşti a fost reprezentată de *Balada* lui C. Porumbescu, în interpretarea violonistului A. Tomescu, acompaniat de O. Massa – 3Sa). Aranjamentul pentru cvartet de coarde – ingenios realizat, de altfel, în condiţiile rezumării drastice a bogăţiei melodico-armonice şi coloristicii sonore la cele patru instrumente relativ omogene timbral – n-a putut cuprinde pitorescul versiunii originare. Dincolo de interpretarea ireproşabilă a celor patru instrumentişti, care au redat cu măiestrie şi fidelitate caracterul folcloric, aranjamentul în sine a constituit o replică în oglindă a demersului enescian: în *Rapsodiile* sale, Enescu porneşte de la folclor, pe care-l sublimează şi-l aduce la nivelul sofisticat al tematicii şi travaliului tematic specifice muzicii culte, datorită simfonizării şi îmbrăcării în timbrurile orchestrei simfonice; în aranjament este parcurs drumul invers: se porneşte de la înalta realizare enesciană şi se revine la expresia de taraf folcloric, desigur mai rafinat şi mai elaborat decât în practica populară. Publicul a subliniat prin aplauze atât aprecierea interpretării celor două partituri, cât şi aranjamentul amintit.

Instrumentiştii *Festivalului* au fost de înalt nivel artistic, în lista acestora aflându-se: violoniştii Constantin Bogdănaş* (Franţa; 1A**, 2B, 4B), Francesco Manara (Italia; 5A, 5Sb, 5B), Silvia Mazzon (Italia; 4A, 4B), Takashi Shimizu (Japonia; 1B, 2B, 3B), Florin Szigeti* (Franţa; 1A, 2B), Alexandru Tomescu* (2A, 2B, 3Sa); violiştii Marian Movileanu* (2B, 4B) şi Vladimir Mendelssohn* (Olanda; 1A, 1B, 2A, 2B); violonceliştii Dorel Fodoreanu* (Franţa; 1A, 2B), Anton Niculescu* (1B, 2A, 2B, 3Sa, 3B, 4B, 5A, 5B) şi Attila Pasztor* (Austria; 4A); contrabasistul Săndel Smărăndescu (1B); pianiştii Bruno Canino* (Italia; 1B, 2A, 3A), Răzvan Dragnea* (4A), Andrei Licareţ* (3B), Marcello Mazzoni (Italia; 4B, 5A, 5B) şi Luca Torrigiani (Italia; 5SPa); flautista Elisa Fluder* (Polonia; 4A); chitaristul Lapo Vannucci (Italia; 5Sa); bandoneonistul Omar Massa (Argentina; 3SPa).

Repertorial, *Festivalul* s-a păstrat, cu foarte mici excepţii, într-o zonă a confortului senzorial-emoţional şi stilistic al *Clasicismului* şi *Romantismului moderat* austro-german, cu escapade în arii culturale, cum este cea rusă ori cea italiană. Completăm privirea statistică asupra autorilor

Omar Massa, Alexandru Tomescu

cântaţi în această ediţie, citându-i într-o ordine alfabetică – listă din care lipsesc autorii adaptărilor/ aranjamentelor/ transcripţiilor, aceştia nefiind menţionaţi în broşura-program: A. Arenski (I***; 3B); J. S. Bach (Is; 3A); L. van Beethoven (II; 3A, 4A); J. Brahms (II; 2A, 4B); M. Carcassi

(I; 5Sa); M. Castelnuovo-Tedesco (I; 5Sa); A. Dvořák (I; 1A); Fr. di Fiore (I; 5Sa); A. Glazunov (I; 3Sa); G. Fr. Händel (I; 3Sa); J. Haydn (I; 5A); Fr. Kreisler (I; 3Sa); Fr. Liszt (I****; 3Sa); J. Massenet (I; 3Sa); F. Mendelssohn-Bartholdy (II; 2B, 5B); Vl. Mendelssohn (I****; 1A); W. A. Mozart (I; 4A); A. Piazzolla (I*****; 3A); C. Porumbescu (I****; 3Sa); S. Rahmaninov (II; 2A, 3A); Fr. Schubert (I; 1B); G. Schwertberger (I; 5Sa) şi T. A. Vitali (I; 5Sa).

Un plus de culoare stilistică a adus *duo*-ul chitară-pian Lapo Vannucci şi Luca Torrigiani prin mozaicul stilistic al repertoriului prezentat: influenţele impresioniste şi etno din *Fantezia op. 145* de M. Castelnuovo-Tedesco (1895-1968), minimalismul polistilist al ciclului *Strati* de Fr. di Fiore (n. 1966) ori retrostilismul din *Cuatro piezas para dos* pentru chitară şi pian de G. Schwertberger (1941-2014), suita în patru piese-mişcări a versatilului compozitor austriac, toate reprezentând tendinţele diverse ale creatorilor din sec. XX.

O prezenţă insolită ca asociere instrumentală a fost *duo*-ul vioară-bandoneon Alexandru Tomescu şi Omar Massa, o experienţă timbrală interesantă, care – prin înlocuirea pianului sau orchestrei, acolo unde era cazul – a opus obişnuinţei de a auzi instrumentul dedicat *tango*-ului o nouă ipostază sonoră. Intenţia, declarată de violonist, a fost de a oferi impresia auditivă a orgii, motivând cu argumente istorice prin chiar crearea bandoneonului, în jurul anului 1855, când producătorul de acordeoane Hohner l-a inventat pentru ca parohiile care nu-şi permiteau orga în biserică să aibă un substitut sonor al acesteia. Aceasta nu a fost singura inovaţie timbrală a recitalului, una fiind schimbarea de registru sonor, cum este abandonarea corzii *Sol* în *Aria* de J. S. Bach în favoarea supra-acutului, alături de însăşi aceste transcripţii făcute pentru vioară şi bandoneon, ş.a. Versiunea *Baladei* op. 29 pentru vioară şi pian de C. Porumbescu a fost interiorizată, impresionantă prin dramatismul şi efluviile de elan care o străbat contrastant, alături de o accentuare de către solist a virtuozităţii în secţiunile de dans. În această piesă, bandoneonul a fost mai apropiat sonorităţii de *tango*, datorită armoniei şi accentelor. Dacă pentru prestaţia artistică a violonistului Alexandru Tomescu nu avem nimic de adăugat, în afara faptului că s-a situat la cotele maxime cu care solistul şi-a obişnuit auditoriul, menţionăm încadrarea stilistică ireproşabilă a lui Omar Massa în rolul acompaniator, cu o contribuţie de fină expresivitate în susţinerea dinamică acordată planului sonor principal.

Silvia Mazzon, Elisa Fluder, Attila Paztor, Răzvan Dragnea (pian)

Regretăm faptul că nici în prezentările *la scenă* ale violonistului A. Tomescu şi nici în broşura-program nu apare numele celor care au realizat transcripţiile şi adaptările/aranjamentele pieselor cântate. Subliniem faptul că este o datorie morală, nu doar de *copyright*, a interpreţilor şi organizatorilor să menţioneze numele celor cărora le datorează piesele cântate, alături de cele ale autorilor versiunilor originare, datorie pe care sperăm să o vedem corectată în ediţia următoare a *Festivalului*. Pentru a fi deplin, respectul trebuie acordat fără discriminări!

Între ansamblurile camerale, contribuţii interpretative pregnante au adus S. Mazzon, Attila Pastor şi R. Dragnea *Trio*-ului *nr. 4 în Si bemol major op. 11* de L. v. Beethoven şi, cei numiţi deja împreună cu E. Fluder, *Cvartetului cu pian în sol minor nr. 1 KV 478* de W. A. Mozart, prin expresivitatea muzicală reliefantă, omogenitate de caracter, ş.a. În aceeaşi arie interpretativă s-a plasat şi interpretarea *Trio*-ului în *re minor op. 32* de A. Arenski, cu T. Shimizu, A. Niculescu şi A. Licareţ. Aici am putea să adăugăm şi interpretarea *Cvintetului cu pian în fa minor op. 34* de J. Brahms, de către C. Bogdănaş, S. Mazzon, M. Movileanu, A. Niculescu şi M. Mazzoni.

Din păcate, şi în această ediţie au absentat formaţiile braşovene, închegate printr-o activitate concertistică apreciată la superlativ şi consecventă în ţară şi în străinătate, precum *Cvartetul Gaudeamus* şi *Orchestra de Cameră* a Filarmonicii, tradiţia cerând ca aceasta din urmă să închidă, cel puţin, ediţia *Festivalului*. Nu uităm un alt mare absent: cvartetul de clarinete *Academic Clarinet Cvartet*, condus de prim-clarinetistul *Filarmonicii* şi dirijorul Iulian Rusu, formaţie invitată frecvent pe scenele altor festivaluri. La fel de neglijată a fost creaţia muzicală românească – atât de bogată şi semnificativă şi la nivelul creaţiei –, de parcă Ministerul Culturii şi Primăria Braşov (prezentă printr-o mare siglă pe frontispiciul manifestării) ar fi absente financiar din organizarea *Festivalului*. Se confirmă astfel zicerea că „nimeni nu-i profet în ţara lui"...

Încheiem această succintă retrospectivă cu speranţa ca următoarea, cea de-a 43-a ediţie să adauge plus-valoare în diversitate, organizare şi prezenţa publicului ca şi a *mass-mediei* audio-vizuale. Să nu uităm că Festivalul Internaţional al Muzicii de Cameră de la Braşov este ceea ce noi dorim să fie, pentru că aceasta ţine numai de noi – ca organizatori, protagonişti, public, reflecţie *ante-* şi *postfactum*. Banii oricum, sunt aceeaşi – adică puţini!

Petre-Marcel VÂRLAN

* Participant(ă) şi în ediţia 2018 a Festivalului; ** Numărul reprezintă seara, iar litera reprezintă ansamblul – A sau B, prima sau a doua parte a concertului (1A); în cazul soliştilor marcăm: „Sa" sau „Sb" – solist în primul/al doilea *duo* al serii; „SPab" – pianist în primul/al doilea *duo*; *** Numărul de piese cuprinse în repertoriul ediţiei; **** Transcripţie/aranjament; ***** Piesă interpretată ca *bis*.

Mariana Nicolesco şi *zmeii* săi pe aripile cântului

Săptămâna în care Brăila a fost o adevărată capitală lirică a lumii s-a încheiat cu *Gala Master Class*, în care Mariana Nicolesco, într-un adevărat maraton liric de şase ore, a oferit pe scena pe care Hariclea Darclée debuta la 1881 un spectacol emoţionant, exaltant, alături de *zmeii* săi care au strălucit interpretând pagini celebre din marele repertoriu liric.

Ediţia din acest an a cursurilor *Master Classes* oferite de marea soprană a ilustrat la superlativ nivelul de măiestrie la care s-au ridicat de la an la an discipolii săi. Cinstind memoria Haricleei Darclée la 80 de ani de la trecerea sa la cele veşnice, manifestările din acest an au constituit o formidabilă pregătire pentru ediţia din anul 2020 a Festivalului şi Concursului Internaţional de Canto *Hariclea Darclée*, celebrând 25 de ani de remarcabile împliniri.

Mariana Nicolesco alături de Oana Andra, Andrei Nicoară, Irina Baianţ, Adrian Dumitru, Marina Dobrescu, Silviu Mihăilă, Florentina Soare

«Nu există nicăieri în lume o ctitorie ca a noastră – spunea Mariana Nicolesco – care să cinstească la acest înalt nivel numele unei mari personalităţi din trecut, ca legendara noastră predecesoare, care luminează şi azi drumul spre adevărul artistic şi spre marea performanţă lirică al noilor generaţii de artişti lirici».

Dovadă prezenţa la Brăila din 1995 încoace a 2900 de tinere talente din 50 de ţări şi 5 continente. Dovadă, de asemenea, Înaltul Patronaj UNESCO acordat acestor manifestări.

Odată cu orele încântătoare de lucru cu fiecare dintre artiştii prezenţi, ori în grupuri chemate să interpreteze aceeaşi arie, manifestările publice au prilejuit afirmarea fiecărui tânăr talent, chemat să-şi cunoască şi să-şi depăşească propriile limite.

În spiritul înscrierii artei cântului şi a muzicii de operă în contextul fundamental al marii culturi, publicul şi tinerii interpreţi au ascultat, ca în fiecare an, conferinţa susţinută de Stephan Poen, Doctor în Foniatrie şi în Muzicologie, pe care a dedicat-o de această dată temei *Hariclea Darclée şi epoca sa*. Discurs ilustrat cu cinci arii din repertoriul Haricleei Darclée cântate de Mariana Nicolesco pe scenele lumii, prezentate în videoproiecţii, subliniate de nesfârşitele ovaţii ale celor prezenţi.

Date fiind capriciile meteorologice, ploile surprinzătoare, tradiţionalul *Concert Extraordinar* de pe Esplanada Dunării, care a reunit dintotdeauna peste zece mii de spectatori, a avut loc tot în splendidul Teatru Municipal, reunind Corul Filarmonicii *George Enescu* pregătit de Iosif Ion Prunner, Orchestra Festivalului Darclée sub bagheta Maestrului Marco Balderi, pe cei peste 80 de tineri interpreţi şi un public extraordinar, fermecat de magia muzicii, a vocii, a cântului.

Seara finală a început cu aceste cuvinte ale Marianei Nicolesco, sufletul manifestării: «Înainte de a-i aplauda pe tinerii artişti care sunt sigură că vor străluci la *Gala Master Class*, îmi face o deosebită plăcere să-i onorăm în această seară pe unii dintre cei care ne stau alături de ani şi ani, clădind împreună cu noi acest edificiu unic al culturii, închinat memoriei Haricleei Darclée. Dovada adevărului de nezdruncinat al crezului meu că nimic nu-i poate apropia pe oameni mai mult decât cântul este şi prezenţa atât de numeroasă a vocilor venite din îndepărtata Chină». Printre acestea, **mezzosoprana Baoyi Bi**, venită la Concurs, la *Master Classes*, şi apoi invitată ca membră a Juriului Internaţional al Competiţiei, căreia Mariana Nicolesco i-a remis *Diploma de Onoare* a Fundaţiei Darclée "pentru extraordinara sa contribuţie la formarea tinerelor talente lirice din China şi la prestigiul muzicii de operă".

Apoi marea soprană a înmânat *Diploma de Onoare* a Fundaţiei Darclée şi *Premiul Special* oferit de Consiliul Judeţean Brăila lui **Stephan Poen** "pentru remarcabilele sale conferinţe dedicate istoriei muzicii şi Artei Sacre a Cântului" şi **Maestrului Marco Balderi** "pentru excepţionala sa contribuţie la succesul evenimentelor Darclée".

Acompaniaţi la pian, ca întotdeauna, de Alexandru Petrovici şi de Peter Kolcsar, sub bagheta magică a Marianei Nicolesco, tinerii artişti s-au întrecut în prodigii muzicale care au entuziasmat publicul, serata încheindu-se, ca şi în ziua precedentă, cu melodia emblematică a acestor manifestări, faimosul *Brindisi* din *La Traviata* de Verdi.

După şase ore de muzică, în ciuda orelor târzii, mulţi spectatori n-au părăsit teatrul, asistând la mica şi încântătoarea ceremonie de remitere a *Diplomei de participare* la aceste *Master Classes*, când fiecare interpret anunţa că doreşte să se înscrie de pe acum la Concursul Internaţional de Canto *Hariclea Darclée* din anul viitor. (Red)

În jurul Marianei Nicolesco, la încheierea Galei Master Class, toate tinerele voci intonează melodia emblematică a manifestărilor Darclée, faimosul Brindisi *din* La traviata *de Verdi*

Cluj International Music Competition 2019 – Concurs românesc cu rezonanță internațională

Concursul pentru flaut și clarinet, *Cluj International Music Competition*, a avut loc în perioada 7-14 iulie 2019, bucurându-se de o participare impresionantă: 212 concurenți din peste 40 de țări ale lumii. Ediția din acest an reprezintă o continuare, cu un nou nume, a Concursului Internațional de Muzică „Gheorghe Dima" organizat la Cluj-Napoca, de către echipa Asociației Culturale Notes&Ties, în cadrul Academiei de Muzică „Gheorghe Dima".

Juriul secțiunii de clarinet

Evenimentul s-a bucurat de numeroase activități pregătite de organizatori, ceea ce a făcut ca experiența participanților să fie una de neuitat. Pe lângă etape, concurenții au putut să participe la concerte, la cursurile de măiestrie susținute de membrii juriului, au avut prevăzute sesiune de feedback cu aceştia, pe întreg parcursul săptămânii având loc expoziții de instrumente şi accesorii ale firmelor prezente în calitate de sponsori.

Laureații secțiunii de clarinet

Săptămâna a debutat cu concertul de deschidere, un concert-demonstație la care protagoniști au fost 13 (din cei 14 membrii ai juriilor) tineri muzicieni sclipitori, soliști admirați pe marile scene ale lumii, fiind acompaniați de Orchestra Filarmonicii de Stat „Transilvania", dirijor Tiberiu Soare. Au evoluat în ipostaze solistice, sau formații camerale, cu acompaniament de pian sau acompaniați de orchestră flautiștii **Seiya Ueno** (Japonia), **Sébastian Jacot** (Elveția), **Virgile Aragau** (Franța), **Alexis Roman** (Franța), **Loïc Schneider** (Franța), **Eduard Belmar** (Spania), **Irina Stachinskaya** (Rusia) şi clarinetiştii **Tibor Reman** (România/Germania), **Sergey Eletskyi** (Rusia), **Han Kim** (Coreea de Sud), **Carlos Ferreira** (Portugalia), **Damien Bachmann** (Elveția) și **Sérgio Fernandes Pires** (Portugalia). Pentru etapele de concurs s-au adăugat şi clarinetistul **Giovanni Punzi** (Italia) şi preşedintele juriilor, managerul **Răzvan Poptean** (România). Ineditul acestui concurs, în peisajul competițional mondial, îl reprezintă vârsta tânără a membrilor juriilor puşi în ipostaza de a juriza colegi de generație.

Juriul secțiunii de flaut

Laureații secțiunii flaut au fost: Premiul I – **Alberto Acuña Almela** (Spania); Premiul II – **Ludovico Degli Innocenti** (Italia/Germania); Premiul III *ex-aequo* – **Songyoon Ryoo** (Coreea de Sud/Olanda) şi **Kata Scheuring** (Ungaria). La secțiunea clarinet, laureații au fost: Premiul I *ex-aequo* – **Joë Christian Christophe** (Franța) şi **Gervasio Gaston Tarragona Valli** (Uruguay); Premiul III *ex-aequo* – **Alberto Culmone** (Italia) şi **Georgios Karagkounis** (Grecia). S-au acordat premii speciale pentru cel mai bun flautist şi clarinetist român din

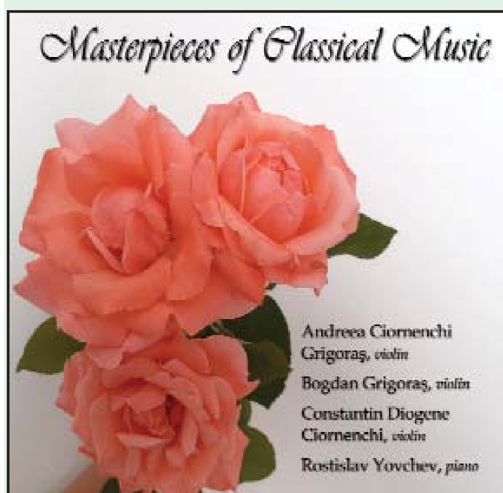

Laureații secțiunii de flaut

competiție lui **Claudia Pană** respectiv lui **Radu Greluş.** De asemenea, s-au acordat numeroase premii speciale oferite de finanțatorii şi sponsorii concursului. Concertul de gală i-a avut ca solişti pe concurenții câştigători ai premiului I cu *Concertul pentru flaut* în Sol major, KV 313 şi *Concertul pentru clarinet* în La major, KV 622 de W. A. Mozart, acompaniați de Orchestra Filarmonicii de Stat „Transilvania" cu dirijorul, devenit prieten al concursului, Tiberiu Soare.

Evenimentul bienal este unul de referință în topul concursurilor internaționale, prin nivelul foarte ridicat al participanților, prin participarea unor solişti activi pe plan mondial ca membrii în juriu şi prin organizarea impecabilă, aşa cum o caracterizează cei care au cunoscut, timp de o săptămână, pulsul evenimentului. (foto: **George Moldovan**)

Andra PĂTRAŞ

Masterpieces of Classical Music

Cu o realizare interpretativă valoroasă şi o prezentare grafică de excepție, albumul de față – înregistrat în concert – a apărut la Editura Muzicală. Violonista Andreea Ciornenchi Grigoraş, lector la Universitatea de Muzică din Tunis, a absolvit cursurile UNMB la Facultatea de Compoziție-Muzicologie şi Pedagogie Muzicală dar şi ale Facultății de Interpretare Muzicală, urmate de Masterul în Stilistică dirijorală şi Doctoratul în Interpretare Muzicală.

Violonistul Bogdan Grigoraş, lector universitar la Universitatea de Muzică din Tunis, este absolvent al UNMB, Facultatea de Interpretare Muzicală, precum şi a cursurilor de Master. Obține diploma de Doctor în Interpretare Muzicală la aceeaşi Universitate de Muzică din Bucureşti. Cei doi violonişti formează un cuplu atât pe scenă cât şi în viață, realizând turnee şi concerte pe tot mapamondul, apărând în presă şi mass-media națională şi internațională. În Tunisia, pe lângă activitatea artistică-concertistică, pedagogică şi de cercetare ştiințifică muzicologică, Andreea Ciornenchi Grigoraş şi Bogdan Grigoraş sunt fondatorii şi dirijorii Orchestrei de Cameră din Sfax, cu care au realizat numeroase concerte, participări în festivaluri, turnee, apărând în presă şi mass-media națională şi internațională. Pe lângă numeroasele publicații ale celor doi protagonişti – membri ai UCMR – semnalăm şi apariția editorială de anul acesta, intitulată *„De la Enescu la contemporani – eseuri de muzicologie"*.

Constantin Diogene Ciornenchi, violonist de excepție, artist instrumentist şi membru de bază în partida de vioara I la Opera Națională din Bucureşti, precum şi membru al UCIMR, absolvă cursurile UNMB şi ulterior pe cele ale Masterului Facultății de Interpretare Muzicală. Realizează concerte şi turnee în toate colțurile lumii, având apariții la radio şi TV naționale şi internaționale. Este de asemenea autorul albumului realizat în concert şi dedicat celor 12 Fantezii pentru vioară solo de Telemann, precum şi al lucrării muzicologice ce tratează pe larg aceste 12 Fantezii – ambele apărute la Editura Muzicală.

Pianistul bulgar Rostislav Yovchev absolvă Academia Națională de Muzică „Pancho Vladiguerov" din Sofia la Facultatea de Interpretare Muzicală, obținând ulterior masterul şi diploma de Doctor în muzică la aceeaşi academie. Realizează concerte în cele patru colțuri ale lumii, având apariții în presa națională şi internațională. Actualmente este lector universitar la Academia Națională de Muzică „Pancho Vladiguerov" din Sofia.

Tratând o paletă largă de stiluri şi realizând un parcurs muzical divers – de-a lungul diferitelor epoci ale istoriei muzicii – albumul de față se remarcă printr-o profundă sensibilitate şi acuratețe la nivel interpretativ şi stilistic, prin policromia nuanțelor şi a mişcărilor, precum şi printr-o transmitere clară şi directă a mesajului muzical.

Bogdan şi Andreea Grigoraş, C. Ciornenchi

ACADEMIA DE MUZICĂ „GHEORGHE DIMA"

festivalul de muzică contemporană

CLUJ MODERN 2019

6-12 aprilie

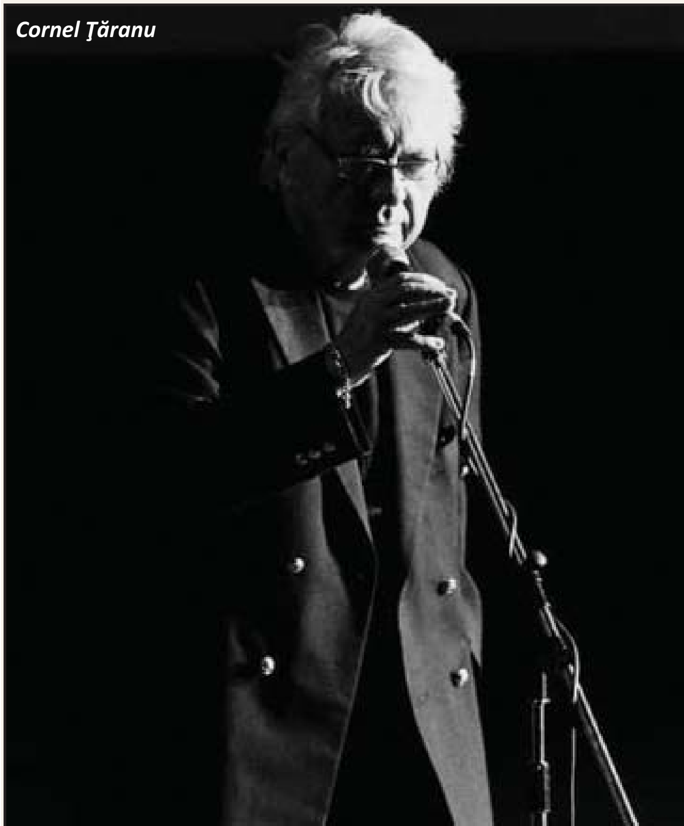
ediția a XIII-a

amgd@100.ro

Muzica a rămas muzică (I)

Am revenit cu plăcere şi interes la Cluj pentru că este reconfortant să petreci câteva zile într-un oraş care te atrage cu imaginea sa de burg îngrijit, peste care timpul nu dă impresia că a trecut. Dar Clujul te atrage şi prin modernitatea spiritului său artistic, argumentul lunii aprilie fiind a XIII-a ediție a Festivalului Internațional chiar aşa denumit: „Cluj Modern".

Inițiat de compozitorul Cornel Țăranu, dedicat aniversării veacului trecut de la fondarea Academiei de Muzică „Gheorghe Dima", festivalul se înscrie în seria întâlnirilor regulate ale profesioniştilor şi publicului interesat cu autorii, cu interpreții antrenați în sondarea fenomenului muzical contemporan. Festivalul „Meridian", „Săptămâna internațională a muzicii noi" (organizate la Bucureşti de către UCMR), Festivalul Muzicii Româneşti de la Iaşi sunt exemple demne de reținut.

Cornel Țăranu

„Cluj Modern" s-a detaşat şi prin ambiția organizatorilor de a atinge limita exhaustivului, dacă mă gândesc la ediția din 2017, când cei mai reprezentativi compozitori români, trăitori în țară sau pe alte meridiane, au fost incluşi în săptămâna de concerte şi recitaluri, unii fiind chiar prezenți în sala de concerte a Academiei, cum a fost cazul lui Horia Şurianu (Franța). I-am ascultat în anii 1982-1983 şi după aceea o parte din compoziții, unele în mod repetat fiindcă au fost înregistrate în România pe discuri „Electrecord", i-am remarcat afilierea la modernismul radical din acea epocă şi, în discuția pe care am avut-o la Cluj, mărturisindu-i cunoaşterea acelor opus-uri, am primit răspunsul rapid, însoțit de un zâmbet: „o, asta a fost atunci..." Da, trecuseră 34 de ani, între timp s-au adunat încă doi, şi fenomenul muzical a evoluat. Spre ce? Am ajuns la „neobabelismul" despre care îmi vorbea compozitorul Dan Dediu în anul 2014? L-am depăşit şi pe acesta?

Directorul artistic al Festivalului „Cluj Modern" din 2019, compozitorul şi profesorul Adrian Pop a demonstrat, în primul rând prin selecția lucrărilor şi a interpreților, că muzica de azi, inclusiv cea românească nu doar se pot asculta, ci oferă prilejuri de încântare şi elevație spirituală. Concertul „Klausenburger

Adrian Pop

Liederkreis" - „Din creația vocală a compozitorilor clujeni" poate fi considerat un prim argument, deoarece lucrările ordonate în cele cinci segmente - „Sub vraja lui Eminescu", „Sub cerul lui Nichita", „Miscellanea", „Sub crugul lui Blaga" și „Psalm" au luminat *evoluția lină* a tehnicilor de compoziție, de la romantismul sfârșitului de secol XIX (Gheorghe Dima - „De ce nu-mi vii", 1897) la clasicismul românesc de secol XX reprezentat de Marțian Negrea și Tudor Jarda, la postmodernismul cultivat de Ede Terény, Ionică Pop sau Tudor Feraru. De altfel, întregul program prezentat de Delia Păcurar-Neamț, Iulia Merca, Horia Haplea, Tiberius Simu, Silvia Sbârciu, Sándor Köpeczi, Diana Dava-Barb și Erich Türk a pus în valoare mlădierea muzicii sub impulsurile rimelor poetice găsite și de Clément Marot, Tudor Arghezi, Ana Blandiana.

Prezente în stagiunile filarmonicilor din țară aproape invariabil cu opus-uri clasice și romantice, cvartetele de coarde au, datorită festivalurilor de creație muzicală contemporană, și prilejul de a cânta ceva nou. Evident, nu orice, pentru că interpreții familiarizați cu repertoriul de bază, datorat unor Mozart, Beethoven, Brahms sau Dvořak, au gustul și temperanța cu care filtrează calitatea. Cele cinci creații datând din 2018 semnate de Roman Vlad, Ulpiu Vlad, Dan Dediu, Adrian Iorgulescu și Adrian Pop au demonstrat afilierea autorilor la un neo-romantism ponderat, ce privilegiază melodia, consonanța armonică deschisă, aducând din nou interpreții în situația favorabilă de a-și demonstra virtuțile de soliști, virtuozitatea, calitatea sunetului. Niciodată nu am observat individualismul cuiva, fiecare s-a încadrat spiritului colectiv, sonorității comune, obligatorii într-o combinație instrumentală ce depășește sursa sonoră singulară. Lucrând împreună de peste trei decenii, Lucia Neagoe (vioara I), Raluca Irimie (vioara a II-a), Leona Varvarichi (violă), Ștefan Neagoe – (violoncel) au ajuns la o înțelegere, un interplay, un rafinament sonor-muzical ce le face cinste, incluzând cvartetul de coarde „Gaudeamus „al filarmonicii din Brașov în seria celor mai valoroase din istoria formațiilor camerale de acest tip. Deși îmi este greu să aleg una dintre lucrările interpretate la Cluj, voi menționa „Sonorități din flori albastre" de Ulpiu Vlad. Este un mini-concert pentru două viori fără orchestră, în care fluxul muzical aproape obligă ascultătorul să se gândească la două izvoare. Uimitor, „izvoarele" își poartă alternativ undele sonore câte unul și împreună, lăsând impresia stabilă a armoniei liberă de făgașuri stilistice. Reascultând acum, după nouă zile, înregistrarea recitalului susținut la Cluj de cvartetul „Gaudeamus", îmi revine gândul cu care am plecat de la Academie: a fost unul dintre cele mai bune programe ale Festivalului și merită gravat pe CD.

Gaudeamus

Alungat până în 1989 din viața muzicală românească, tolerat oarecum subversiv în concertele unor ansambluri corale în anii 1987-1988, colindul românesc a intrat din 1990 în faza contrară, fiind difuzat la multe posturi de radio începând din ultima săptămână de noiembrie a fiecărui an, fără grijă pentru semnificația sa inițială. Din nou, un sport preferat al românilor – săritul de-o parte și de cealaltă a calului. S-a ajuns astfel la saturație. Programul „Dincolo de colind. Variațiuni contemporane inspirate din colinde culese de Béla Bartók" a șters impresia de inadecvare a colindului la momentul audierii acestui tip de cântec. Seara de 8 aprilie mi-a amintit de volumul *Motivul premioritic în lumea colindelor*, apărut la editura Facla în anul 1985 în care dirijorul Nicolae Boboc închega argumente pentru consolidarea ideii că semnificația colindelor ar fi legată de înnoire, de revenirea la viață, de anotimpul primăverii. Oricum, programul ansamblului „Sonomania" din București, coordonat artistic de Diana Rotaru, a revelat efectul luminos, irizat sau de iluminare a melodiei curate de colind, asupra gândului creator. Cele zece lucrări scrise în 2018 au clarificat imaginea generației noi de compozitori ce merită cunoscută, contrastele sonore și îndrăznelile de limbaj având calitatea de a nu altera spiritul tradițional prin simple diversiuni. Concertul sextetului „Sonomania", dirijat cu precizie și aplomb de Simona Strungaru (vestimentația ei de vedetă pop nu a intrigat pe nimeni) a fost unul dintre cele mai reușite din programele festivalului „Cluj Modern". Se cuvin scrise numele tinerilor autori selectați, vom asculta lucrărilor lor în anii ce vin: Andrei Petrache, Sebastian Androne-Nakanishi, Alexandru Murariu, Bogdan Pintilie, Alexandru Sima, Sebastian Țună, DanDe Popescu, Vlad Baciu, Aurelian Băcan, Aron Török-Gyurkó.

Incitant a fost programul ansamblului „AdHoc" din Cluj, dirijat de Matei Pop. O formulă de zece emițătoare acustice (flaut, oboi, clarinet, fagot, corn, percuție, pian, două viori, violă, violoncel, contrabas) alimentate de gândurile creatoare net avangardiste, dar fără a fi radicale. Am ascultat prima dată în festival

sinuisoida virtuală, produsă electronic, având numai rolul de pânză sonoră. Dacă în programul cvartetului de coarde „Gaudeamus" a fost inclus dialogul spiritual, fermecător al viorilor, programul „AdHoc" a cuprins „Sonata per viola sola" (2012) de Valentin Timaru, o confesiune intens afectivă „spusă" pe corzi de Aida Carmen Soanea. Am regretat trecerea timpului fără prezența ei în stagiunile filarmonicii ieşene, iar acum am admirat din nou frumusețea tonului, temperanța cu care interpreta a redat fiorul liric-dramatic al muzicii. Sonata de Valentin Timaru a fost una dintre cele mai frumoase lucrări din festival.

Tradiția ca sursă de inspirație şi-a păstrat locul în festivalul „Cluj Modern" la începutul recitalului susținut de formația „Profil" din Bucureşti, condusă de compozitorul şi profesorul Dan Dediu. *Cvartetul nr. 2* de Nicolae Teodoreanu a constituit o dorită abstragere în universul muzicii bizantine, raliat la ambientul sonor al cvartetului de coarde, marcat de accente dramatice moderne. Un al doilea moment solistic din festival a fost susținut de fagostistul Constantin Buciumaş (Liviu Comes – *Măguri III*, 1982), care a fost şi solistul unei suite pentru ansamblu compusă de Şerban Marcu pe trei poeme de Nichita Stănescu (*Necântec* pentru fagot şi cvintet de coarde), trei frumoase elegii sensibil desenate de solist. Spectaculoasă, spumoasă, violentă, muzica *din Cvartetul nr. 3 „Jagquartett"* (2003) cuprinde subtile referiri la cvartetul cu acelaşi titlu al romanticului Robert Schumann. Berlinezul Jörg Widmann îl ia în răspăr, întorcându-şi privirea spre dansurile populare germane, pe care le transformă în sunete şi strigăte ale instrumentiştilor, revelând acum violența cazonă. Tehnicile iconoclaste de emisie a sunetului pe corzile instrumentelor, în acelaşi timp contrastante, ritmul „la vedere" sau indus ascultătorului, strigătele instrumentiştilor sincronizate cu sunetele de pe corzi, toate alcătuiesc o reprezentație sonoră ce nu te lasă indiferent, propunând conotații cu lumea reală. Mă aşteptam la elemente expresioniste dure într-o lucrare a unui compozitor german, şi nu m-am înşelat. Din fericire, duritatea nu a căzut niciodată în non-muzică.

SonoMania

foto: Lavinia Pollak

Multiculturalitate, multilingvism, violență, artă, cultură. Acestea pot fi considerate liniile comune ale hărții Europei Centrale şi de Est, obsesiv redesenată de-a lungul timpului. Interesantă, necesară includerea în festivalul „Cluj Modern" a unui recital şi a unui spectacol de teatru instrumental sub titlul „Mitteleuropa". Compozitori şi interpreți din Austria, Croația, Cehia, România, Ungaria şi Germania, plus doi invitați din afara continentului, venezueleanul Alfredo Ovalles şi canadianul Mark Johnston, au marcat un spațiu spiritual dominat deopotrivă de contradicții şi empatii. „Actul I" al serii de joi 11 aprilie l-a constituit recitalul susținut de flautistul Matei Ioachimescu şi pianistul A. Ovalles. Muzicianul român este un o „marfă de export", „cumpărată" în multe țări, şi ghilimelele îşi au rostul doar pe jumătate, dacă ne gândim că toate concertele sale sunt plătite. Ioachimescu stăpâneşte un repertoriu imens, ale cărui hotare încep de la preclasicism, întinzându-se până la creația contemporană, inclusiv jazz şi pop-rock. E greu de crezut că un instrumentist poate cânta bine în toate aceste genuri? Se cuvine a fi de crezut, iar invitarea lui Matei Ioachimescu în festivalul „Cluj Modern" este un argument. Deşi încă tânăr, el a susținut cursuri de măiestrie în Austria, Japonia, Croația, România. În 2013 a fost numit de cancelarul Austriei, Sebastian Kurtz, „ambasador al integrării".

Sigur că un instrumentist virtuoz de renume internațional trebuie să aibă în grijă un repertoriu foarte vast pentru că, astfel, valențele expresive ale sursei sonore de care dispune cresc exponențial. Ceea ce a fost evident încă din deschiderea recitalului cu *Duo*-ul compozitorului austriac Wolfram Wagner, o combinație de dans, heavy-metal şi rock balcanic. *Balada* lui Jan Dušek, *Sonata a II-a pentru flaut şi pian* de Sigismund Toduță, *Inachis io* de Gabriele Proy, *Beastie Poetry* de Margareta Ferek-Petrić şi, cireaşa de pe tort, *Where to go, when?* de Irinel Anghel (interpretată ca bis!), au evidențiat calitățile eclatant-virtuoze ale flautistului Matei Ioachimescu şi pianistului Alfredo Ovalles, pentru care instrumentele nu sunt doar emițătoare de melodie şi armonii, devenind la cererea compozitorilor instrumente de percuție de la care obțin toată gama de nuanțe posibilă.

A urmat Kafka – Fragmente opus 24, o lucrare pentru soprană şi vioară de György Kurtág, compozitor (acum în vârstă de 93 de ani) născut la Lugoj. O creație de teatru instrumental impunând protagoniştilor mişcare scenică, emisia sunetelor din poziții incomode (cazul sopranei Viktoriia Viitrenko), costum (violonistul Mark Johnston). Cum tipul acesta de teatru instrumental este cunoscut

demult în România (aş numi doar spectacolul prezentat în 1983 la Festivalul internaţional de jazz de la Sibiu de doi artişti din fosta Germanie de Est), reprezentaţia regizată de Bernd Schmitt nu a constituit acum, pentru mine cel puţin, o noutate, mă refer la prezenţa strict scenică. Dar muzica lui Kurtág, extrem de rar cântată în România, este demnă de a fi cunoscută. În primul rând de muzicieni.

Organizatorul Festivalului „Cluj Modern" a fost Academia de Muzică din Cluj, unde se studiază muzicologia, aşa că era normal să existe un simpozion, tot internaţional. Un program ca „Mitteleuropa", şi nu numai acesta, a stimulat interesul participanţilor pentru opiniile cercetătorilor români şi străini, cu atât mai mult cu cât muzicologii participanţi sunt nume de referinţă. Desfăşurat în ambianţa aristocratică a sălii „Ion Lapedatu" a Băncii Naţionale a României, sucursala Cluj, simpozionul „Culturi muzicale naţionale în arealul central şi sud-european: iniţiative şi argumente, dezvoltare şi dialog" a oferit, printre altele, prilejul audierii unei exhaustive dar nici pe de parte plictisitoare comunicări a doamnei profesoare Elena Chircev (Academia de Muzică „Gheorghe Dima") despre istoria muzicii bizantine din România. Gradul de interes a fost mărit de ilustraţiile cu imaginile mănăstirilor şi bisericilor în care s-a studiat, s-a cântat şi s-au migălit manuscrisele cântărilor de cult, manuscrise mult plăcute ochiului prin fineţea şi frumuseţea desenului melodic, a ornamentaţiilor ce încadrau „sinusoida" cântărilor din veac. Moderatorul simpozionului a fost un muzicolog prestigios, Jim Samson, profesor emerit la Royal Holloway University din Londra. Bun cunoscător al istoriei politice, culturale, muzicale din centrul şi sud-estul Europei, autor al unui număr important de volume trecute de mulţi cercetători la bibliografia studiilor lor, Jim Samson mi-a răspuns amabil şi generos la întrebări, opiniile sale despre valoarea, despre originalitatea folclorului din zonele menţionate meritând a fi puse în pagina unui viitor număr al revistei „Cronica Veche".

(Va urma)

Alex VASILIU

În memoria tenorului Cornel Stavru

Câteva gânduri în amintirea unuia dintre cei mai importanţi artişti lirici români din generaţia de aur a Operei bucureştene, tenorul Cornel Stavru, care ar fi împlinit 90 de ani în 31 august...

Dacă privim într-o perspectivă de timp care merge către jumătatea secolului trecut, observăm că extrem de puţini sunt marii cântăreţi români de operă care s-au distins printr-un complex de calităţi, ce au însoţit darurile fundamentale cu care au fost înzestraţi. Cornel Stavru este unul dintre aceştia. Din întreaga sa viaţă, succesele deosebite pe scenele interne şi internaţionale, i-au amprentat definitiv cariera, drept foarte importantă pentru arta noastră lirică, pentru cultura românească. Indubitabil, Cornel Stavru rămâne un reper pentru generaţia sa, pentru cele actuale şi viitoare.

Aminteam de complexitatea personalităţii. Virtuţile glasului de extracţie lirică-spintă cu puternice accente dramatice au fost dublate de o aleasă cultură interdisciplinară pe care a folosit-o cu inteligenţă şi cu care a circumscris esenţele interpretative. În creaţiile sale, integrarea stilistică a fost permanent unul dintre punctele forte, artistul desenând cu elocvenţă frazele portativului, în deplină incidenţă cu spiritul lor, al epocii componistice. A făcut în acest mod proba unei versatilităţi care i-a permis să abordeze un repertoriu larg, de la baroc la drama wagneriană şi la unele opusuri de secol XX.

Exploziile sonore ale personajului titular din *Otello*, incisivitatea lui Manrico din *Trubadurul*, trăirea romantică a lui Don Carlos, monumentalitatea declamaţiei lui Tannhäuser, poetica lui Siegmund din *Walkiria*, expresia tragică a lui Canio din *Paiaţe* şi, ca un surprinzător pandant, lejerităţile ţesăturii vocale a rolului Riccardo din *Bal mascat*, totul i-a fost la îndemână în teritoriul marelui repertoriu lirico-eroic.

Faţă de rolurile sporadic amintite, s-ar adăuga Walther von Stolzing, Cavaradossi, Calaf, Chénier, Ernani, Florestan, Don José etc., dar şi personaje din titluri româneşti.

Scriitura muzicală a fost tălmăcită cu nobleţe şi eleganţă, accentele şi expresiile au venit din marea tradiţie, strălucirea şi percutanţa notelor înalte au dominat spaţiul acustic.

Bunul gust nu l-a părăsit niciodată, dicţiunea a frizat perfecţiunea, fie că a cântat în română, italiană, germană, franceză sau rusă. În limba română, prin lectura lui Cornel Stavru textul şi cântul căpătau virtuţi de teatru dramatic pe muzică, expresionist şi răscolitor.

Evoluţiile internaţionale ale maestrului Cornel Stavru au însemnat mult. Spre pildă, în *Otello* la Opera din Bremen a avut ocazia să însoţească debuturile unor mari soprane, Renata Scotto şi Mirella Freni, două Desdemone care au ajuns celebre.

După debutul liric de pe scena de concert (1956) şi de pe cea a Operei (1958), a început o carieră deosebită până în 1984, când a ieşit la pensie, dar a existat şi cea managerială, director artistic al Operei Române, apoi consultant artistic al aceluiaşi teatru şi al celui din Braşov. S-a stins în 17 septembrie 2015, la 86 de ani.

Să ne amintim de vocea şi personalitatea maestrului Cornel Stavru. Să nu le uităm niciodată!

Costin POPA

Concursul „Ceaikovski”

Anul acesta s-a desfăşurat în Rusia cea de-a XVI-a ediţie a unuia dintre cele mai mari concursuri ale lumii, cel care poartă numele lui Piotr Ilici Ceaikovski.

Recunoscută ca una dintre cele mai dificile competiţii pentru tineri interpreţi, această reuniune internaţională a fost în trecut una dintre rampele de lansare pentru artiştii din blocul comunist dar şi pentru tineri din Occident, câştigători ai acestei prestigioase confruntări a celor mai buni interpreţi.

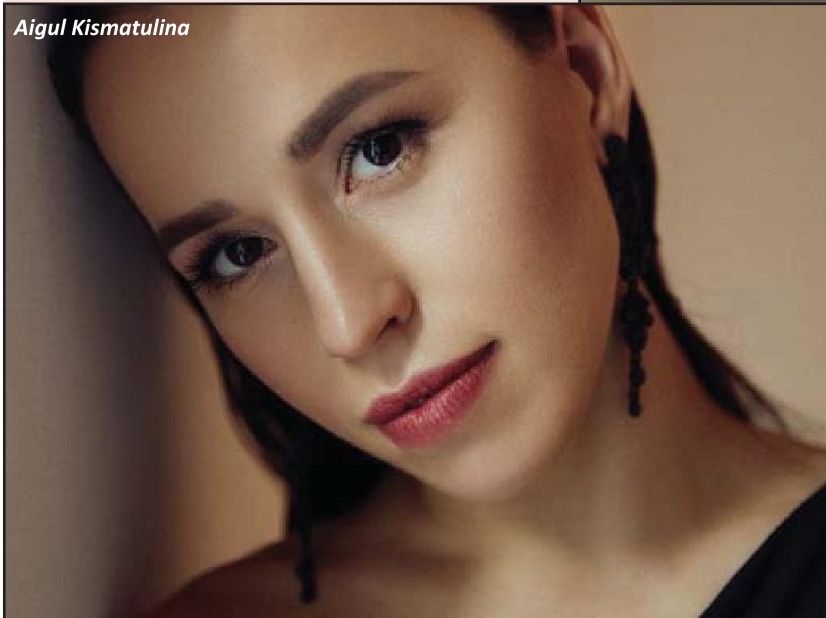
Fondat cu mai bine de o jumătate de veac în urmă - în acelaşi an cu Festivalul şi Concursul Internaţional ”George Enescu” - Concursul „Ceaikovski” a fost prima competiţia internaţională organizată în URSS şi, încă din start, şi-a legat numele de unii dintre cei mai bine cotaţi interpreţi ai lumii, unii dintre ei în calitate de competitori şi laureaţi, alţii ca membri ai juriului. Iniţial competiţia se adresa pianiştilor şi violoniştilor, primii săi câştigători fiind americanul Van Cliburn (spre stupefacţia multora, care nu credeau că ruşii vor lăsa un occidental să le sufle Premiul I) şi rusul Valery Klimov (vioară), secondat atunci de Viktor Pikaizen şi de românul Ştefan Ruha.

Gândit la o anvergură cu totul deosebită, concursul a urmat o cadenţă de 4 ani, la fel ca olimpiadele, printre câştigătorii de mai târziu numărându-se Vladimir Aşkenazy, Mihail Pletneov, Boris Berezovski, Denis Matsuev, Daniil Trifonov (pian, Premiul I), sau Viktor Treatiakov, Gidon Kremen, Viktoria Mullova (vioară, Premiul I). O singură dată s-a mai întâmplat ca steagul României să marcheze prezenţa unui laureat pe podium: în anul 1978, când Mihaela Martin a cucerit Premiul II la vioară.

Valeri Gherghiev

Deja de la ediţia a doua s-a adăugat secţiunea violoncel (cu laureaţi deveniţi celebrităţi mondiale, precum Antonio Meneses, Natalia Gutman, Alexandr Rudin de 2 ori (!), pentru ca de la a treia ediţie să existe şi cea de canto, unde s-au remarcat Elena Obraztsova şi Tamara Siniavskaia (care şi-au împărţit Premiul I în 1970), Ludmila Semciuc, Deborah Voigt, Hibla Gerzmava, Iulia Matocikina ori, la voci bărbăteşti, Vladimir Atlantov, Evgheni Nesterenko, Paata Burchuladze, Vladimir Piavko, Zurab Sotkilava, Gegam Grigorian, Simon Estes. Sau, pe de poziţiile 2 şi 3 Eva Podles, Dolora Zajic, Maria Guleghina sau Svetlana Moskalenko (laureată şi la Grand Prix d Opera de la Bucureşti). Dacă tot am amintit de ţara noastră se cuvin menţionate şi succesele Marianei Cioromila (premiul III) şi Feliciei Filip (Premiul II), ca şi fantastica victorie a lui Alexandru Ioniţă la violoncel, în 2015, singurul român din istoria concursului care şi-a adjudecat victoria.

Alexandre Kantorow

Aigul Kismatulina

Din 1994 s-a statuat şi acordarea unui Grand Prix (cel mai bun interpret din concurs,

indiferent de specialitate/ instrument), acesta revenind până acum sopranei Hibla Gerzava (1994), pianistului Daniil Trifonov (2011), baritonului mongol Ariunbaatar Ganbaatar (2015) şi pianistului francez Alexandre Kantotow (2019).

Joidi Blanco

Din 2011 la conducerea concursului a fost numit Valeri Gherghiev, care a ridicat mult ştacheta valorică şi anvergura manifestării, statuând şi desfăşurarea în două oraşe: Moscova şi Sankt Petersburg, adăugându-se astfel şi capitala țarilor, capitala culturală a Rusiei, oraşul de pe Neva.

Anul acesta concursul s-a dezvoltat pe noi direcții, incluzând de acum înainte şi secțiunea de instrumente de suflat. Astfel au putut fi ascultați evoluând pe scenele de la Capela Academică de Stat sau de la Sala de concerte ”Mariinski” din Repino flautişti, clarinetişti, oboişti, fagotişti, trompetişti, cornişti, trombonişti şi tubişti, cei mai mulți incredibil de buni, la un nivel tehnic şi artistic uluitor, de nebănuit în România, unde şcoala de suflători (mai ales de alămuri) a scăzut la un nivel regretabil de slab...

Zlatomir Fung

Anastasia Kobekina

În afară de noua sală din stațiunea balneară Repino concursul a mai oferit ca locuri de desfăşurare alte 10 săli (!), de anvergură şi încărcate de istorie, ori bijuterii ale prezentului, construite în ultimii ani, la cele mai înalte standarde de acustică şi de funcționalitate.

Finala concursului de canto a avut loc pe scena noului teatru ”Mariinski” din Sankt Petersburg, cu acompaniamentul orchestrei celebrei opere fondată de țari şi sub bagheta lui Valeri Gherghiev. După finalele pe instrumente a avut loc o primă Gală a concursului, desfăşurată la Moscova, în noua şi splendida sală de concerte Zariadie, care domină parcul cu acelaşi nume ridicat pe locul fostului hotel Moscova, în imediata vecinătate a Kremlinului şi a catedralei Sf. Vasile Blajinul, din plin centrul capitalei ruse.

Această incredibilă dezvoltare şi anvergură pe care a căpătat-o concursul a fost posibilă prin implicarea lui Valeri Gherghiev, cel mai important muzician al Rusiei, care a ştiut să capaciteze cele mai importante instituții şi persoane din stat, până la cel mai înalt nivel, rezultatul fiind o organizare de excepție, şi o participare foarte numeroasă, cu aproape 1000 de concurenți înscrişi. Calitatea s-a reflectat şi în componența juriilor, alcătuite dintre-un număr mare de maeştri, personalități din țări foarte diverse, de pe întreg mapamondul. Interesul enorm al lumii muzicale a fost dovedit şi de transmisiunea în direct a tuturor momentelor concursului prin intermediul postului internațional Medici TV, transmisiuni urmărite de melomani din 188 de țări.

Interpreții ruşi au câştigat numeroase premii, cum este firesc pentru o țară care acordă o asemenea importanță muzicii şi culturii în general. Din discursul vicepremierului (co-preşedinte al comitetului de organizare) am reținut că doar în Sankt Petersburg astăzi învață în şcolile de muzică peste 35.000 de elevi, care, evident, constituie o colosală bază de selecție pentru instituțiile muzicale ale țării şi dintre care se ridică multe talente de statură internațională. În mod excepțional, toate

cele 3 locuri de podium de la secțiunea canto – voci feminine au revenit unor soliste din diverse republici ale Federației Ruse – Maria Barakova, Aigul Kismatulina şi Maria Motolâghina. Alți laureați ruşi au fost pianiştii Dmitri Şâşkin, Aleksei Melnikov şi Constantin Emelianov (premiile II şi III), violonistul Serghei Dogadin (premiul I), violoncelista Anastasia Kobekina (premiul III), baritonul de origine armeană Migran Agadjanian (premiul III), flautistul Matvei Demin (premiul I – instrumente de suflat din lemn), trombonistul Aleksei Lobinov (premiul I - alămuri), tubistul Feodor Şagov (premiul II - alămuri), în timp ce multe alte premii importante au revenit unor tineri din Franța - Aleksander Kantorow (premiul I la pian), SUA – violoncelistul Zlatomir Fung (premiul I), Japonia - pianistul Mao Fujita (premiul II), Koreea - Donghyun Kim (premiul II la vioară), Belgia – Marc Bouchkov (premiul II la vioară), Columbia – Santiago Canon-Valencia (premiul II la violoncel), Grecia – basul Aleksandros Stavarakis (premiul I la voci bărbăteşti), baritonul Gihoon Kim (premiul II la voci bărbăteşti), Venezuela – flautista Joidi Blanco (premiul II), Italia – clarinetistul Alessandro Beverari (premiul III), China – cornistul Yun Zeng (premiul I), Franța – cornistul Felix Dervaux (premiul III).

Marele Premiu - Alexandre Kantorow

Am remarcat cu plăcere ascensiunea tânărului violoncelist american Zlatomir Fung, câştigător al Concursului ”Enescu” de la Bucureşti, şi fantastica performanță a pianistului Iulian Ochescu (acompaniatorul acestuia de atunci, invitat special pentru a cânta din nou împreună şi la Sankt Petersburg), care a obținut premiul pentru cel mai bun maestru acompaniator al secțiunii de violoncel!

Nu se poate omite organizarea excepțională, foarte bine pusă la punct, condițiile cu totul speciale oferite concurenților, juriului, presei, detaliile artistice şi logistice avute în vedere cu minuțiozitate, valoarea şi versatilitatea acompaniatorilor de serviciu, ca şi interpretarea de primă clasă a orchestrelor, în finale. Cu atât mai mult, incidentul de la finala pianiştilor, când chinezul Tianxu An a fost depunctat şi premiat în compensație pentru că orchestra a cântat alt acompaniament iar el s-a pliat cu o întârziere de câteva secunde la această altă piesă, reprezintă o excepție, prompt sancționată de organizatori, care au comunicat public desfacerea contractului de muncă al persoanei vinovate de aşezarea pe pupitre a altui set de partituri de orchestră.

Marele Premiu al concursului, comunicat pe scenă de Valeri Gherghiev după un al doilea concert de gală maraton (primul la Moscova, cel final la Sankt Petersburg), finalizat după ora 1 noaptea, a fost pianistul francez Alexandre Kantorow, excepțional tânăr interpret (fiul violonistului care a venit la Bucureşti în calitate de membru al juriului concursului ”Enescu” şi de interpret în Festival), care îmbină minunat o virtuozitate ireproşabilă cu rafinamentul şi capacitatea de a transmite emoția muzicii.

C. MIHAI

Gala laureaţilor

Gh. E. Marian

„Gigi” Marian (aşa cum era cunoscut de lumea artistică) s-a născut la Turnu Severin în mai 1943. A urmat cursurile Conservatorului bucureştean la Facultatea instrumente şi canto: un an – violoncelul (cu Dimitrie Dinicu, Serafim Antropov), percuţie (Dumitru Lepădatu), colegi mai mari fiindu-i Ion Cristinoiu, Doru Danciu. Cântă în timpul studenţiei în Orchestra studioului Conservatorului, iar în vacanţe cu formaţia lui Vasile V. Vasilache pe litoral.

După absolvire lucrează ca secretar muzical - literar la Conservator câţiva ani, apoi - prin examen – este angajat la Radio – Televiziunea Română (RTV pe vremea aceea) în 1972, ca redactor la Redacţia muzicală şi divertisment. Se ocupă în principal cu numeroase înregistrări muzicale în studio cu solişti şi formaţii, dar semnează şi emisiunea Portativ - revista muzicii uşoare româneşti.

Etapa următoare a constituit-o colaborarea cu mulţi dintre compozitorii noştri, oferindu-le texte de certă valoare; majoritatea acestor texte pot fi găsite în „Cântecul preferat”- popularele broşuri editate pe atunci de Editura Muzicală.

A „treia etapă” - propriile compoziţii, prima dintre ele rezultând tot din colaborarea cu A. Felea - „Bun venit aprilie” cu grupul 2+2 (la pian G. Natsis) - prolog la o emisiune de divertisment! Apoi au urmat partiturile pentru peste 60 de cântece (dar... compozitorul Gigi Marian nu a apelat la textierul... Gigi Marian, ci la alţi autori de versuri!): „O fată la pian”(L. Lungu), „Fetele şi florile”(Trio Expres), „Toate stelele dansează„ (M. Dauer), „Un refren de bucurie” (Aurelian Andreescu), „Norii se duc” (Stereo), „Un simplu vers” (Adrian Romcescu), „Te aştept de o viaţă” (Doina Spătaru), „Şi totuşi într-o zi” (Natalia Guberna), ”De dragul florilor” (Choralis), ”Când râde un copil” (Ricky Dandel şi Cireşarii), „Verbul cel mai minunat” (Dorin Anastasiu), „Un vis frumos” şi „Aceste zile” (Aura Urziceanu), „O fată, un băiat şi un cântec” (Otilia Bărbulecu şi Gabriel Dorobanţu), ”Doar un cuvânt” (G. Dorobanţu), ”Cine mi-a luat iubirea” (I. Şipoteanu) - mare hit, „Doar un trandafir”(Viorela Filip) - şlagăr, „Viaţa mea” (Daniel Iordăchioaie), „Un pas spre infinit” (Silvia Dumitrescu), ”Dansa un pescăruş” (Dorin Teodorescu, Jean Păunescu) - hit, „Inima oricărui om e o stea” (Liana şi Mihai Elekeş), precum şi alte cântece interpretate de Puiu Năstase, Luminiţa Scordaliu, Doina Limbăşanu, Aurel Moga, Angela Stoica, Georgeta Cernat, regretata Cornelia Vorvoreanu, 3T, Daniela Györfi, Gabriel Alexandrescu, Alexandra Canareica.

Mai amintim că a scris muzica la spectacolele „Încurcături la discotecă” la Teatrul „Al. Davila” – Piteşti şi „Ce cauţi în povestea mea ?” (Teatrul de păpuşi Piteşti).

O altă mare mândrie a sa rămân, pe drept cuvânt, emisiunile TV complexe, embleme ale TVR în domeniul divertismentului: a fost la început doar redactor muzical la “Albumul duminical” apoi devine realizator şi chiar prezentator la „Video magazin”, „Un compozitor şi cântecele sale” (de remarcat atenţia pe care a acordat-o în permanenţă muzicii uşoare româneşti şi creatorilor săi), „Cabaret, cabaret”. Alte emisiuni de succes au fost cele din seria „De la vals la tango” şi „De la tango la foxtrot”, concerte filmate în sala Radio cu orchestra RTV condusă de Sile Dinicu, cu vechi şlagăre reorchestrate şi interpretate de nume mari din diferite genuri, emisiuni menite a revitaliza muzica uşoară românească.

Familist convins, s-a căsătorit în ultimul an de Conservator - 1973, cu o colegă din anul II, Adriana Marian, devenită apoi un reputat redactor-realizator al Redacţiei muzicale a Radiodifuziunii. Din păcate televiziunea noastră publică s-a lipsit prea repede de serviciile acestui profesionist, o adevărată comoară de experienţă, idei, seriozitate şi inventivitate...

Florin-Silviu URSULESCU

Şcoală de vară

Cea de-a 5-a ediţie a “Şcolii de vară de tulnice”, organizată de profesorul şi muzicianul Mircea Florian, a fost programată la sfârşitul lunii august, până în primele zile din septembrie. Credincios regiunii sale natale, cantautorul a ales pentru originalele sale “ateliere” localitatea Bobald, de lângă Carei, în judeţul Sat-Mare, acolo unde trăiesc “moţii de câmpie”. Este, practic, o acţiune de salvgardare a acestui străvechi instrument muzical, tulnicul fiind grav ameninţat de uitare şi, implicit, de dispariţie. Aşa încât organizatorii au conceput acest eveniment unic în peisajul cultural românesc invitându-ne să contribuim cu toţii la păstrarea acestui simbol identitar şi a unor tradiţii ancestrale de care să se bucure şi generaţiile viitoare. Programul include, fireşte, ore de învăţare a instrumentului, dar şi de istorie şi teorie muzicală, vizite în locuri memorabile, la meşteri populari, dar şi în locurile unde instrumentul este folosit încă în mod obişnuit. Tineri muzicieni îi vor învăţa pe cursanţi să improvizeze şi să experimenteze alături de participanţi, iar între mentori se vor afla câteva maestre ale instrumentului, între care Mariana Gligor, învestită de UNESCO cu titlul de “Tezaur uman viu”. În activitatea sa artistică acoperind multe de decenii, care a debutat în postura de pionier al muzicii folk româneşti, Mircea Florian a utilizat el însuşi numeroase instrumente tradiţionale, de la ocarină la frunză. (**FSU**)

Jazzul care a oprit ploaia

M-am bucurat să revăd civilizatul, relaxantul burg nord-vestic Satu Mare, cu atât mai mult cu cât prezența mea acolo (survenită după o călătorie de 22 de ore de la Bucureşti cu trenul!) a fost raportată la derularea ediției a XI-a **„SAMFEST JAZZ INTERNATIONAL" – 2019**. Policroma sărbătoare muzicală s-a depănat sub cerul liber, pe terenul de lângă Turnul Pompierilor (intrare gratuită), în imediata proximitate a **Filarmonicii „Dinu Lipatti"**. Din fericire, urgiile meteo actualmente la modă au ocolit primele două seri (21, 22 iunie), sfântul Ilie arătându-se de această dată conciliant. În cea de a treia seară (23 iunie) tocmai pornise ploaia, când, ca prin minune, de la urcarea pe podiumul festivalier a primului grup interpretativ, cerul şi-a închis robinetul, învins, iar soarele a reapărut biruitor! – de aici şi titlul de mai sus...

Cosmic Q

Ca şi cele anterioare, **ediția a XI-a** a beneficiat de investiția de experiență, pasiune şi profesionalism a organizatorilor **Gigi Molnar**, **Maria Magdalena Matei** şi a colegilor de la **Centrul Cultural „George Mihail Zamfirescu"**, dar şi de sprijinul material (citiți *pecuniar*) al edililor oraşului, primarul **Kereskényi Gábor** şi viceprimarul **Feher Doina**.

Treizecişişase de muzicieni din şapte țări, România, SUA, Polonia, Ungaria, Republica Moldova, Elveția, Norvegia, SUA, au dăruit publicului, prinşi în diverse tipuri de ***lineup***, nouă atractive recitaluri. Selecția, ca şi punerea lor într-o anume ordine, a împlinit aşteptările melomanilor, vădind discernământul şi gustul coordonatorilor Festivalului: un generos cadou pentru locuitorii Sătmarului!

Invitarea unui notoriu basist şi compozitor american, **Mike Parker** în parteneriat sonor cu trei dotați instrumentişti polonezi, pianistul **Mateusz Palka**, saxofonistul **Sławek Pezda**, bateristul **Damian Niewiński**, (laolaltă **„Meta Quartet"**), cu toți angajați în fidele tălmăciri ale creațiilor liderului, a marcat o pregnantă, de bun augur ***copertă de deschidere*** pentru **SamFest Jazz** nr. XI. Feelingul lor incitant a venit să corespundă titlului uneia dintre piese, „The State Of Optimism".

Artist familiar al scenei jazzistice sătmărene, pianistul vocalist **Harry Tavitian** din Constanța a rămas acelaşi fervent promotor al originalității, al libertății de expresie, de astă dată alăturându-l ca acolit întru creativitate pe talentatul basist clujean **Zoltan „Holly" Hollandus**. Cu excepția a trei binecunoscute teme standard, **Harry Tavitian** a apelat la câteva dintre compozițiile ce poartă indubitabil pecetea propriei personalități – ca „Old Balkan Rhapsody", „Geampara major", „Dans Oriental", „Coborând pe Ararat".

Magia stranie a unor rezonanțe eterice aliate cu sugestive secvențe video, a creat acel ambient insolit ce reprezintă cartea de vizită specială a tandemului timişorenilor **Petre Ionuțescu** - trompetă, pian, **Daniel Dorobanțu** - keyboard, electronics, unele dintre ale lor învăluitoare momente din programul de recital figurând şi în elevatul album „Cartea de piatră".

Cu sensibile, inspirate pasteluri sonore precum „Prin iarbă", „Like Water", „Bărcuțe de hârtie", „Her violin", mult apreciata divă a jazzului autohton, vocalista şi compozitoarea **Luiza Zan** a cântat şi ne-a încântat nespus, secondată în demersul ei de **„The Hungarian All Stars"** – adică pianistul **Sárik Peter**, **Gyárfás Istvan -** ghitară, **Fonay Tibor** - ghitară bas şi **Gálfi Attila** - baterie, coechipieri cu care de altfel solista a înregistrat şi lansat în 2016 discul de autor „Heritage".

Seara a doua a fost continuată într-o manieră aparte de nonconformistul dar atât de expresivul pianist elvețian **Nik Bärtsch**, bizarul creator al unor aşa numite „Module", numerotate fiecare – altfel spus, stări de spirit – creionate de autor în încrengătură interpretativă cu compatriotul **Sha** (**Stefan Haslebacher**) la clarinet bas.

Indiscutabil, cel mai exploziv recital al Festivalului a fost edificat în spațiul scenic în stil inconfundabil de „capriciosul" mânuitor moldovean de peste Prut al ghitarei bas, făuritor de alerte, şocante întruchipări audibile, **Alexandrin Calancea**! Însoțit de parteneri de grup pe măsură, foarte buni tehnicieni ai instrumentelor, improvizatori inventivi – **Serghei Ivanov**, supervirtuoz pianist, **Sergiu Vatavu** - ghitară, **Oleg Laştaev** - baterie (nou component), energizantul **Alexandrin Calancea** şi-a axat ca de obicei programul pe incisive, totodată inovative compoziții – „Furtuna", „Fiara", „Pe uliță", „Bluesul combainierului", piese deloc străine de vibrațiile folclorului nostru.

Alex Calancea

Afirmam că în seara-epilog, jazzul a oprit ploaia! Ei bine, iată un adevăr efectiv, petrecut în debutul recitalului susținut de **„Cosmic Q"** – o echipă de patru tineri muzicieni români mai mult decât promițători, relevând-o ca

protagonistă pe înzestrata, charismatica vocalistă **Cătălina Beta**. Ne referim la pianistul **Albert Tajti**, rafinat armonist, aranjor plin de idei, la ghitaristul **Dan „Bozo" Mitrofan**, excelent improvizator, basistul **Mike Alex** şi bateristul **Gabi Matei**, încă stuidenţi dar instrumnetişti de jazz de certă perspectivă. Cu o vădită undă de prospeţime şi vigoare, ei ne-au prilejuit satisfacţia de a redescoperi farmecul unor teme standard ale repertoriul internaţional în noile reînveşmântări conferite lor de aranjorii **Albert Tajti** şi **Dan „Bozo" Mitrofan** – ca „My Foolish Heart", „Night And Day", „Softly As In A Morning Sunrise", „Afro Blue" – dar şi audierea a două melodioase teme folclorice româneşti, „Mociriţă cu trifoi" şi „Măi puiuţ de rândunea".

Încă un quintet, numit „Ravensburg" i-a impus pe scena sătmăreană pe admirabilii muzicieni norvegieni **Mathias Eick** - trompetist şi lider, alături de el **Håkon Aase** - vioară, **Erlend Slettevol** - pian, **Audun Erlien** - bas şi **Torstein Lofthus** - baterie, aducând cu sine ceva din farmecul şi misterioasa fascinaţie a muzicii nordului, aşa cum a reieşit din programul cuprinzînd exclusiv creaţii cu alură umanistă semnate de **Mathias Eick**, precum „Family", „Children", „Friends", „Parents", „Girlfriend", „From My Grandmothers" etc.

Polonezilor din Wroclaw reuniţi în septetul **„EABS"** ((**Marek Pędziwiatr** - claviaturi, **Marcin Rak** - baterie, **Vojto Monteur** - ghitară electrică, **Paweł Stachowiak** - ghitară bas, **Spisek Jednego** - percuţie, **Olaf Węgier** - saxofon tenor, **Jakub Kurek** - trompetă, flaut, saxofon sopran) cu toţi cultivând un mixaj de ***jazz***, ***soul***, ***funk***, ***hip hop***, ***electro***, le-a fost atribuită onoarea de a încheia strălucitor seria recitalurilor ediţiei a XI-a **„SAMFEST JAZZ INTERNATIONAL" – 2019**, cu un program-tribut dedicat ilustrului înaintaş al jazzului polonez, pianistul **Krzysztof Komeda**, program ce a inclus doar compoziţii ale acestuia: „Knowledge", „Free Witch", „Pingwin' ", „Perly I Dukaty" şi altele asemenea... (Foto Robbie Costea)

Am înşiruit mai sus câteva considerente sincere asupra reuşitei unui *eveniment muzical* de autentică ţinută! Drept care semnez,

Jazz cu mănuşi (manouche) la I.C.R.

Lăudabilă intenţia **Asociaţiei „Dynamic Art"** în parteneriat cu **Institutului Cultural Român**, de a oferi melomanilor jazzului, în seara de 5 iulie a. c., o binevenită replică la mai mult sau mai puţin izbutitul „Bucharest Jazz Festival" aflat atunci în plină desfăşurare (1 – 7 iulie), prin organizarea în grădina de vară a Institutului din Aleea Alexandru nr. 38, a unui apreciabil concert susţinut de **„RoManouche Band"**.

Purtând genericul **„EXPLOSIVE JAZZ"**, manifestarea, aplaudată copios de publicul ce a umplut la refuz locurile **Grădinii I. C. R.**, şi-a legitimat integral ambiţioasa denominaţie, oferind celor prezenţi un program de o apreciabilă diversitate, accesibil, atractiv, materializat edificator graţie tehnicii instrumentale briliante, intensei participări afective, surprinzătoarei dezinvolturi continuu evidenţiată. Atribute venind să valideze odată în plus indiscutabilele disponibilităţi de creativitate ale celor cinci muzicieni.

„RoManouche Band" – un quintet instrumental de tip **all stars** reunindu-i pe patru dintre cei mai înzestraţi, mai virtuozi, mai experimentaţi interpreţi ai noştri de gen şi pe un invitat din Bulgaria, a luat fiinţă acum patru ani (în 2015) în Norvegia, drept reprezentant al secţiunii româneşti a Festivalului **„Barentsjazz"** din menţionata ţară scandinavă, **Institutul Cultural Român** implicându-se la rându-i în materializarea acestui proiect. Turnee de succes întreprinse apoi în Norvegia şi în ţara noastră au sporit notorietatea grupului, contribuind totodată la diversificarea repertorială, ca şi la ameliorarea acelui ***sine qua non*** parametru al calităţii interpretative numit ***interplay*** **–** altfel spus, interacţiunea liberă a ideilor muzicale. Stilul promovat preferenţial de ei s-a raportat la tradiţia **jazzului manouche** din Franţa anilor ′30 ai secolului trecut, întruchipat în atât de expresivele, de însufleţitele realizări

RoManouche Band

sonore cu tentă ***gipsy*** ale celebrilor pe atunci **Jean „Django" Reinhardt** - ghitarist, **Stéphane Grappelli** - violonist şi ale faimosului lor grup **„Quintette du Hot Club de France"** (în fapt, ***quintet de coarde*** cuprinzând trei ghitarişti, un violonist şi un contrabasist). Dar repertoriul etalat în concerte de **„RoManouche Band"** nu s-a limitat la acest stil, incluzând deopotrivă teme de swing, jazz modern, creaţii proprii ale unora dintre membrii grupului.

Lineup-ul formaţiei alătură trei instrumentişti autohtoni din diaspora, **Nicolas Simion** - saxofoane (Germania), **Costel Niţescu** - vioară (Franţa), **Giani Lincan** - ţambal (Olanda), la contrabass fiind tânărul **Răzvan Cojanu** (singurul dintre componenţi ce activează în România), plus invitatul bulgar **Martin Lubenov**, acordeonist stabilit în Austria. După o doctă, inspirată prezentare muzicologică introductivă rostită de **Saviana Diamandi**, numiţii corifei aflaţi într-o formă de zile mari la concertul din 5 iulie, au entuziasmat asistenţa cu cele ale lor paisprezece momente muzicale exultând de nerv şi culoare. Cum era şi firesc, în primele minute au fost interpretate teme tipice stilului **manouche**, „Swing 42" şi „Nuages" (ambele create de **Django Reinhardt**), „Djangology" (**Stéphane Grappelli** & **Django Reinhardt**), precum şi două binecunoscute teme standard, intitulate „Sweet Georgia Brown" (**Ben Bernie**, **Maceo Pinkard**) şi „Lover

Man" (**Jimmy Davis, Roger „Ram" Ramirez**), agrementate cu variațiuni improvizatorice alerte, febrile chiar, marcate de inventivitate şi bun gust. Trăsături aplicabile şi versiunii conferite unei teme moderne, „Solar" de **Miles Davis**.

Le-au urmat creații-interpretări originale, între care două copleşitoare demonstrații de virtuozitate, fantezie creativă şi unele accente ludice. Pe lângă o „Romanță" şi un „Rustem", am fost fascinați de un solo susținut cu brio de **Giani Lincan,** instrumentist pe care îndrăznesc să-l desemnez la categoria ***jazz interpretat la țambal*** drept nr. 1 în lume! În aceeaşi ordine de idei, de semnalat forța de a stăpâni în totalitate posibilitățile instrumentului şi exuberanța cuceritoare – dovedite pe clapele/ pe butoanele acordeonului de **Martin Lubenov** în piesa solo şi în interesanta sa compoziție numită „Latino Tschuss". Foarte apreciat în mediul jazzistic francez, ca un virtual urmaş al lui **Stéphane Grappelli**, violonistul **Costel Nițescu** a impus prin frazarea stenică, prin dexteritatea tehnică îmbinată cu implicarea emoțională. Cel mai june component al Quintetului, contrabasistul/ improvizatorul ploieştean **Răzvan Cojanu** a reuşit să asigure cu eficiență şi cu acuratețe ritmică suportul-fundament cuvenit pentru armoniile şi melopeele colegilor de grup. Cât îl priveşte pe poli-instrumentistul (la saxofon sopran, saxofon alto, saxofon tenor, clarinet, clarinet bas, caval şi alte instrumente de suflat), aranjorul, compozitorul **Nicolas Simion** este, fără dubiu cel mai acreditat exponent al diasporei române de jazz în ultimele decenii, cumulând la activ, prin decenii de hărnicie, mii de evoluții pe nenumărate podiumuri ale jazzului, sute de creații, peste cincizeci de albume discografice (inclusiv acelea editate sub sigla propriului label – **„7Dreams Records"**). În playlistul manifestării de la **I. C. R.**, **„Simi"** a semnat componistic trei secvențe: „Old Time Ago", „Balkan Afro" iar în epilogul programului, piesa - tribut dedicată memoriei îndrăgitului fluieraş, cimpoier şi interpret la caval **Marin Chisăr**, „One For Kisser" (numită şi „Hora ca la caval"), maniera sa interpretativă purtând amprenta deplinei maturități, a virilității fertile, a muzicalității puțin comune – tot atâtea motivări care determină peremptoriu valoarea.

După încheierea concertului, privilegiaților spectatori participanți li s-a înmânat gratuit, ca un gest de curtoazie, câte un album digital cu fotografii şi clipuri video **Listening Through Lenses**. Apropo, privind printr-o lupă anterioară, să nu uităm faptul că sub egida **Institutului Cultural Român** a funcționat în stagiunea 2015–2016 un foarte reuşit **Club de jazz şi blues**...

„EXPLOSIVE JAZZ" – un concert-etalon pentru vara anului 2019. La Mai Mare!!! (Foto Ilie Maşala)

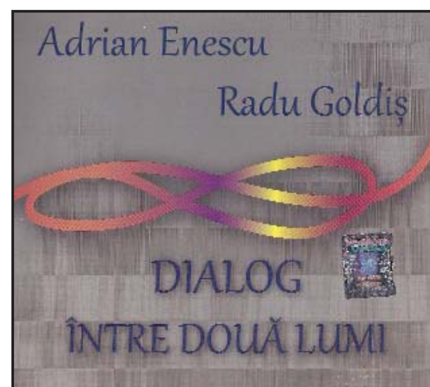
Florian LUNGU

Richard Oschanitzky: „Muzica filmelor noastre"

După multă trudă şi o îndelungată aşteptare, Ileana Popovici şi-a văzut visul cu ochii, materializat sub forma unui CD-ROM realizat cu sprijinul Uniunii Cineaştilor din România, colaboratorii ei fiind Mihai Orăşanu, Ioan Bain şi Ciprian Duică. Albumul reuneşte secvențe din banda sonoră a unui număr de 11 filme ce au beneficiat de talentul excepțional al compozitorului. Avem aici, în egală măsură, pasaje instrumentale în care îl regăsim pe protagonist la pian, orgă sau vibrafon, ca şi o serie de interviuri, atât cu neuitatul "Rici", cât şi cu Doru Popovici, Adrian Enescu (a şi masterizat piesa din filmul "Ciprian Porumbescu"), Ştefan Ruha (de asemenea cântă la vioară în filmul "Ciprian Porumbescu", regia Gheorghe Vitanidis), Dan Grigore, Florian Lungu, Puica Igiroşanu (o regăsim şi ca solistă a unei piese din "Un film cu o fată fermecătoare"), muzicieni care l-au cunoscut şi l-au prețuit. În ce o priveşte pe Ileana Popovici, dincolo de strădania admirabilă de a realiza acest adevărat documentar Oschanitzky (în care se înscrie la loc de cinste amplul articol din booklet, o adevărată biografie, semnat de Alex Vasiliu), interpreta ne încântă cu intervențiile sale vocale delicate din filmele "Efemere", "Comedia gamelor", "Ciprian Porumbescu". Albumul a fost editat şi masterizat la MDV Audio Studio. Dat fiind titulatura, nutrim speranța că avem de-a face cu un proiect amplu, de perspectivă, ce va adăuga în colecție albume consacrate şi altor compozitori importanți de muzică de film.

Adrian Enescu-Radu Goldiş: „Dialog între două lumi"

Iată un proiect muzical excepțional, al cărui merit revine lui Alexandru Şipa (Fundația Muzza), producător artistic, şi actriței Adina Enescu, soția compozitorului. Ei ne-au invitat la o lansare intimă, în spațiul unei librării, unde i-am putut vedea pe câțiva dintre cei care i-au cunoscut şi apreciat pe ambii muzicieni – Horia Moculescu, Ileana Popovici, regizorul Alexandru Darie, Silvia Dumitrescu. La sfat de taină, cum s-ar spune, Alexandru Şipa şi Adina Enescu, împreună cu Cristian Lolea (care semnează şi masterizarea) au ales anul trecut 7 dintre creațiile regretatului compozitor, pe care i le-au trimis la Los Angeles bunului prieten al acestuia, chitaristul Radu Goldiş. Invitația, de a compune piese de muzică ambientală care să figureze pe un album, intercalate cu lucrările semnate Enescu, a fost primită cu mare încântare şi aşa a rezultat CD-ul de față. Chiar că este un dialog între două lumi, dar nu numai geografic vorbind, ci şi între lumea de Sus şi cea de aici, de jos, unde amintirea lui Adrian Enescu este mereu vie. La compoziția lui Goldiş "Nocturne" reîntâlnim numele unui alt muzician din vechea generație, Mihai Chirilov (claviaturi, orchestrație). Producător executiv: Andi Enache (A&A Records). Acum, aşteptăm revenirea lui Radu Goldiş pe scenele din România. (O. U.)

Jolt Kerestely – 85

Spre deosebire de alte prilejuri, când marcam împlinirea unei vârste rotunde de către un compozitor sau interpret doar printr-un articol, de această dată facem cronica unui amplu, strălucit spectacol, găzduit de Cercul Militar Național, în somptuoasa Sală de Marmoră, în cadrul generosului proiect "Armata prețuieşte artiştii", inițiat de general-lt. dr. Cătălin Zisu. Şi nu numai că-i prețuieşte, dar, iată, îi cinsteşte cum se cuvine, punându-le la dispoziție logistica de profil, ambianța unei săli de rară eleganță, precum şi orchestra reprezentativă a Armatei, dirijată de col. Aurel Gheorghiță. Aceasta a oferit câteva aplaudate reprize proprii, dar i-a şi acompaniat pe Marcel Pavel (în şlagărul "Copacul") şi pe Carmen Rădulescu (cu o altă melodie extrem de cunoscută, "Tăcutele iubiri"). De altfel, întregul spectacol, extrem de complex şi de variat, a inclus secvențe instrumentale, coregrafice, actoriceşti, dar mai ales o paradă a melodiilor de succes lansate de compozitorul omagiat în şase decenii de carieră fructuoasă, pe versurile colaboratorilor săi Ovidiu Dumitru, Aurel Storin, Victor Brătulescu, Roxana Popescu, Marian Stere, Ioan Rus, Carmen Aldea Vlad, Dumitru Popescu Chiselet. Ne aducem aminte de show-ul de la Sala Palatului, cu ocazia împlinirii a 75 de ani de viață: atunci aproape că n-a lipsit nici unul din interpreții care i-au cântat piese lui Jolt Kerestely, ceea ce din păcate nu s-a mai întâmplat acum... Cu toate acestea, fiecare refren adus la microfon a reverberat intens în sufletul spectatorilor, care au retrăit clipele de glorie ale muzicii noastre uşoare de la marile festivaluri şi concursuri de altădată – Mamaia, "Melodii", "Şlagăre în devenire". Mirabela Dauer ne-a reamintit cântecul de succes "Cine iubeşte", iar Cătălin Crişan sprințarul "Coca", o raritate în creația unui compozitor mai degrabă liric. Vorbeam de glorioasele competiții muzicale care erau un izvor nesecat de cântece pentru muzica de gen. Astfel, la ediția a 16-a a concursului TV "Şlagăre în devenire", din 1984, Marina Florea, proaspăt lansată cu un an înainte (câştigătoare a Trofeului Mamaia 1983), a interpretat formidabil "Un buchet de crizanteme", aducându-i lui Kerestely nu unul, ci două din cele trei premii – şi anume cel al Juriului şi cel al Tineretii. Spectacolul aniversar a fost foarte bine gândit de protagonist (asistat la pupitrul de sunet, ca regizor muzical, de fiul său, Andrei Kerestely), acesta linştindu-ne sufletele, după fiecare grupaj de refrene vocale, cu piese instrumentale interpretate chiar de el la claviaturi, cum ar fi "Pianul năzdrăvan" sau "Gânduri", din cuprinsul albumului "Poveşti sentimentale", lansat de casa de discuri Eurostar cu acest prilej. Pentru a nu ne închipui cumva că avem de-a face doar cu un "remember" nostalgic, ni s-a propus şi o compoziție în primă audiție, "De partea ta", cântată de vechea colaboratoare Cristina Manoliu-Săvulescu, conducătoarea grupului de copii "Sunetul muzicii", împreună cu care Kerestely a obținut numeroase premii la competițiile pentru cei mici, inclusiv la "Mamaia copiilor". Ca de obicei, evenimentele din cadrul acestui proiect sunt multi-media. Înafara discurilor propuse de casa Eurostar (cel în premieră, dar şi albumele editate anul trecut), editura ProUniversitaria a avut şi ea un stand de cărți cu tematică muzicală (Marina Voica, Titus Munteanu, Alexandru Jula, Cornel Constantiniu), scriitoarea Oana Georgescu prezentându-şi la microfon volumul dedicat aniversatului zilei, "Jolt Kerestely, o viață pentru muzică". Secvențe de mare emoție de pe albumul lansat cu acest prilej, "Poveşti sentimentale", au fost aduse la microfon de Paul Surugiu-Fuego, pentru că discul tocmai asta ne propune – o înlănțuire de "poveşti" muzicale (depănate la pian de Jolt Kerestely) şi de recitări ale cântărețului-actor Paul Surugiu, pe versurile poeților Adrian Artene (dintre versurile acestuia a fost aleasă poezia"Porți de cer") şi Narcis Avădănei ("Datorie"). Dar Fuego nu s-a limitat, se înțelege, doar la asta, ci a dat viață vibrant melodiilor de mare

George Natsis

intensitate emoțională "Covor de lacrimi" şi "Ştiu că vei regreta". Colaborator apropiat al creatorului octogenar, artistul i-a transmis acestuia un mesaj tulburător: "Viața ne oferă, în fiecare clipă a ei, lecții neprețuite. L-am celebrat, la cei 85 de ani ai săi, pe maestrul Jolt Kerestely, la Cercul Militar Național, unde a fost premiat, ovaționat şi i s-au cântat melodiile. Nea Joly, părintele meu, omul bun şi

blând, este un fenomen. Nu doar că este neobosit, dar a mai lansat un album exemplar, "Poveşti sentimentale", cu piese orchestrale, cu interpretarea lui la pian şi orchestraţii realizate de George Natsis. Am contribuit şi eu, recitând câteva poeme excepţionale scrise de talentaţii poeţi Narcis Avădănei şi Adrian Artene. Adrian menţiona, cu emoţie, că bucuriile unui om vin în doze mărunte, la momentul potrivit. Jolt Kerestely este o bucurie, iar eu sunt onorat că-i sunt discipol şi am putut interpreta peste 20 de piese scrise de el, adevărate capodopere! Muzica lui Jolt Kerestely este

Mirabela Dauer

emoţie pură, iubire nemuritoare, rafinament. Nea Joly este o adevărată rază de lumină pentru mine, mereu o gură de aer proaspăt, fiind unul din oamenii care mă înţeleg şi mă povăţuiesc corect artistic, reuşind să învăţ de la el multe taine ale compoziţiei. N-are vanităţi, e o minune de om, e sincer şi lipsit de ranchiună". Nici că se putea realiza un portret mai sugestiv, nu degeaba Paul Surugiu este şi pictor!

Permanent activ, Jolt Kerestely a încredinţat şi în vremea din urmă creaţii noi unor nume importante ale genului, cum ar fi Margareta Pâslaru, Pompilia Stoian sau

alături de Paul Surugiu-Fuego

Stela Enache. Aceasta din urmă ne-a "teleportat" într-o ambianţă exotică, cântând sprinţarul "Luna cântă samba". Se ştie că Joly, cum îi spune toată lumea, predă lecţii de pian, dar şi de canto, invitând-o în spectacol pe una din elevele de care este tare mândru, Maria Norocel, care după ce a mângâiat cu talent claviaturile pianului a oferit şi un gustat moment de dans modern (are la activ zeci de medalii cucerite la competiţii coregrafice internaţionale). Câteva din piesele de referinţă purtând marca Jolt Kerestely au fost lansate, cum scriam mai sus, pe vremuri, când preocuparea pentru promovarea creaţiei originale se manifesta pe toate planurile – radio, televiziune, festivaluri. Una din cele mai frumoase piese semnate de el este "Într-un oraş, într-un tramvai", pe versurile poetului Ion Lotreanu, lansată pe 14 martie 1981 (Doamne, ce mult e de atunci!), la cea de-a treia ediţie a concursului TV "Şlagăre în devenire" şi adusă în scenă, cu aceeaşi fervoare ca atunci, de Dorin Anastasiu. Prin creaţiile sale inspirate, compozitorul le-a apropiat de muzica uşoară atât pe soprana Daniela Vlădescu ("Marea şi noi"), cât şi pe vedeta de muzică populară Maria Dragomiroiu ("Tangoul vieţii"), aceasta din urmă sorbită din ochi din sală de soţul ei, impresarul Alexandru "Bebe" Mihu, realizatorul concertului memorabil din urmă cu zece ani, de la Sala Palatului. Şi, dintr-un repertoriu subsumat aproape în totalitate iubirii şi sentimentelor frumoase, nu putea lipsi, ca un corolar, "Te rog zâmbeşte, fată frumoasă!", marele şlagăr cântat de Gabriel Dorobanţu. În loc de "corolar" poate era mai bine să fi întrebuinţat expresia "cireaşa de pe tort", gândindu-ne la deliciosul

alături de Marina Florea

(bănuim, nu l-am gustat, l-a dus acasă nepoţilor, ca şi zecile de buchete de flori!) tort realizat de firma "Doux-Art" şi oferit de casa de discuri Eurostar.

Participarea vedetelor a fost absolut impresionantă, gazdele de la Cercul Militar Naţional, coloneii Cristian Dorca şi Ioan Ciontea, găsind cu greu fotolii pentru toate personalităţile care au ţinut să fie părtaşe la acest eveniment! Au vorbit elogios despre sărbătorit Horia Moculescu, George Natsis, Andrei Păunescu (care şi-a întârziat plecarea într-un turneu pentru a fi prezent), Mircea Drăgan, Alexandra Cepraga, Ion Dicihiseanu, Adrian Artene, dar ar fi putut s-o facă toţi ceilalţi, admiratori sinceri ai unui muzician de elită: Silvia Dumitrescu, Dorina Paraschiv şi Marian Nistor (toate albumele Savoy sunt înregistrate în studioul "Midi Sound"), Ioana Sandu, Aurel Moga, Rodica Elena Lupu, Marian Spânoche, Natalia Guberna, Alina şi Romeo Negoiasă (Alesis), Simona Florescu, Petrică Pană, David Lapadat, actorii Teatrului de revistă "Constantin Tănase" Monalisa Basarab, Nae Alexandru, Cristian Simion şi, fireşte, Livia şi Ioan Gauzin, care au contribuit la apariţia

cărţii Oanei Georgescu dedicate lui Jolt Kerestely. În vara anului trecut, compozitorul a fost premiat, alături de alte personalităţi "senioriale" ale Capitalei; şi de această dată Alexandra Elena Dobre, directoarea Centrului pentru Seniori al Municipiului Bucureşti, i-a înmânat o plachetă de excelenţă şi un buchet de flori din partea Primarului General al Capitalei, Gabriela Firea. Momentul culminant, de intensă vibraţie, a fost acela când, cu toţi spectatorii în picioare şi în prezenţa unei gărzi de onoare, generalul-locotent dr. Cătălin Zisu i-a înmânat, din partea Instituţiilor de cultură din Armata României, Diploma de excelenţă pe care este gravat următorul text: "Domnului Jolt Kerestely – compozitor inefabil, talentat dirijor şi instrumentist de renume, cu o carieră prodigioasă în domeniul muzicii uşoare, aflat într-o continuă efervescenţă creatoare şi acum, la venerabila vârstă de 85 de ani. Remarcabil regizor muzical şi inginer de sunet, o personalitate artistică proeminentă, cu o discografie impresionantă şi numeroase premii la festivalurile de muzică, cu melodii celebre şi îndrăgite, devenite şlagăre care vor vibra mereu în inimile noastre. Se distinge printr-o bogată şi aleasă sensibilitate sufletească, transpusă inegalabil în artă". După acest moment solemn, care i-a adus efectiv compozitorului lacrimi în ochi, seara s-a încheiat cu nelipsitele fotografii, autografe pe cărţi şi pe discuri, flori, îmbrăţişări, ca să nu mai vorbim de cocktail-ul de clasă. A fost, indiscutabil, o sărbătoare a muzicii uşoare româneşti... (Foto: Ana Maria Halalai, Andreea Răduţă)

Octavian URSULESCU

alături de Gral Cătălin Zisu

Delia, mereu pe val

Laureată a revistei noastre la cea mai recentă ediţie a premiilor "Actualitatea Muzicală", Delia Matache nu se odihneşte nici vara. A început deja filmările pentru cel de-al şaselea sezon al popularei emisiuni TV "iUmor", unde face parte din juriu încă de la prima ediţie, colegii ei fiind Mihai Bendeac şi Cheloo. Dar, fireşte, muzica este în prim-plan, cel mai difuzat hit al solistei la ora actuală fiind evident de sezon. Dacă nu prea am avut în această vară caniculară "soare cu dinţi", Delia a lansat melodia "Dragoste cu dinţi", compusă de ea şi produsă împreună cu Alex Cotoi (cunoscut iubitorilor muzicii uşoare din anii anteriori din postura de chitarist în formaţia condusă de compozitorul Ionel Tudor). Cu Alex Cotoi, Delia a mai colaborat fructuos la alte piese de mare succes, cum ar fi "Rămâi", "Weekend" sau "Viaţa la ţară". Se înţelege, noul cântec al Deliei beneficiază şi de un videoclip pe măsură, filmat şi regizat de Bogdan Daragiu. (O. G.)

foto: Nick Stavre

Comori ale muzicii româneşti

Aşa s-a intitulat remarcabilul spectacol găzduit de sala Teatrului de revistă "Constantin Tănase", în fața unui public receptiv şi cunoscător. Edificator este faptul că locurile au fost rezervate în doar câteva ore, aşa cum ne-au declarat oficialii Centrului pentru Seniori al Municipiului Bucureşti, organizator impecabil al manifestării, ca şi precedentele două, fiindcă acest concert a făcut parte din mai amplul proiect "Romanța ne uneşte", inițiat de Alina Mavrodin Vasiliu anul trecut. Directoare artistică a Festivalului internațional al romanței "Crizantema de aur" de la Târgovişte, cunoscuta interpretă a avut acelaşi rol şi la concertul de față, propunând gazdelor un florilegiu de artişti valoroşi din toate generațiile, dar mai ales tineri, laureați ai "Crizantemei de aur". Romanța, gen muzical gustat îndeosebi de melomanii ceva mai în vârstă, are numeroşi susținători pasionați între seniorii Capitalei (cetățeni cu vârsta de peste 50 de ani), aspect subliniat de directoarea generală a C.S.M. B. Alexandra Dobre, în cuvântul său introductiv, ceea ce a făcut-o să organizeze de fiecare dată aceste concerte memorabile, girate şi încurajate fără ezitare de primarul general Gabriela Firea. După uvertura oferită de orchestra "Romanța", dirijor Lucian Vlădescu, Alina Mavrodin Vasiliu ne-a propus la rându-i o introducere muzicală, cu "Să-mi cânți de dor şi of" de Dan Stoian şi "Romanța mea târzie" de Dan Mizrahy, compozitori extrem de legați de "nava-amiral" a romanței româneşti, pe care sunt invitați în fiecare toamnă, la Târgovişte (oraşul capătă în octombrie, iată, ieşire la mare!), iubitorii genului. După care, într-un expozeu absolut necesar pentru cei care nu erau la curent cu preocupările în

Alina Mavrodin, Lucian Vlădescu, Alexandra Dobre

domeniu, solista, de această dată şi în postură oficială, ne-a vorbit cu eleganță despre preocupările şi reuşitele în domeniu – colaborarea fructuoasă cu Centrul românesc pentru UNESCO, cu primăria din Târgovişte şi Consiliul județean Dâmbovița ("Casa romanței" nu are corespondent în peisajul artistic autohton) – în perspectiva celei de-a 52-a ediții a "Crizantemei de aur", când se speră că romanța românească va fi făcut paşii decisivi pentru introducerea ei pe lista Patrimoniului imaterial UNESCO, asemeni

Marius Mitrofan

suratelor ei canzoneta, şansoneta sau fado-ul. Pentru că, a reamintit ea, actualul Imn de Stat al țării noastre are la bază romanța "Din sânul maicei mele" de Anton Pann, pe versurile poetului Grigore Alexandrescu.

Protagoniştii acestui concert sunt aproape toți absolvenți ai facultăților de muzică, fapt evidențiat de prestația lor vocală superlativă. Mai mult, unii dintre ei, aşa cum ne spunea Alina Mavrodin, au ales calea studiilor muzicale academice după succesul de la Târgovişte, când au participat la concursul de Interpretare. Este cazul lui Andrei Cocîrlea, premiul 3 şi Premiul presei la ediția jubiliară a "Crizantemei de aur", în 2017. Spre deliciul publicului, care, orice am spune, preferă romanțele vechi, celebre, el a optat pentru "De ce m-ați dus de lângă voi?", pe versuri de Octavian Goga, căreia i-a alăturat tot o creație clasică, să spunem - "Nu se poate!", muzică şi versuri Henry Mălineanu. Mult mai experimentată, Geanina Munteanu este artist liric la Filarmonica "George Enescu" din Bucureşti, unde a ajuns după cucerirea premiului 2 la "Crizantema de aur" în 1993. Ca o firească reverență, ea a dat viață lucrărilor mentorului său pe acest tărâm, Dan Mizrahy - "Romanța toamnei" (versuri Tania Lovinescu) şi "Eu te iubesc, romanță!" (versuri Mircea Block). În schimb ieşeanca Theodora Manolache, descoperire a lui Titel Popovici, face parte din generația foarte tânără, mândrindu-se cu premiul 2 la "Crizantema de aur" şi cu

prima poziție la surata mai mică de la Chişinău "Crizantema de argint", ambele distincții obținute în 2018.

Alina Mavrodin Vasiliu

Târgovişte, Trofeul a intrat, absolut surprinzător, în posesia unei soliste fără studii muzicale din Aninoasa, jud. Dâmbovița, dar Nicoleta Vasile a confirmat şi aici că victoria sa a fost absolut meritată. Ea ne-a reamintit "Bătrânul tei" de Dan Mizrahy şi "Viața-i joc de noroc" de Constantin Bardan. Mulți dintre soliştii importanți din aria romanței au studii teologice, în această categorie intrând şi târgovişteanul Bogdan Hrestic (premiul I la "Crizantema de aur" 2003). El a făcut să freamete spectatoarele, clar majoritare ca număr (între care Livia Gauzin şi Jenny Surugiu, mama lui Fuego, nelipsite de la concertele de gen, inclusiv la Târgovişte), cântând splendid "Du-te inimă-n

Clasicei "N-ai să ştii niciodată" (în cazul unora din romanțele vechi nu se cunosc autorii) i-a alăturat o creație a concitadinilor Constantin Bardan, muzica, şi Angela Georgică, versurile - "Nu mai veni dacă nu rămâi...". O altă voce de mare viitor a muzicii culte ce-şi datorează ascensiunea romanței este Mădălin Băldău, artist liric la Teatrul național de operă şi balet "Oleg Danovschi" de la Constanța, distins cu premiul 1 la "Crizantema de aur" în 2017, la puternica ediție jubiliară. Cu vocea sa impresionantă a adus la microfon "Cântați romanțele" de Alexandru Mateeaş şi "Romanța

Nicoleta Vasile

Domnica Sorescu

foto: Andrei Vasiliu

înstrăinării" de Paraschiv Oprea, pe versuri de Eugen Rotaru. Anul trecut, la ediția a 51-a a concursului de la

concediu" de Ioan Tomescu şi mai ales "De ce nu-mi vii?" de Iancu Filip, pe celebrele versuri eminesciene. Veterana concertului a fost Domnica Sorescu, Trofeul "Crizantemei de aur" în 1980 şi în egală măsură câştigătoare a faimosului, cîndva, concurs de muzică uşoară "Steaua fără nume" al Televiziunii (să nu uităm că şi Alina Mavrodin a triumfat la Mamaia). Ea s-a oprit la două titluri foarte îndrăgite, "Mi-e dor" de Nelu Danielescu (la împlinirea a 100 de ani de la naşterea compozitorului) şi "Şi în chioşc fanfara cânta..." de Aurel Giroveanu, pe versuri de Aurel Felea, piesă atribuită în unele lexicoane şi lui Florentin Delmar. Marius Mitrofan a avut o promițătoare carieră în muzica uşoară, cu apariții chiar pe scena Teatrului de revistă "Constantin Tănase" (între altele a colaborat fructuos cu Domnița Moroşanu, voce importantă a romanței), înainte

de a deveni artist liric al Teatrului național de operetă şi musical "Ion Dacian" din Capitală şi a dobândi premiul 2 la "Crizantema de aur" în 1996. În studioul său s-au făcut ultimele înregistrări ale compozitorului Marcel Dragomir, cu două piese în duet cântate de Luminița Dobrescu şi Florin Piersic... Cu toate că în secțiunea de Creație a festivalului național al romanței s-au lansat în ultimele decenii zeci de lucrări valoroase, publicul vibrează mai intens, aşa cum spuneam, tot la refrenele intrate în patrimoniul genului, aspect pe care Marius Mitrofan l-a exploatat la maxim, cu un repertoriu incluzând "Călugărul din vechiul schit" de N. Pascu Dorianu, versuri Traian Demetrescu, "Îți mai aduci aminte, doamnă?" de Ionel Fernic, versuri Cincinat Pavelescu şi "Deschide, deschide fereastra!", cu autorii pierduți în negura timpului. Recitalul ce a încheiat concertul a fost absolut fabulos, cu o Alina Mavrodin Vasiliu într-o formă excepțională, îmbinând dramatismul specific genului cu fervoare, intensitate a pasiunii şi talent actoricesc autentic. Repertoriul ales de ea a promovat deloc întâmplător romanțe laureate la "Crizantema de aur": "Dragă toamnă", minunata creație a lui Vasile Veselovski pe versuri de Mihai Maximilian, "Ai revenit" de Ioan Tomescu (versuri Stelian Filip), "Romanță-rugăciune" de Dan Stoian (text Mircea Block) şi "Anii vin, anii trec" de Paraschiv Oprea (versuri Eugen Rotaru).

Silviu Biriş, Cristina Munteanu

De mare efect au fost cele câteva intermezzo-uri intitulate "Poeme printre romanțe", cu un dialog încântător între Cristina Munteanu, harpă, şi actorul Silviu Biriş. Cel de-al doilea a recitat, cu farmec şi umor, din creația unor Mihai Eminescu, George Coşbuc, Teodor Mazilu, Victor Bîlciurescu, Matei Cassavan, pe fondul muzical delicat al unor partituri semnate Marțian Negrea, George Grigoriu, Robert Maxwell, Laurențiu Profeta, Guilelm Şorban. La final, toți protagoniştii au revenit, fericiți şi emoționați, pe scenă şi au primit frumoase buchete de flori din partea Alexandrei Dobre. Cu ele lângă inimă şi însoțiți de un cor din 500 de piepturi, aparținând spectatorilor ovaționând în picioare, artiştii au dat viață, ca o surpriză, acestui adevărat imn care este "Ciobănaş cu 300 de oi". După care minute bune spectatorii n-au părăsit sala, făcând fotografii şi transmițând o rugăminte fierbinte organizatorilor: "Mai vrem!"... (foto: Andrei Vasiliu, Centrul pentru Seniori al Municipiului Bucureşti)

Lelia PRUNDU

Şi iată c-au trecut 80 de ani!...

Acesta a fost titlul spectacolului aniversar în care marele actor Alexandru Arşinel a fost sărbătorit pentru cei 80 de ani de viaţă şi 60 de ani de carieră dedicaţi teatrului şi filmului românesc, dar mai ales Revistei, un gen unic în lume… ”Nici nu ştiu când au trecut anii ăştia!” – ne mărturisea unul dintre cei mai iubiţi artişti. Actorii Vasile Muraru şi Valentina Fătu au fost cei care au ţinut în mod special să fie sărbătorit aşa cum se cuvine, pe scena Sălii Savoy, de care îl leagă atâtea amintiri, spectacole şi succese. Prologul a aparţinut actriţei Ana Maria Donosa. Pe scena pe care tot timpul spectacolului s-a aflat Alexandru Arşinel, au poposit rând pe rând, aşa, ca la o şuetă, artişti, prieteni, colegi, colaboratori de-o viaţă ai lui Alexandru Arşinel. Publicul a fost de-al casei, iar invitaţi speciali au fost Jolt Kerestely, Mirabela Dauer, Gabriel Dorobanţu, Octavian Ursulescu, Ioana Bogdan, Sanda Ladoşi, Luminiţa Anghel, Adrian Enache, Eugen Cristea, regizorul de teatru radiofonic Dan Puican (fostul soţ al Stelei Popescu), câţiva prieteni apropiaţi ai actorului şi soliştii Teatrului de Revistă ”Constantin Tănase” Bianca Sârbu, Alin Gheorghişan, Daniela Tănase, alături de baletul teatrului. Iuliana Marciuc a fost moderatoarea acestui spectacol - eveniment insolit din care nu au lipsit, pe lângă discuţiile şi amintirile evocate, şi intermezzo-urile muzicale ale lui Alexandru Arşinel. A fost o seară magică, aşa cum merită Alexandru Arşinel, sărbătorit şi omagiat deopotrivă de întreaga familie, de echipa Teatrului de Revistă, de colegi de breaslă, solişti de muzică uşoară, compozitori, textieri, regizori, de prieteni şi admiratori care au fost pentru o seară Marele Public venit să facă o reverenţă în faţa acestui mare artist care şi-a dedicat viaţa şi cariera lor, spectatorilor de pretutindeni...

“Spectacolul aniversar Alexandru Arşinel, <<Şi, iată, c-au trecut 80 de ani>>, a fost o firească reverenţă profesională, în faţa unui artist de excepţie al genului revuistic!” – Vasile Muraru, manager al Teatrul de revistă “C. Tănase”.

Finalul spectacolului a fost impresionant, cu soliştii teatrului cântându-I Maestrului, la unison, alături de toţi cei prezenţi, pe scenă, în culise şi în sală, un “Mulţi ani trăiască!” din toate inimile. „Noi, Catena, suntem mândri şi onoraţi să-i fim alături domnului Alexandru Arşinel la zi aniversară. Contribuţia şi talentul artistic al domniei sale, puse în slujba teatrului, filmului şi domeniului publicităţii româneşti sunt atu-uri incontestabile, care şi pe noi Catena, ne-au determinat sa îl dorim alături pe Domnul Arşinel. Împreună cu minunata Stela Popescu au creat de-a lungul anilor scenete şi spoturi tv memorabile care ne-au apropiat şi mai mult de publicul nostru. Îi mulţumim din toată inima şi îi spunem La mulţi ani!” - acestea au fost cuvintele rostite de Adrian Enache, îndrăgitul solist al Teatrului de Revistă „Constantin Tănase” la finalul spectacolului aniversar dedicat

Alexandru Arşinel

alături de Vasile Muraru şi Valentina Fătu

alături de Sanda Ladoşi şi Dan Dimitriu

marelui actor Alexandru Arşinel, un eveniment încununat la final cu un impresionant tort Catena şi cu un superb coş

alături de Mirabela Dauer

de flori oferit de Otilia Ostroțki, director general Tonica Group.

„Mulțumim oamenilor de mare valoare profesională şi umană, mai puțin obişnuiți cu scena, care au intrat în convenția spectacolului şi au devenit, pentru o seară, actori: prof. dr. Monica Pop, prof dr. Florian Popa, doamnei Ioana Bogdan, domnilor Şerban Altangiu, Ştefan Gheorghiu şi domnului Dan Puican" – a spus actrița Valentina Fătu. "Mulțumim doamnei Anca Vlad - Farmaciile Catena, pentru că ne este mereu alături, cu delicatețe, distincție şi generozitate…. Mulțumim lui Octavian Ursulescu, pentru că, de fiecare dată este cu noi şi pentru că mereu învățăm de la el. Mulțumim artiştilor invitați cărora le transmitem toată prețuirea noastră şi mulțumim dragului domn Jolt Kerestely. Mulțumim Iulianei Marciuc pentru firescul său, pentru prietenia sa şi pentru că a înnobilat cu prezența sa, scena Teatrului Tănase! Mulțumim echipei de producție, echipei tehnice, excepțional sincronizată, oamenilor văzuți şi nevăzuți, din teatru, care au înțeles că lucrurile bune se fac doar în echipă şi artiştilor din teatru, actori, solişti, balerini şi instrumentişti, prezenți pe scenă şi în sală!... Şi, mai cu seamă, mulțumim, publicului nostru cald, prietenos şi fidel".

Gabriel Dorobanţu

Emoțiile şi atmosfera acelei seri de sărbătoare dedicate Maestrului Alexandru Arşinel sunt greu de descris în cuvinte, dar bucuria, lacrimile, nostalgia, exuberanța, poveştile, amintirile, vor rămâne mereu în sufletele celor prezenți. Asemeni perenelor gânduri scrise de celebrul scriitor şi textier Aurel Storin acum mai bine de 20 de ani: "(…) Acest mare actor popular joacă, zi şi noapte pe scena propriei vieți, aproape neobosit (…) Este artistul care a depăşit de mult riscul meteoric şi s-a făcut o stea în toată legea, pentru că are bossă de vedetă. Pare o forță a naturii, are o siguranță şi un aplomb fără măsură, trage cu ghiulelele verbului său în sală, iar publicul explodează de râs. Cineva l-a comparat cu un tunar, dar comparația nu mi se pare exactă întrucât tunarii trag şi pe de lături. Arşinel, nu! Şi, ceea ce mi se pare un miracol, după explozie, actorul cântă sensibil, unduitor, inteligent. (…) Îl privesc uneori cum acoperă terenul şi timpul şi spațiul şi sufletul şi îi admir dorința sinceră, netrucată de a fi peste tot. Crede în public, în familie, în meseria lui şi în prieteni. Puțini rezistă în zilele noastre la oboseala de a fi vedetă. Arşinel, da! Pentru că el joacă şi va juca tot timpul pe scena propriei sale vieți…" (Foto: Dragoş Constantin, Costi Manolache)

Oana GEORGESCU

Omagiu lui Eugen Rotaru

Creația muzicală a lui Marius Țeicu este absolut impresionantă, însumând peste 500 de melodii, bună parte din ele gravate pe discuri cu tiraje-record. Inspirația lui s-a vădit mereu nu doar în ceea ce priveşte liniile melodice, familiare tuturor iubitorilor muzicii uşoare, dar şi în ceea ce priveşte alegerea colaboratorilor, interpreți (a se vedea, inclusiv pe albumul de față, soliştii care şi-au legat numele de cântecele lui) şi textieri. Dintre aceştia din urmă se detaşează de departe Eugen Rotaru, remarcabil poet care ne-a părăsit la sfârşitul anului 2018: cei doi semnează împreună peste o sută de lucrări, ceea ce este grăitor pentru înțelegerea perfectă dintre cei doi creatori. Gest absolut emoționant, Marius Țeicu a decis să-l omagieze pe Eugen Rotaru împreună cu soția acestuia, actrița Maria Rotaru, prin editarea, la casa de discuri Eurostar, a două albume reunind 41 din piesele de succes pe care este înscrisă semnătura lor comună.

J. Kerestely, M. Rotaru, P. Seling, A. Similea, M. Anghel, A. Velniciuc, A. Daminescu

Pe discurile acestea regăsim câteva din cele mai mari şlagăre ale unei colaborări care se întinde pe multe decenii, între care unele distinse cu premii importante. Evident că nu acesta a fost criteriul decisiv, dovadă că nu au fost incluse "Să cîntăm azi omenirii"- Marina Voica şi "Nimic nu poate învinge iubirea"-Corina Chiriac, cântece recompensate cu Marele premiu la Mamaia 1983, dar mi se pare firesc să precizăm în fiecare caz distincțiile respective, mai ales că mai toate se leagă şi de ipostaza mea de prezentator, cu amintiri dragi şi emoționante. În toamna lui 2018, la un mare concert caritabil în favoarea copiilor bolnavi, Corina Chiriac a ținut neapărat să includă în repertoriu piesa "Mama, doar mama" (Marele premiu la festivalul "Melodii 82"), stârnind o vie emoție în rândul auditoriului. Rare au fost ocaziile în care Țeicu să fi participat la vreun concurs şi să nu fi urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere. Aşa s-au întâmplat lucrurile şi la festivalul "Melodii '84", de la "Polivalenta" bucureşteană, când i s-a decernat din nou Marele premiu, de această dată pentru melodia "Trăiesc", interpretată vibrant de Angela Similea. La aceeaşi manifestare, dar la ediția 1987, a cucerit Premiul juriului marele şlagăr "Eu te voi iubi", nelipsit şi astăzi, după atâția ani, din repertoriul lui Adrian Daminescu. Două distincții prestigioase a cumulat melodia "Ce va fi cu iubirea mea?" - bornă strălucitoare în cariera Loredanei Groza – este vorba de Trofeul "Mamaia 1992" şi Premiul Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor în acelaşi an. După numai doi ani compozitorul a "recidivat" la festivalul de pe litoral (pe atunci o manifestare care încă însemna ceva...), dobândind din nou Trofeul "Mamaia 1994" pentru un cântec emblematic în repertoriul Monicăi Anghel, "Dau viața mea pentru o iubire", pe care s-a bazat şi atunci când a cucerit "Cerbul de aur" la Braşov. Fapt unic, peste două decenii acelaşi cântec a mai consacrat o câştigătoare la "Cerbul de aur", albaneza Inis Neziri.

A nu se înțelege greşit că doar piesele premiate au rămas în memoria marelui public, dar galele televizate, interviurile, articolele din presă conferă o notorietate suplimentară. La fel se întâmplă lucrurile cu melodiile lansate în filme vizionate de milioane de spectatori. Unul din acestea, destinat în principal copiilor şi adolescenților, a fost "Rămăşagul" - scenariul şi regia Ion Popescu Gopo, după basmul "Punguța cu doi bani" de Ion Creangă. Filmul a fost realizat în 1984, primind trei ani mai târziu o distincție importantă la un festival de profil la Chicago, în SUA.

Adrian Daminescu, Marius Țeicu

Regizorul şi-a dorit-o în rolul Zânei Bune pe Angela Similea, care dă viață în coloana sonoră, între altele, neuitatului "Inimaginabil" (Poveştile au lumea lor), dar pe albumul pe care-l țineți acum în mână figurează alte două

secvențe muzicale din acest film de mare succes, "Ridică-ți ochii, priveşte cerul" (Aurelian Andreescu) şi "Azi cerul pierde o stea" (Gabriel Dorobanțu). În film textele i-au aparținut lui Eugen Rotaru, iar cântecele au mai fost interpretate de Anda Călugăreanu, Mirabela Dauer, Ion Lucian, Iurie Darie, grupul 3T. Pe celălalt CD Țeicu – Rotaru, pe care vă sfătuiesc să-l cumpărați, găsiți o a treia secvență muzicală din "Rămăşagul", cu un duet de vis M. Dauer – A. Andreescu. În 1988 Țeicu semnează muzica filmului "Zâmbet de soare", regizat de Elisabeta Bostan, premiat după un an la un alt mare festival, în Portugalia. Cântecele din banda sonoră, toate pe texte de Eugen Rotaru, sunt interpretate de Loredana Groza, Adrian Daminescu, Gabriel Dorobanțu, Ion Lucian, Ileana Stana Ionescu şi Marius Țeicu.

Îmi închipui cât de greu i-a fost compozitorului să aleagă doar 21 de titluri şi să lase deoparte alte zeci de piese cu aceiaşi interpreți, cum ar fi "E la modă sau nu e", "Să nu spui îmi pare rău", "Vreau adevărul să te pot iubi", "Singurătatea", "Numai pentru tine, viață!", "Dacă n-ai uitat de oameni", "Pentru noi nu poate fi alt cer", "De tine când mi-e dor", "Vino, vino, dragoste", "Strop de viață", "Trece vremea, trece şi iubirea", "Cine crede în iubire" şi multe altele, toate fireşte pe versurile aceluiaşi Eugen Rotaru. Dar cel mai persecutat şi sacrificat este solistul... Marius Țeicu, inclus doar cu duetul "Nu uita", cântat de sute de ori în turneele întreprinse alături de Angela Similea. Pe de altă parte însă îl şi înțeleg, pentru că nu putea renunța

Silvia Dumitrescu

la adevărate "evergreen"-uri ale istoriei recente a muzicii noastre uşoare, cum sunt "Eşti visul meu", "Îți voi cânta" (Mirabela Dauer), "Soarele apare iar" (Marina Voica), "Nu voi putea uita niciodată" (Angela Similea), "Nu poți trăi fără dor" (Loredana Groza), "Eu te iubesc de când te ştiu" (Aurelian Temişan), "Prin dragoste să nu treci fluierând" (Corina Chiriac), "Te condamn, iubite!" (Silvia Dumitrescu), "Tu mi-ai adus fericirea" (Monica Anghel)...

Poate într-o bună zi va fi editată o integrală a colaborărilor Marius Țeicu-Eugen Rotaru, pentru că e păcat să nu fie gravate pe CD şi piese pe care cei doi le-au elaborat cu aceeaşi seriozitate, cîntate de Alexandru Arşinel, Oana Sîrbu, Elena Cîrstea, Ramona Bădescu, Dana Bartzer, Silvia Chifiriuc, Trio Expres, Trison, Daniela Györfi, Denise Ştefănescu, Manuela Fedorca, Otilia Romea, Marius Dragomir, Mioara Feraru, Acvilina Severin, Alin Cibian, precum şi mulți tineri solişti, fiindcă este cunoscut faptul

Aurelian Temişan

că Marius Țeicu a avut drept studenți la o facultate de music-hall câteva din vedetele muzicii uşoare, iar în prezent conduce pe calea perfecționării, ca dascăl de canto, viitoare stele ale cântecului. Deocamdată însă să ne bucurăm de apariția acestui CD Eurostar – pagină nepieritoare de istorie a muzicii uşoare româneşti. O istorie care încă se scrie, Marius Țeicu fiind unul din profesori, atât la catedră, dar şi în bancă, dascăl apropiat de copiii pe care-i pregăteşte pentru a călca pe urmele Angelei, Marinei, Mirabelei, Corinei, Loredanei, Monicăi...

Din cele peste o sută de titluri elaborate împreună cu textierul Eugen Rotaru, compozitorul Marius Țeicu a ales alte 20 pentru al doilea album dedicat memoriei bunului său prieten şi colaborator. Conform tradiției, voi începe prin a aminti câteva din distincțiile majore cucerite de cântece de pe CD-ul de față. Astfel, la festivalul "Melodii '84" au fost recompensate cu Premiul I piesele "Voi cânta pentru mileniul III", cu Angela Similea, respectiv "Nu te enerva" , cu Corina Chiriac (la secțiunea "Dans"). Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România îi acordă premiul său pe anul 1985 pentru acelaşi "Voi cânta pentru mileniul III" (şi iată, cântăm şi acum, sănătoşi să fim!), dar şi pentru opereta "Examene, examene", pe un libret de Eugen Rotaru. Premiera acestui musical, care ulterior a fost

montat în toată țara, a avut loc la Teatrul de operetă “Ion Dacian” în anul 1985, în distribuția de atunci figurând, între alții, Bianca Ionescu, Simina Ivan, Liliana Pagu, Daniel Eufrosin, Marta Savciuc, Rodica Truică, Daniela Diaconescu, Laura Niculescu, Emil Spătaru, Dumitru Trandafir, Tiberiu Simionescu. Marea mândrie a compozitorului este, pe drept cuvânt, că spectacolul a fost inclus în programul Festivalului internațional “George Enescu”! De altfel, Țeicu a fost întotdeauna atras de musical (a semnat câteva care se joacă şi astăzi cu acelaşi succes), înseşi show-urile TV ale lui Titus Munteanu, în care el era compozitor, actor, cântăreț, profesor de canto putând fi asimilate acestui gen, unele din şlagărele sale cele mai cunoscute fiind lansate în acest context. Revenind la premii, la festivalul de la Mamaia 1986 a cucerit premiul I cu “O planetă a iubirii” (Mirabela Dauer). Şi, trecuți în mileniul III, la Mamaia 1998 primeşte “doar” premiul II (foarte rar la el), pentru “Vreau să trăiesc” (Monica Anghel). Discul de față se încheie cu un savuros duet între Mirabela Dauer şi Aurelian Andreescu. Melodia “Dac-ai şti cât te iubesc” face parte din coloana sonoră a filmului din 1984 “Rămăşagul”, scenariul (după basmul “Punguța cu doi bani” de Ion Creangă) şi regia Ion Popescu Gopo, muzica Marius Țeicu, textele cântecelor Eugen Rotaru. Filmul a fost distins cu premiul III la Festivalul filmului pentru copii şi tineret de la Chicago, SUA, în 1987, soliştii de muzică uşoară apărând numai în banda sonoră, doar Angela Similea având un rol principal, în chip de Zână Bună, şi jucând alături de Florin Piersic, Draga Olteanu, Iurie Darie, Jorj Voicu, Radu Gheorghe.

Marius Țeicu, Paula Seling

Se înțelege, melomanii vor reasculta cu încântare marile şlagăre marca Țeicu, bună parte din ele interpretate de solista sa preferată, Angela Similea: “Viața merge iubind înainte”, “Iubeşte-mă mereu”, “Viața este mai frumoasă”, “Nu voi plânge niciodată”. Cum compozitorul a dedicat unele dintre cele mai frumoase partituri ale sale vocilor feminine, regăsim aici (sau, cei tineri, le vor descoperi) cântece minunate interpretate de Corina Chiriac “(Să nu spui îmi pare rău”, “Vântule, dragule”), Mirabela Dauer (“Stai, nu pleca!”), Monica Anghel (“Eu te aştept, iubire!”), Loredana Groza (“Mă întreb ce să fac?”, “Când iubeşti”), Oana Sârbu (“Dragostea-i de vină”), între care s-au strecurat doar Aurelian Andreescu (de care am amintit), Adrian Daminescu (“De ce-am pierdut iubirea ta”) şi... Marius Țeicu. De această dată protagonistul, care şi-a dedicat sieşi prima compoziție în 1974, este mai generos şi a introdus trei dintre cele aproximativ 40 de piese proprii pe care le-a cântat. Este vorba de “Îți promit”, “Stai, iubire!” şi “Lumea ştie despre dragostea noastră”, deşi mai puteau fi şi altele, dar modestia şi bunul-simț ale lui Marius sunt binecunoscute. Legat de postura de interpret, dar mai ales de aceea de prezentator cu har şi de actor cu umor colosal, nu pot trece cu vederea un episod important din cariera mea. Am preluat de la Marius Țeicu ipostaza de prezentator al celebrului concurs al TVR, “Steaua fără nume”, pe care l-am condus până la ultima ediție, transmisă în noiembrie 1989. Ei bine, niciodată nu puteam visa să-l egalez, fiindcă el era un adevărat showman şi om-orchestră: cânta cu concurenții, compusese cortina muzicală a emisiunii, “A opta minune”, se aşeza la pian, ce mai, era sufletul petrecerii. Norocul meu că a decis să se ocupe mai mult de muzică, aşa încât Titus Munteanu a apelat la mine...

În cazul acestui veritabil “hit maker”, cum spun anglo-americanii, cuvintele sunt cam de prisos, eventual doar pentru a jalona câteva secvențe esențiale din activitatea sa, deşi şi pe acestea cei din generația noastră şi mai ales oamenii de muzică le cunosc. Marius Țeicu este un făuritor de şlagăre, de linii melodice memorabile, aşa încât gata, lăsați cititul, şi treceți la ascultarea melodiilor. Vă anunț, va fi un regal!

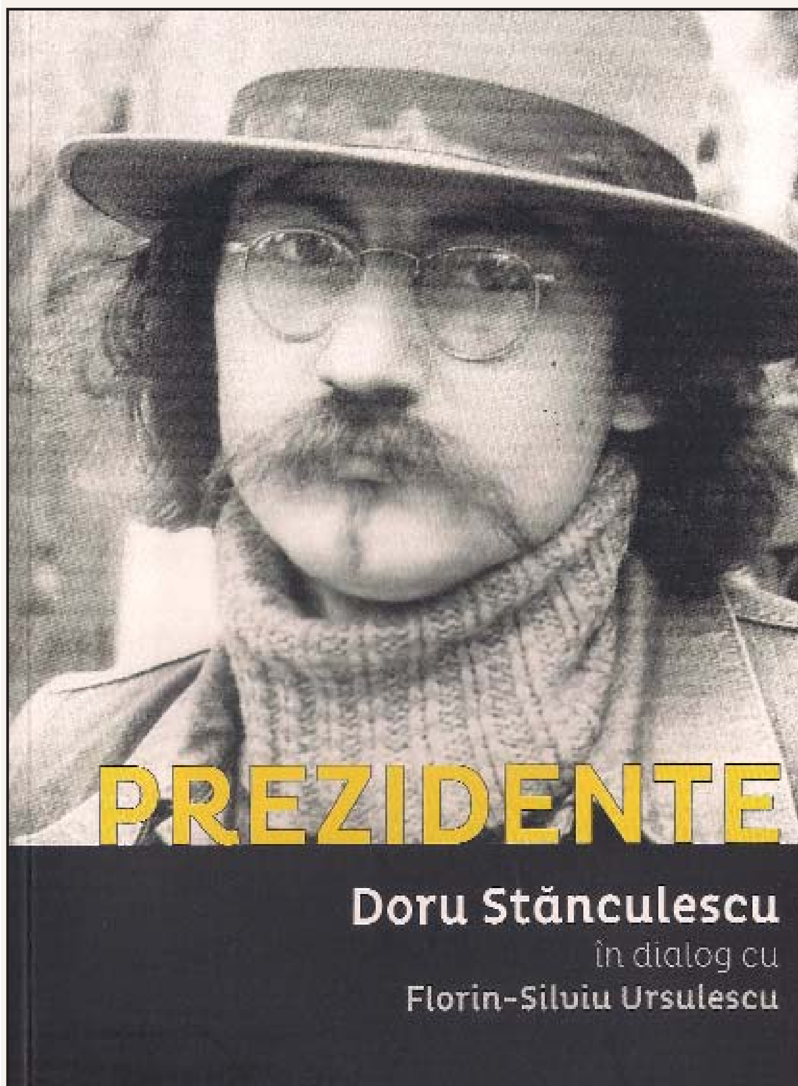

Marius Țeicu, Monica Anghel

Octavian URSULESCU

„Prezidente”

Ceva mai consistent (157 de pagini) decât unele volume similare apărute sub egida ambițioasei şi originalei “Case de pariuri literare” (editor: un cristian), cel de față este subintitulat “Doru Stănculescu în dialog cu Florin-Silviu Ursulescu”, inaugurând “Seria FSU” (din cadrul “Colecției muzicale”), de care răspunde colegul nostru de redacție. Binecunoscut şi respectat specialist în domeniul muzicii rock, Florin-Silviu Ursulescu se întoarce oarecum la izvoare, pentru că pe vremea studenției a organizat, împreună cu fratele său Octavian Ursulescu, la celebrul Club 303 al Politehnicii bucureştene, primul festival național folk din România. Sunt aproape 50 de ani de atunci, astăzi ni se pare ceva

floare la ureche, dar pe atunci era ceva temerar să înoți contra curentului, sfidând autoritățile vremii, când însuşi termenul “folk” era demonizat. În acea perioadă s-au lansat vocile de aur al folk-ului nostru, Marcela Saftiuc, Mircea Vintilă, Mircea Florian sau Doru Stănculescu, personalități rămase până astăzi, indiferent pe ce drum au apucat-o ulterior, muzical vorbind, şi de consistența moştenirii lor artistice, adevărați corifei ai genului, la care ne vom raporta permanent. În prefața sa documentată, colaboratorul nostru Doru Ionescu mărturiseşte a fi citit cartea cu sufletul la gură, ceea ce este valabil pentru toți cei care au cunoscut, au trăit acei ani cu interdicții de tot felul, dar care, ocolite, au permis naşterea atâtor lucrări valoroase, care, iată, rezistă peste timp după atâtea decenii. Este valabil pentru genul folk în ansamblul său, situația fiind ca şi cea din literatură, când “cărțile din sertar” s-au dovedit a fi, după 1990, departe de valoarea celor apărute când nu existau libertățile de exprimare de astăzi. “Operele de căpătâi” ale tuturor artiştilor folk importanți au fost lansate în anii 70 şi 80 ai secolului trecut, ele constituind şi astăzi osatura oricărui recital de gen. Este şi cazul lui Doru Stănculescu (frate al interpretei Mihaela Mihai), creațiile sale “Ai, hai” sau “Fără petale” înscriindu-se la loc de cinste în orice “best of” al folk-ului nostru. Cartea este savuroasă prin prisma sincerității, adesea abrupte, a interlocutorului, nu o dată cu un limbaj frust, atunci când sunt atinse subiecte legate de activitatea în cadrul Cenaclului “Flacăra” (poetul Adrian Păunescu fiind amintit mereu drept “Grasu’”!), anii de liceu, de facultate (Arhitectură, în Bucureşti), “stagiatura” în provincie, ciocnirile numeroase cu Miliția şi Securitatea (în timpul Revoluției a fost închis la Jilava), implicarea în diverse proteste după 1990... Biografia lui Doru Stănculescu este colosală, subiect de roman, cu anii petrecuți la Paris, întreruperile de studii, iubirile, concertele, turneele, micile episoade bahice de pe vremuri (acum...s-a cumințit) şi mai ales cu referirile la colegi şi prieteni. Avem de-a face, din acest motiv, cu o radiografie incitantă a unei epoci şi în egală măsură cu o dizertație despre istoricul muzicii folk româneşti, autorul, veritabil cunoscător, manifestând abilitatea de a-l provoca pe cel poreclit “Prezidente” şi de a-l ghida în direcția de dialog dorită. Lectura este pasionantă şi datorită umorului protagonistului, iar “autobiografia” semnată de însuşi Doru Stănculescu în deschiderea cărții este edificatoare în acest sens. Dar să nu uităm că el a marcat, cu maximă...seriozitate, o serie de premiere: primul folkist care a apărut pe micul ecran, primul laureat al festivalului “Primăvara baladelor”, dar şi al Marelui Premiu al Cenaclului “Flacăra”, primul folkist autor de muzică de film, dar şi cel dintâi care a cântat pe scena Ateneului Român. Cartea include o galerie foto şi o antologie de versuri, iar dacă avea ataşat şi un CD era minunat. Înafara colegilor de aceeaşi vârstă, îndeosebi muzicieni, care vor fi oftat şi adesea lăcrimat rememorându-şi, practic, propria viață, volumul va interesa cu siguranță şi pe cei mai tineri, care măcar aşa (fiindcă la radio sau TV artiştii de valoare sunt parcă interzişi...) pot cunoaşte o epocă zbuciumată, dar fecundă prin prisma creației. Şi mai ales pot afla cine sunt cei cărora le datorăm edificarea unui adevărat monument artistic al unei generații caracterizate prin curaj, nesupunere, frondă, speranță într-un viitor mai bun şi mai liber şi mai ales prin mult, mult talent. Suntem oare conştienți cât le datorăm?

Marius GHERMAN

Mircea Drăgan, omul-orchestră

Da, chiar aşa este, priviţi caseta: pe albumul de faţă el este nu doar compozitorul celor 15 piese, dar şi orchestrator, pianist, regizor muzical! Şi încă, atunci când m-am referit la orchestră, n-am inclus aici şi celebra formaţie Romanticii, pe care a condus-o şi cu care a scris istorie în muzica noastră uşoară, pentru că aceasta face obiectul altui album Eurostar. Îl cunosc pe Mircea Drăgan de-o viaţă, am bătut ţara împreună în turnee, câţiva ani mi-a fost director la Editura Muzicală, nemaivorbind că până de curând am fost şi vecini de "mahala" (acum a trădat, s-a mutat!), cum glumim noi, Marian Nistor fiindu-ne alt coleg de cartier. Mai e nevoie să precizez de câte ori i-am prezentat creaţiile, la festivalul de la Mamaia (unde juriile nu s-au prea omorât să-i includă piesele în palmares...), la "Şlagăre în devenire" sau la "Steaua fără nume", la diverse concursuri sau spectacole? Mama sa, Gina Teodorescu, care semnează versurile la trei piese de pe acest disc, locuia şi ea în apropiere, ne vizitam. Aşa încât atunci când Mircea "a trecut iar pe strada mea", ca în şlagărul de altădată, înmânându-mi materialul muzical pentru acest "Best of nr. 1", am parcurs lista şi dintr-o dată mi s-au suprapus pe retină imagini ale "tinereţii noastre revoluţionare" în plan muzical, fiecare titlu rezonând aparte în memoria mea. Astfel, cum să pot uita participarea sa, încununată cu Premiul de popularitate, în mai 1985, la a 17-a ediţie a concursului TV "Şlagăre în devenire", cu piesa "Azi vine primăvara" (Silvia şi Mircea Dumitrescu)? Mă aşteptam s-o găsesc aici, dar cum să cuprinzi 16 ani de şlagăre în numai 54 de minute? Din primăvara aceluiaşi an datează "Născută pentru dans" (şi chiar că Silvia este!), scrisă imediat după naşterea fiicei compozitorului, Mihaela. Tot în 1985 a fost cântată impecabil pe scena festivalului de la Mamaia de frumoasa, regretata solistă Cornelia Vorvoreanu melodia cu influenţe jazz-rock "O rază de soare". De altfel soţul acesteia, Ilie Vorvoreanu, îşi face simţit talentul de chitarist la una din piesele albumului. Cum Mircea Drăgan, în fruntea formaţiei sale, Romanticii, a întreprins numeroase turnee alături de Mirabela Dauer, a fost ocazia perfectă pentru a-i dedica acestei voci uluitoare câteva melodii ce au rămas adevărate bijuterii peste timp: "Să fiu cu tine" (piesă de linie, cu sonorităţi ample şi armonii care susţin ideal incandescenţa glasului Mirabelei), "Doar tu vei fi", "Stai lângă fruntea mea", "Păcat că vremea...". Ultimele două merită câteva consideraţii aparte, pentru că ele se înscriu cu siguranţă într-un Top 3 al creaţiilor lui Drăgan. "Stai lângă fruntea mea" beneficiază de o orchestraţie bogată, amplă, cu armonii cursive şi sonorităţi grandioase, în manieră clasică Sanremo, şi a fost laureată la ediţia 1987 a concursului de la Mamaia. Iar "Păcat că vremea..." are o poveste halucinantă, ce confirmă cele afirmate mai sus, cum că Mircea Drăgan nu s-a numărat între favoriţii juriilor. Compusă într-unul din turneele cu Mirabela din primăvara lui 1986, a fost selecţionată pentru concursul de Creaţie de la Mamaia, însă cu doar 3 săptămâni înainte de primul gong a fost eliminată, explicaţia sosită de la organizatori fiind că... "Nu se ridică la valoarea festivalului"! Mirabela şi-a încheiat însă recitalul de la festival tocmai cu această piesă, fiind răsplătită la final cu aplauze furtunoase şi ovaţii. A devenit rapid şlagăr şi la începutul anului următor a intrat în palmares la festivalul "Melodii", alături de alte piese de succes ale anului! "De-aş fi o stea" a fost lansată la Concursul de muzică de dans pentru tineret de la Costineşti şi evidenţiază, înafara vocii binecunoscute a Loredanei, sonorităţi mai rock, accentuate de intervenţiile chitaristului Eugen Mihăescu. Aici se încheie recolta deceniului 9 al secolului şi... mileniului trecut, o recoltă bogată în hit-uri. Din deceniul următor se detaşează "Tu, numai tu", piesă aleasă şi azi de tinerii aspiranţi la gloria muzicii uşoare, la competiţiile de gen. Mai mult, Monica Anghel are în repertoriul ei de concert un colaj cu refrenele unor mari

şlagăre ale muzicii de gen autohtone, nu neapărat lansate de ea, între care "Tu, numai tu" figurează la loc de cinste. Tot Monica Anghel, cu vocea ei impresionantă, a lansat un an mai târziu un sensibil cântec impregnat de lirism, "Hai să uităm". Înafara vedetelor genului, compozitorul a descoperit şi încurajat numeroşi tineri solişti, între care şi Janette Răducan, prezentă pe acest disc cu "Hai, încearcă să mă cucereşti!". Chiar şi fără premiile meritate, creaţiile purtând amprenta inconfundabilă a scriiturii muzicale a lui Drăgan au rămas în conştiinţa publicului. Este cazul pieselor "Nopţi de foc", lansată de Carmen Trandafir pe scena concursului Radio-TV "3 din 10 pentru un show", şi "Hai România!", finalistă la concursul de alegere a imnului echipei naţionale de fotbal (între noi fie vorba, se cântă la meciuri imnul câştigător atunci?). Cred că s-a observat că am derulat lista melodiilor într-o ordine cronologică inversată, care ne permite să apreciem şi cum a evoluat maniera componistică şi de orchestraţie a protagonistului. Până a ajunge să-şi dea seama ce "jocuri" se fac la preselecţiile naţionale pentru concursul Eurovision, Mircea Drăgan şi-a încercat fără succes şansa, ceea ce nu înseamnă că lucrările respective n-ar fi meritat calificarea, dar... "aşa-i în tenis"! În anul 2000 Elena Cîrstea şi Silvia Dumitrescu au dat ce au avut mai bun, dar pentru Cîrstea (ce păcat că

această solistă excepțională n-a ajuns niciodată în finala europeană!) n-a fost... "Finally", pentru că în anul următor Mircea Drăgan îi încredințează, la aceeaşi preselecție, un cântec liric, de mare melodicitate şi cu o orchestrație specială. Pesemne însă că juriului nu i-a plăcut faptul că a fost cântat într-o limbă tot mai necunoscută, pe cale de dispariție la noi, limba... română, aşa că nici "Te iubesc!" n-a acces în finală...

Mircea Drăgan a absolvit Conservatorul din Bucureşti în 1969 şi este membru al Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România. De fiecare dată când îl întâlneam la Festivalul național al romanței "Crizantema de aur" de la Târgovişte, unde este membru în juriul de specialitate, sau la lansările casei de discuri Eurostar, la magazinul Muzica, îl tot băteam la cap să dea la iveală câteva discuri cu melodiile sale cele mai frumoase, după o carieră exemplară de aproape cinci decenii. Ultima oară, decisiv, l-am încolțit tot la Târgovişte, în octombrie 2018, chiar la standul Eurostar: "Mircea, nu era normal ca albumele tale să se afle aici, alături de cele ale colegilor Jolt Kerestely şi Marius Țeicu?". După cum se vede, l-am convins!

Da, erau tare frumoase acele vremuri romantice, un "Timp al şlagărelor", care au făcut şi fac parte din viața noastră, cu bune şi cu rele, cu iubiri şi despărțiri, satisfacții şi dezamăgiri, bucurii şi tristeți... Aceste 15 cântece au marcat definitiv o epocă, o epocă în care numele lui Mircea Drăgan figurează la loc de cinste.

Octavian URSULESCU

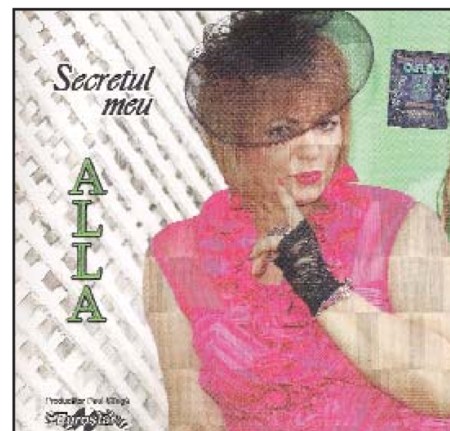
„Târgovişte, romanță nouă" (vol. 2)

Cu ocazia celei de-a 51-a ediții a festivalului național al romanței "Crizantema de aur" de la Târgovişte, casa de discuri Eurostar a lansat câteva albume extrem de bine primite, legate chiar de specificul manifestării. Între ele, cel de față, incluzând romanțe care au făcut carieră pe scena longevivei manifestări, interpretate de voci de frunte, la rândul lor legate trup şi suflet de evenimentul dâmbovițean lansat în 1968. Este vorba de Gică Petrescu, Nicolae Nițescu, Ştefania Rareş, Ion şi Ionuț Dolănescu, Matilda Pascal Cojocărița, Alina Mavrodin Vasiliu, Ion Ghițulescu, Mihaela Păsărin, George Rotaru, George Hazgan, Elena Toma, Iuliana Radu. Avem de-a face cu creații din ultimele decenii ale compozitorilor Henry Mălineanu, Aurel Giroveanu, Laurențiu Profeta, Paraschiv Oprea, Ioan Tomescu, Constantin Bardan. Un album ce nu trebuie să lipsească din colecția numeroşilor iubitori ai romanței.

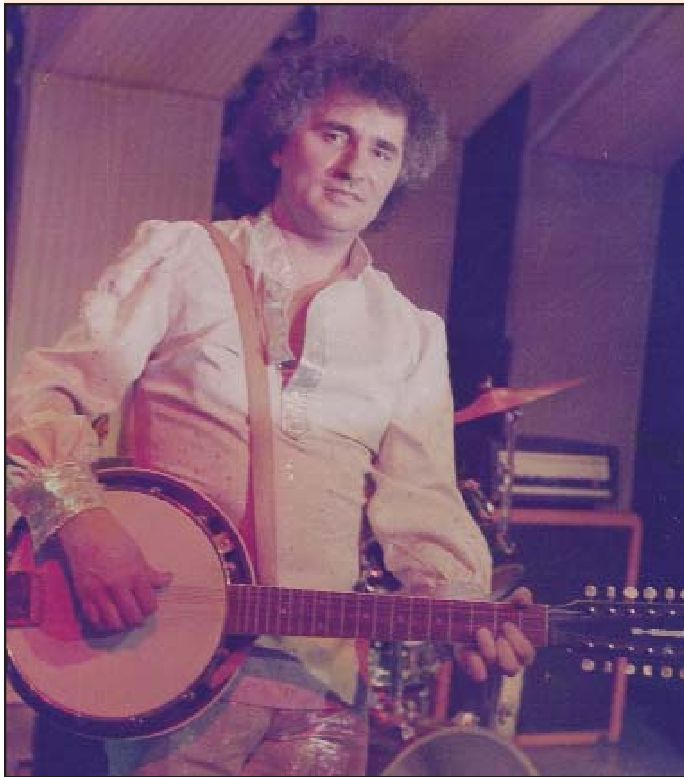
Alla: „Secretul meu"

Pe numele complet Alla Cebotari, actrița şi cântăreața originară din Basarabia este numită "olteanca de peste Prut", deoarece de câteva decenii este legată de viața artistică din Craiova, unde joacă la un teatru şi este şi regizoare. Albumul de față, lansat de casa de discuri Eurostar în cadrul unui eveniment spectaculos la magazinul Muzica, ne dezvăluit şi alte înzestrări ale protagonistei, între care cele de compozitoare (semnează 10 din cele 18 piese) şi textieră. Câteva dintre acestea ("Dragoste, tu îmi dai viață", "Puternică femeie", "Secretul meu", "O blondă minunată", "Alla romantica") sunt potențiale şlagăre. Consistența discului este dată de inspirata apelare la melodii aparținând unor creatori basarabeni (Petre Aldea Teodorovici, Ion Enache, Mihai Dolgan), alăturate celebrelor lucrări ale lui Anton Pann, "Până când nu te iubeam" şi "Leliță Seftiță" şi unei piese din repertoriul internațional. Blondă temperamentală şi talentată, Alla nu putea rata ocazia de a include pe acest nou CD al său emblematica "Basarabie frumoasă", aplaudată la lansare, cu lacrimi în ochi de Viorica, fiica locuitoare în Bucureşti a compozitorului Eugen Doga... (O. G.)

Unde sunt turneele de altădată?

Chiar aşa, iată o întrebare la care ne străduim să găsim un răspuns încă din primii ani de după Revoluţie, când apăruseră primele semne că spectatorii nu mai iau cu asalt sălile că înainte vreme. Şi cu ce speranţă aşteptasem cu toţii acea eliberare din chingile unor restricţii care, ni se părea nouă, odată eliminate, nimic nu va mai sta în calea unei dezlănţuiri de energii, de ambele părţi ale rampei. Pentru a fi clari, ne referim aici strict la concertele de muzică uşoară, cele care de fapt dominau peisajul genului, în

proporţie de 90%, înainte de ’89. Şi îl dominau în mod categoric, adeseori asistând la două sau chiar trei (!) concerte în aceeaşi zi, în săli mari de sport, într-o localitate nu neapărat de prim ordin ca mărime, cu biletele epuizate cu mult timp înainte. Sau de stadioane cu zeci de mii de locuri ocupate, unde miliţia era necesară pentru a face ordine şi a stăvili marea de spectatori. Nu scriu toate acestea din auzite, pentru că le-am trăit, am fost acolo, deci vorbesc despre o realitate pe care am cunoscut-o nemijlocit. De unde a pornit picajul, încât astăzi destul de puţini sunt artiştii care se pot lauda că umplu sălile de spectacol cu bilete, uneori chiar scumpe? O prima cauză ar fi legată chiar de problema aceasta a biletelor de intrare: în condiţiile în care oamenii aveau venituri mai mici, ei făceau totuşi eforturi şi puneau deoparte câţiva bănuţi pentru bilete, discuri, fotografii. Dar au apărut spectacolele gratuite oferite de oficialităţi (de neconceput înainte vreme, când exista chiar autofinanţarea instituţiilor de cultură), la care participau cele mai mari vedete, aşa încât de ce să mai bage omul mâna în buzunar atunci când vede un afiş, fie el chiar atractiv? Apoi, pentru că ne referim, cum scriam, în primul rând la muzica uşoară, marginalizarea cvasi-totală a muzicii uşoare româneşti la radio şi televiziune a dus la intrarea într-o umbră nedorită a artiştilor genului, dar şi a melodiilor acestora. Ca o consecinţă, a început şi decăderea festivalului de la Mamaia, care înainte vreme lansa şlagăre şi solişti de valoare, au dispărut încet-încet, cam din acelaşi motiv, unele concursuri de muzică uşoară… De aici până la catalogarea marilor interpreţi din “Generaţia de aur” drept “dinozauri”, persiflarea acestora şi a cântecelor lor n-a mai fost decât un pas, ajungându-se la situaţia tristă de azi, când aceştia evoluează şi se întâlnesc cu fanii parcă în… ilegalitate! Şi atunci cum să ne mai mire faptul că la festivalul internaţional “Florin Bogardo” n-a venit să arunce o privire nici măcar un reprezentant al mass-media?!

Această poate prea lungă, dar necesară introducere mi-a fost prilejuită de lansarea, de către casa de discuri Eurostar, a două albume, Best 7 şi Best 8, conţinând 38, doar 38, din succesele formaţiei Savoy. Din ce motiv? Foarte simplu: sala arhiplină de la etajul magazinului “Muzica”, ca şi faptul că toată lumea, în frunte cu cunoscutul solist Aurel Moga sau marele meloman Doru Chiriacescu, relua în cor, cu imensă bucurie, toate celebrele refrene ale lui Marian Nistor, mi-a adus aminte de fabuloasele turnee întreprinse de formaţia Savoy alături de toţi corifeii muzicii uşoare româneşti, mai ales Angela Similea. Artiştii sunt la fel de valoroşi, chiar dacă anii au mai trecut peste ei, melodiile sunt aceleaşi şi la fel de frumoase, aşa încât cum să nu-ţi pui dureroasa întrebare: unde sunt, unde au dispărut turneele de altădată?

În cei 26 de ani de la înfiinţare, Venera şi Paul Stîngă au ridicat casa de discuri Eurostar pe primul loc în Topul firmelor de profil autohtone, în special datorită promovării intense a artiştilor români din aria muzicii uşoare, chiar dacă şi jazz-ul, muzica populară sau cea clasică au la rândul lor suficiente prezenţe în catalog. Este motivul pentru care, apreciind în cel mai înalt grad respectul pentru valorile româneşti, colaborez de ani buni cu Eurostar, semnând

prezentări în “booklet”-ul din casetă şi participând la lansări, conştient că un material nu ajunge să fie valoros, ci

trebuie să fie şi promovat. Aşa încît atunci când mi-au propus să scriu câteva rânduri despre Marian Nistor şi Savoy am exclamat, încântat: “Cum, tocmai despre ei, cu care am împărţit scena, platourile TV, studiourile radio un deceniu, în turnee grandioase, în ţară şi peste hotare?”. Aşa că aştern rânduri din inimă pentru două albume, care în cronologia lui Marian Nistor se cheamă “Best 7” şi “Best 8”, deci cele mai îndrăgite cântece din “cei mai frumoşi ani” ai noştri şi ai muzicii uşoare româneşti...

Să nu credeţi cumva că e vorba aici doar de nostalgie, dar cum să nu privim în urmă cu duioşie când ne amintim de turneele care durau şi câte o lună, neîntrerupt (eram “copiii hotelurilor”!), cu câte două sau chiar trei (!) spectacole pe zi, lumea bătându-se literalmente pe bilete şi nu o dată spărgându-se geamurile sălilor de spectacol, adesea “polivalente”, de sport, cele mai mari din localităţile respective? După consistentul recital propriu, cu titluri care se regăsesc şi pe albumul de faţă, formaţia Savoy acompania cele mai mari vedete ale genului, “reţeta” succesului fiind absolut garantată: Angela Similea (căreia Marian îi spunea “Regina Savoy-lor”), Mirabela Dauer,

Corina Chiriac, Marina Voica, Dan Spătaru, Cornel Constantiniu, pentru a ne referi doar la câteva nume, cu toţi cei de mai sus Savoy întreprinzând şi turnee de mare succes peste hotare. Anecdotic, îmi amintesc că la un moment dat m-au invitat şi pe mine alături de ei într-un turneu în Bulgaria, trupa fiind alcătuită, între alţii, din Angela Similea, Savoy, Victor Socaciu. Cum în spectacolele din ţară, atunci când n-aveam în distribuţie un actor comic, îmi revenea mie sarcina de a descreţi frunţile spectatorilor, adoptasem soluţia de a solicita bileţele din sală, cărora le răspundeam, atât cât mă pricepeam, cu un anume haz. Dar ce să fac eu, ca moderator, într-o ţară cu o limbă necunoscută, chiar dacă eram cu toţii în acea perioadă cu ochii (şi urechile, normal) pe postul TV bulgăresc? Înafară de “Noapte bună” nu mai ştiam nimic, deşi mă descurcam cât de cât cu limba rusă, învăţată în şcoală, dar bulgara era totuşi altceva. La care Marian Nistor, vecinul meu de “mahala” (mă apelează “torinezul”, nu ştiu de unde, deşi pe vremea aceea, neavând viză pentru Occident, nici nu visam să ajung în Italia, iar cu Juventus Torino încă nu simpatizam!), vine cu ideea, credeam noi, salvatoare: să-mi traducă cineva în bulgară prezentările şi aşa-zisele bileţele (chiar dacă era clar că aici nu avea să-mi trimită nimeni!) şi răspunsuri. Zis şi făcut, găsesc cu greu pe cineva specialist (credeam eu!) în bulgară şi mă prezint cu paginile dactilografiate pe maşina mea de scris Consul ce avea să-mi fie furată peste un an la Măcin, din faţa casei organizatorului local Kiazim. “Bulgarul” meu era o persoană în vârstă, probabil vorbea o limbă arhaică, dar cum să bănuiesc asta? Mi-a tradus, am memorat totul şi iată-mă la microfon, pe scena din Sofia. Depăn eu, mândru de mine, câteva fraze la care opinam că spectatorii ar fi trebuit să se prăpădească de râs, ţinându-se de burtă, dar stupoare: se uitau fix la mine, fără să li se clintească nici un muşchi pe faţă. Ei, îmi zic, probabil aşteaptă poanta finală ca să se tăvălească pe jos, dar...nici un rictus, nici măcar un zâmbet încurajator! Cu sudori reci pe faţă, am reuşit să mai apar de câteva ori pe scenă, între recitaluri, cu acelaşi rezultat crunt. După spectacol, l-am abordat pe ghid şi acesta, încurcat, m-a întrebat ce am vrut să spun. I-am recitat, fonetic fireşte, creaţia mea epocală, la care omul, jenat, îmi spune: “În ce limbă vorbiţi?”. Drept care i-am trimis calde urări “translatorului” meu şi am sărbătorit împreună cu cei de la Savoy succesul (real, dar nelegat nicidecum de mine, poate doar fiindcă eram înalt, chipeş şi elegant!) concertului, cu licori bulgăreşti din care am adus şi acasă o cantitate bunicică!

Marian Nistor reprezintă de fapt, el însuşi, brand-ul Savoy, este o marcă înregistrată, compozitor al tuturor pieselor, front-man, chitarist, vocalist şi nu o dată interpret la nai, instrument studiat la Liceul de muzică din Capitală. Turneele noastre de maxim succes au avut loc tocmai în perioada de lipsuri şi privaţiuni: restaurantele se închideau la ora 22, mult înainte ca noi să ajungem la hotel, aşa încât ne adunam într-o cameră, de cele mai multe ori a lui Marian, fiecare aducând în sacoşă proviziile puse deoparte pentru aceste seri-nopţi de taină, socializare, cântece, glume: celebrul şi nelipsitul paté de ficat, ceva brânză sau caşcaval, vin sau bere, ceapă, evident pâine şi râvnita cutie de Ness, multe din cele de mai sus cumpărate prin comune, în celebrele “grote ale lui Sesam” din reţeaua Universal Coop. Dar ce mai contează, atunci când eşti tânăr? Momentul cel mai aşteptat era când Marian Nistor lua chitara şi, în faţă cu volumele de poezii care nu-l părăseau, începea să ne cânte. Aşa am ascultat, în premieră, multe din cântecele de pe acest album, toate trădând dragostea lui nemăsurată pentru poezie, după cum puteţi constata. Piesa titulară, “Mulţumesc, iubită mamă!”, şlagăr uriaş şi tulburător, se înscrie în lista numeroaselor melodii scrise de Marian pe versurile bunului prieten, poetul Corneliu Vadim Tudor. Dar sînt pe albumul de faţă numeroase piese intrate în patrimoniul de aur al genului, cum ar fi “Iertările” (cântată şi de Gabriel Dorobanţu în recitalurile sale), “Adio, pică frunza...”, “Noapte de mai”, “Frunza mea albastră”, “Luntrea”, “Ultimul romantic”, “Într-un sat de pescari”, “Domnişoară, domnişoară”. Despre aceasta din urmă presa vremii scria că a fost difuzată la BBC şi în emisiuni muzicale în Suedia, deci audienţa muzicii Savoy depăşise graniţele ţării. Ştiinţa alegerii celor mai potrivite versuri se îmbină în cele 17 piese proprii cu melodicitatea aparte, aşa cum şi cele două piese adaptate după ABBA (“Arrival”) şi Ion Aldea Teodorovici (titlul original este “Ca prima oară”) se potrivesc perfect stilului Savoy, fiind cântate mereu în spectacole. Soţia muzicianului, Dorina Paraschiv Nistor, îl

însoţeşte cu vocea sa frumoasă în câteva secvenţe, aşa cum nu lipseşte din "banda sonoră" foarte valorosul şi regretatul instrumentist de jazz Alin Constanţiu, integrat în show-urile scenice din ultimii ani de activitate.

Albumul "Mulţumesc, iubită mamă!" reprezintă nu doar 55 de ani de carieră a unui muzician complex şi foarte talentat, Marian Nistor, ci şi o pagină vie de istorie a muzicii noastre uşoare. Editând acest CD, casa de discuri Eurostar restituie o parte din cele mai frumoase amintiri tuturor melomanilor, indiferent de vârstă, pentru că muzica bună, adevărată nu ţine de nostalgie, ci de valorile trainice ale tradiţiilor şi ale unei culturi româneşti în care nu încetăm să credem, cu toate că se încearcă din toate puterile să ni se impună păguboasa "globalizare"...

Cel de-al optulea album din seria "Best of" concepută de Marian Nistor – Savoy poartă titlul "Pe lumea asta tu eşti un inel", fiind închinat celor 35 de ani de activitate muzicală a soţiei compozitorului, Dorina Paraschiv Nistor, bună parte din ei petrecuţi împreună – în viaţă, pe scenă, în studiourile de înregistrare. Suntem vecini, îi văd adesea ţinându-se de mână, cu celebrele bentiţe pe frunte, pereche minunată, ce nu ţine seama de comentariile răutăcioase ale unora: sunt doi artişti talentaţi care se iubesc la nebunie, în rest nimic nu mai contează. Noi, românii, avem defectul acesta, ne preocupă mai mult ce fac alţii decât propria noastră viaţă...

Discul de faţă include 18 compoziţii ale lui Marian Nistor, plus o prelucrare a acestuia după un colind maramureşean ("Ce frumos e omul", versuri Adrian Păunescu). Cum Dorina Paraschiv Nistor a fost, înainte de a-şi uni destinul cu al lui Marian, o cunoscută interpretă de muzică populară, nota generală a câtorva creaţii este cea folclorică, cu irizări mai mult sau mai puţin discrete sau chiar apelând la foarte vechi partituri descoperite în colecţii de folclor, cum este "Cântec haiducesc". Absolvent, cu profesori iluştri, al clasei de nai de la liceul de muzică din Bucureşti, compozitorul se mişcă cu lejeritate pe acest teren muzical, dăruindu-ne câteva autentice bijuterii. În rest, însă, regăsim câteva din marile şlagăre de muzică uşoară Savoy, cum ar fi "Nostalgie" sau "Pădurea fermecată", toate cântecele purtând amprenta dragostei pentru poezie a lui Marian Nistor, maniera sa componistică şi interpretativă, îndeosebi atunci când se acompaniază cu chitara, fiind foarte apropiată de muzica folk. Versuri de Mihai Eminescu, Grigore Vieru, Corneliu Vadim Tudor, Mihai Codreanu, Demostena Botez, Eugen Frunză, Ion Lotreanu, Mihai Saulescu, Dumitru Neculuţă, George Bănuţă, Corneliu Şerban, precum şi ale compozitorului însuşi îşi găsesc o tălmăcire minunată, inclusiv în îngemănarea glasurilor interpreţilor, Dorina Paraschiv Nistor avându-l şi aici alături pe bărbatul vieţii ei. Superbă şi tulburătoare melodia "Fă-mă, Doamne, o lacrimă!", pe versurile lui Corneliu Vadim Tudor, cunoscută şi datorită procesului (câştigat, fireşte) pe care compozitorul şi poetul au fost nevoiţi să-l intenteze unor solişti de manele care alteraseră şi muzica, şi versurile, însuşindu-şi creaţia şi nerecunoscând paternitatea autorilor. "Balada izvorului", "Povestea lui Păcală", "Vino lângă mine", "Mesagerul dragostei", "Măicuţa mea de dor" sunt alte câteva titluri foarte îndrăgite de marele public, în ciuda marginalizării totale, la posturile de radio şi de televiziune, inclusiv cele publice, a muzicii uşoare româneşti, de parcă am trăi în altă ţară! Încercaţi un exerciţiu de memorie: când şi unde aţi ascultat frumoasele melodii de pe discul de faţă? Sau când aţi avut ocazia să ascultaţi muzica Marian Nistor şi Savoy, aşa cum ar fi normal? Dar mai este ceva normal în domeniul culturii, la noi, cu negarea sau umilirea valorilor autentice? La 55 de ani de activitate prodigioasă mi se părea firesc ca Marian Nistor să fie asaltat cu ordine, medalii, distincţii, titluri...

De Marian mă leagă şi pasiunea pentru sport, mai ales pentru fotbal, deşi n-o să-l iert niciodată că n-a scris un imn pentru echipa mea de suflet (defunctă, din păcate...), Progresul Bucureşti, devenită F.C. Naţional! Alături de mama mea, în tribună, n-am lipsit de la nici un meci de pe stadionul din Cotroceni, părăsit azi graţie BNR... De fapt este vorba de un trio (ar fi cazul să ne gândim la un grup vocal!), întregit de reputatul compozitor Jolt Kerestely: când unul dintre noi trei ratează o transmisiune sau vrea să ştie un rezultat, îi sună pe ceilalţi doi, cel mai vulcanic, mai ales

când e vorba de handbal feminin, tenis de câmp, box sau fotbal, fiind "Joly", în delir atunci când CSM Bucureşti triumfă la... Budapesta (ia vezi, Joly, o încurci cu UDMR-ul!)! Drept care nu trebuie să ne mire că bună parte din melodiile Savoy sunt înregistrate în studioul Midi Sound de pe Calea Floreasca, la pupitru fiind Jolt şi Andrei Kerestely. Iar celelalte l-au avut ca regizor muzical pe un alt colaborator tradiţional, compozitorul Mircea Drăgan, în studioul său Drăgan Music, chiar dacă fostul nostru vecin a trădat "mahalaua", cum o alintăm noi, şi s-a mutat mai la aer curat, la margine de Bucureşti...

Cum acesta este un album de tip "best" purtând numărul 8, vă puteţi da seama că doar până acum Marian Nistor a "arhivat" spre 200 din creaţiile sale, o fonotecă de aur identificându-se cu perioada de maximă înflorire a muzicii uşoare româneşti, cu şlagăre ce se cântă şi se fredonează şi astăzi... Vor reuşi oare cei de azi aceeaşi performanţă? Le-o dorim din toată inima!

Octavian URSULESCU

“Trofeul tinereții”, la borna 52

Neabătut, din 1968 (!) încoace, fără întrerupere, primul sfârşit de săptămână (pe atunci nu i se spunea week-end, foloseam încă limba strămoşească!) din luna august este rezervat Festivalului național de muzică uşoară “Trofeul tinereții” de la Amara, județul Ialomița. Ceea ce la început a fost o timidă încercare de a organiza un concurs județean în celebra “stațiune balneo-climaterică” s-a transformat rapid într-unul inter-județean, cum se spunea pe atunci (doar “Cântarea României” era manifestare “națională”), şi apoi în cea mai puternică înfruntare de talente din țară, după festivalul de la Mamaia, pe care nu o dată l-a şi depăşit. Cum concursul de pe litoral era programat îndeobşte la sfârşit de august (acum ni se anunță ceva nebulos în septembrie 2019, chipurile... reluarea festivalului de la Mamaia!), la Amara avea loc o ultimă repetiție, cu concurenți şi juriu adesea la un nivel superior. Acum, că sărbătoarea de la Mamaia a fost îngropată de organizatori şi “producători” fără nici o legătură cu fenomenul (şi, după ceața deasă ce învăluie proiectul, aşa pare să fie şi acum la... reluare), “Trofeul tinereții” a rămas singura şi de departe cea mai serioasă şi puternică manifestare estivală de muzică uşoară românească, nu numai cea mai longevivă, dovedindu-şi din plin superioritatea şi la această a 52-a ediție. Da, ați citit bine, într-o Românie în care festivalul internațional “Cerbul de aur” de la Braşov abia atinge ediția cu nr. 19 în 51 de ani, în care cel de la Mamaia s-a întrerupt în urmă cu ceva vreme pentru a doua oară în existența sa (înființat în 1963, prima pauză a fost între 1976-1983), în care Festivalul internațional “Dan Spătaru” de la Medgidia a fost desființat pentru că nu l-a mai vrut, pur şi simplu, noul primar, este un miracol să avem un eveniment de o asemenea amploare desfăşurat fără încetare din 1968. Jos pălăria în fața admirabilelor autorități locale, care-şi pot da mâna în această carte de aur a manifestărilor muzicale cu cele de la Târgovişte (în octombrie va avea loc a 52-a ediție a Festivalului național al romanței “Crizantema de aur”) sau Brăila, care a găzduit anul acesta a 15-a ediție, de asemenea fără nici o pauză, a Festivalului internațional de muzică uşoară “George Grigoriu”. Observați că nu este vorba aici nici de Bucureşti, nici de Iaşi, Constanța, Cluj-Napoca, Sibiu, Bacău, Timişoara, Ploieşti, Oradea sau alte metropole, care după cum se vede nu se omoară cu promovarea muzicii autohtone, având probabil alte priorități... europene. În schimb, în micuțul oraş ialomițean Amara, primarul Ion Măiță şi-a alcătuit o echipă puțin numeroasă, dar inimoasă, cu care continuă, cu sprijinul Consiliului județean, tradiția începută în 1968, ridicând-o la nivelul exigențelor internaționale, pe toate planurile. Epoca de pionierat a fost evocată, pentru ultima oară, doar de bătrâna Grădină-Cinemascop, dar şi ea va intra în istorie, urmând ca pe locul ei să se edifice o alta, modernă, cu 1500 de locuri, acoperită, planurile fiind înfățişate publicului la intrarea în sală. De fapt, “legenda

Juriul împreună cu Victor Moraru

Ion Măiță şi câştigătorul Gabriel Cândea

şi istoria" festivalului de la Amara, evocate într-o carte editată de Primăria din Amara în urmă cu 2 ani, sunt expuse publicului chiar pe acest culoar de acces, unde pe lângă planurile extinse ale viitoarei incinte pot fi admirate

Iulian Selea

diploma de excelență acordată de revista "Actualitatea Muzicală", alături de fotografii ale compozitorilor şi interpreților care au făcut gloria Amarei în acest răstimp. Şi tot în acest spațiu au fost propuse publicului, în cadrul unei lansări, de către editura ProUniversitaria, cărțile "Marina Voica, drum spre legendă" (apărută şi cu implicarea omului de afaceri Mitru Crişan din Slobozia), "Titus Munteanu, un lord al micului ecran", "Zăpezile copilăriei" (autobiografie Cornel Constantiniu), intenționându-se ca la ediția viitoare să fie amenajat şi un stand cu discuri, nemaivorbind că fiecărui spectator i s-a oferit gratuit la intrare un breloc cu însemnele festivalului şi excelenta "foaie" a festivalului, tipărită în două ediții distincte, pentru fiecare seară de concurs – o publicație de 4 pagini conținând toate informațiile referitoare la eveniment. Între ele, acelea legate de cei 23 de sponsori (între care cei principali - Oyl Holding şi hotel Evergreen, dar şi Teletext-Lactate Diami sau Madotex, pentru vestimentațiile prezentatorului) şi de partenerii media – Radio România, "Actualitatea Muzicală", "Ultima oră". Dacă, aşa cum au declarat la unison toți cei prezenți, a fost o ediție superlativă în ceea ce priveşte transmisiile TV, meritul indiscutabil este al co-producătorului, Societatea Română de Televiziune, cu transmisii superbe în direct pe TVR2 (reprezentată de prezentatoarea Alina Ionescu), şi fireşte al experimentatului producător Ştefan Stănescu, rodat la multe ediții ale festivalurilor de la Amara sau Brăila. Transmisiile TV au beneficiat din plin de dotările tehnice - scenă, sunet, lumini - puse la dispoziție de firma Stage Expert (coordonator Claudiu Ionescu). Dar, cum se spune, toate acestea n-ar fi existat fără impecabilii organizatori: Consiliul județean Ialomița (preşedinte Victor Moraru), Consiliul local Amara (cu un nou vice-primar, Ionuț Mihai), Centrul cultural UNESCO "Ionel Perlea" (directoare Clementina Tudor), Centrul județean pentru conservarea şi promovarea culturii tradiționale Ialomița (director: preot Cătălin Stanciu).

"Trofeul tinereții" este cu adevărat un festival național: din zecile de candidați veniți la Bucureşti la preselecția de la Radio au fost reținuți doar 12 (dacă în viitor se va reveni la durata de 3 zile numărul lor, evident, va creşte), alături de tradiționalii concurenți din Muntenia şi Moldova fiind acum şi finalişti din județele Bistrița-Năsăud, Hunedoara şi Maramureş. Cei din acest din urmă județ au prins curaj după victoria de anul trecut a talentatului solist de 17 ani din Vălenii-Şomcutei, Andrei Petruş, care "şi-a apărut cu succes titlul", cum se spune în sport, oferind un aplaudat micro-recital incluzând piesele "Tu nu vezi cerul" de Andrei Tudor, "Dă-mi viață

tot ce ai" de Nicolae Caragia (cu care a triumfat în 2018), cărora le-a adăugat, în primă audiție, "Când eşti cu mine", a compozitorului băimărean Călin Ionce. Faptul că însăşi intrarea în finala de la Amara constituie un succes notabil este dat de mai multe aspecte, tinerii concurenți fiind atraşi de premiile consistente, precum şi de calitatea

profesională a juriului, ale cărui exigență şi corectitudine au fost probate de fiece dată: Titus Andrei, preşedinte (înlocuindu-l în această ipostază la actuala ediție pe Horia Moculescu), Andreea Andrei, Viorel Gavrilă, Adrian Romcescu, Larisa Mihai. Dar mai presus de toate garanția unei evoluții cu care să poată apărea cu fruntea sus pe

Adrian Romcescu, Ionel Tudor

micul ecran a fost dată finaliştilor de acompaniamentul celei mai valoroase formații din țară, aflate la ultima repetiție înainte de "Cerbul de aur". Excepționali dirijori şi orchestratori, compozitorii Ionel Tudor şi Andrei Tudor au avut sub "bagheta" lor, fireşte, mai puțini instrumentişti ca la Braşov, dar aceştia au fost ca de obicei unul şi unul: Daniel Bouroşu şi Liviu Negru (chitare), Dan Marin Ioniță (saxofon, percuție), Laurențiu Zmău (baterie), Eugen Tegu (chitară bas), Daniel Pirici (percuție, chitară bas). Iar echipa care i-a secondat a fost şi ea la înălțime – compozitorul şi regizorul muzical Liviu Elekeş, Octavian Chițu, Romeo Balaban, Marius Văduva.

A fost o ediție puternică, dar mai ales cu un echilibru pronunțat la vârf, forma de moment şi repertoriul jucând în final rolul decisiv. Derulând palmaresul în ordine inversă, descoperim pe ultima poziție a ierarhiei ce include 7 laureați pe studenta (anul III, jazz) la UNMB Camelia Trifoi, 21 de ani, din jud. Maramureş. Tot cu o mențiune a fost distins inginerul ploieştean de 23 de ani Alexandru Ovidiu Cucu. Nici câştigătoarea Premiului de popularitate (care ar trebui să figureze în regulament la toate concursurile de gen, căci nu putem nesocoti votul publicului) nu dobândise anterior cine ştie ce distincții, dar aici Alina Nădrag din Slobozia, 16 ani şi jumătate, a intrat în posesia mult-râvnitului premiu alegând inspirat vechiul şlagăr al lui Aurel Giroveanu, pe versuri de Tudor Muşatescu, "După noapte vine zi". Din acest moment au intrat în arenă concurenții cu antecedente serioase, ceea ce s-a simțit din plin. În ciuda vârstei, doar 17 ani şi jumătate, Catinca Popa din Bucureşti are în CV câteva diplome de excelență, cărora le-a adăugat acum mult mai strălucitorul premiu III la Amara; şi în cazul ei a funcționat aplecarea către "tezaurul" genului, mai precis "Of, inimioară!" de Edmond Deda, versuri Harry Negrin. A treia distincție din palmares acordată de Oyl Holding, este vorba de premiul II, a răsplătit talentul muzical de excepție al localnicei Eleonora Maria Filipoiu, mezina competiției (16 ani şi... 3 luni), elevă (pian, flaut) la Liceul de arte "Ionel Perlea" din Slobozia. Opinăm că, după Trofeele câştigate la festivalurile "Radu Şerban" (Caracal), "Florin Bogardo" (Bucureşti) şi premiul II la cel internațional "George Grigoriu" (Brăila), ea putea urca mai sus în palmares, însă piesa lui Florentin Delmar nu i-a pus în valoare înzestrările, atât de plenar evidențiate în "Ană, zorile se varsă...". În schimb, fostul laureat la concursuri pentru copii şi component al trupei Maxim, Iulian Selea, 20, din Piteşti, a fost mai inspirat în alegerea repertoriului, juriul apreciind versiunea conferită de el piesei "Septembrie, luni" de Cristian Crețu şi acordându-i premiul I, înmânat de preşedintele Victor Moraru, fost ani buni primar la Amara. Cu un gest care-i onorează, organizatorii au oferit flori şi cadouri de la sponsorul "Tris Company" tuturor celor 12 finalişti, ei fiind apoi grupați "la umbra nucului bătrân" (sperăm ca nu cumva să fie tăiat când se va construi noua arenă!), în "camera (de fapt curtea!) verde", unde aşteptau cu inima bătându-le tare anunțurile de pe scenă. Când la microfon a venit

Jurizând... în ploaie

primarul Ion Măiță, pentru a anunța Trofeul, în acest refugiu al emoțiilor maxime mai erau 6 solişti. Dânsul a reamintit sintagma, atât de adevărată, "Amara, capitală a muzicii uşoare româneşti", după care a anunțat, în uralele şi ovațiile spectatorilor şi mai ales ale spectatoarelor, mai numeroase, ca de fiecare dată, numele lui Gabriel Cândea.

Ne-am referit la spectatoare pentru că a fost indiscutabil o ediție în care, mai rar se întâmplă asta, au dominat au mai avut în primul rând Karina Todireanu din Botoșani, dar și Lavinia Angheluță din Bârlad sau Ana-Maria Pița din jud. Neamț (acesteia i se putea inventa și un titlu de "Miss"!). Între compozitorii ale căror piese au fost alese de finaliști îi mai notăm pe Ion Vasilescu, Vasile Veselovski, Laurențiu Profeta, Șerban Georgescu, George Natsis, Viorel Gavrilă, Adrian Romcescu, Andrei Tudor, Dan Dimitriu, Laurențiu Cazan, Bogdan Cristinoiu, Adrian Cristescu, Cornel Ilie, deci o varietate stilistică absolut grăitoare.

Paula Seling

Cele patru recitaluri au adus în fața publicului o autentică vedetă a muzicii ușoare, Paula Seling, impecabilă alături de formația Ionel Tudor, chiar dacă în acea sâmbătă ploioasă n-a ocolit melodiile "La radio se anunță ploi" și "Ploaie în luna lui Marte"! Aureolată cu cele mai importante trofee (Mamaia, Cerbul de aur), cu locul 3 la Eurovision, a cântat în toată lumea, alături de artiști celebri. Pianistă și compozitoare, ea este membră a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, încântând cu un recital care ar cam trebui să dea linia unui festival DE MUZICĂ UȘOARĂ, așa cum inspirat spunea într-un interviu președintele Victor Moraru. Randi (Andrei Ștefan Ropcea), fostul component, alături de Marius Moga, al trupei Morandi, a cules aplauze susținute cu hit-urile sale, reluate de întreaga sală, între care "Până vara

băieții, triumfători, reamintim, și anul trecut. Dar, dincolo de acest aspect, victoria lui Cândea, 26 de ani, din Orăștie, jud. Hunedoara, a fost indiscutabilă și necontestabilă, confirmând palmaresul său anterior: premiul 3 tot la Amara, în 2017, trofee cucerite la Deva și Corabia, dar și prezența în grupul vocal masculin Dreamwalkers, locul 4 în finala Eurovision din 2015, cu o compoziție a lui Cristian Faur. Cu glasul său frumos timbrat, învingătorul a pus în valoare melodiile "Prefă-te, inimă, în stea" de George Nicolescu și șlagărul celor de la Holograf, "Dacă noi ne iubim". Într-o postare pe o rețea de socializare, la final, Adrian Romcescu a scris: "Dintre cei 12 tineri care au trecut preselecția, cel puțin 8 au fost de o valoare vocală și artistică deosebită. Noi i-am desemnat, publicul i-a aplaudat, iar organizatorii le-au creat un cadru de excepție. Peste toate, formația Ionel Tudor a muncit cu ei într-un mod absolut profesionist. De acum laureații sunt în mâinile "industriei muzicale" (posturi de radio, TV, case de producție), care are alte criterii de valoare, asta fiind situația "industriei muzicale" de profil din România!". Apreciem ghilimelele, căci numai industrie muzicală nu se poate numi ce avem noi, dar în egală măsură reținem cifra de opt remarcați. O evoluție care le-ar fi dat dreptul la intrarea în palmares

Nora Filipoiu

Vunk

viitoare", "Prietena ta", "Ochii ăia verzi", "Visător" şi, inspirat, a avut şi "întăriri" vocale, între care pe tânărul Edward Sanda, cunoscut pentru piesa de succes "Doar pe a ta" (duet cu Ioana Ignat). Feli (Felicia Donose, originară din Sebeş) a parcurs la rândul ei cele câteva titluri de succes, dintre care cel mai cunoscut rămâne pentru mulți "Creioana colorate", dar, paradoxal, n-a cântat "Constantine, Constantine", atât de aşteptat de public. Deşi sosiți direct de la Timişoara, după un drum obositor, membrii formației Vunk şi-au onorat cartea de vizită, "la cârmă" cu un Cornel Ilie plin de vervă şi umor. Vunk a sărbătorit pe scena de la Amara 25 de ani de la înființare,

Alina Ionescu, V. Gavrilă, Catinca Popa

cu zeci de succese, 10 albume, campanii generoase şi mai ales refrene care au răsunat din 2000 de piepturi împreună cu cei de pe scenă: "Prăjitura cu jeleu", "Artificii pe tavan", "Numai la doi", "1000", "Regele şoselelor", "Vreau o țară ca afară", "Aşa, şi?", "Fă-mi cu mâna" şi inevitabilul "Pleacă". Revenim însă cu sugestia noastră legată de specificul manifestării, ce se regăseşte atât în titulatură, cât şi în repertoriul de concurs, şi anume ca unul din cele două recitaluri din fiecare seară să fie al unei mari vedete a muzicii uşoare, cel de-al doilea putând fi, desigur, dance sau rock. Hai să ne gândim cât de inspirat ar fi fost un recital al Marinei Voica, care ar fi putut acorda şi autografe pe cartea despre viața şi cariera ei, sau un altul al Corinei Chiriac, de asemenea cu lansarea propriei cărți, cum s-a întâmplat la Brăila. Aceste vedete pot fi la dispoziția publicului (nu mai există librării, magazine de discuri...) şi cu cele mai recente apariții discografice ale lor, de la casa de discuri Eurostar. Nu mai zic de un show al lui Paul Surugiu Fuego, campion al audienței, care n-a fost niciodată la Amara! Sau Mirabela Dauer, Marina Florea, Anastasia Lazariuc, Sanda Ladoşi, Gabriel Dorobanțu, Silvia Dumitrescu, Cătălin Crişan, Ovidiu Komornyik şi mulți alți reprezentanți ai "generației de aur" a muzicii uşoare româneşti, pe care să-i cinstim cum se cuvine ACUM, mai ales că bună parte din public, la Amara, este trecută de o anumită vârstă: cei tineri au tot timpul să dovedească, dacă este cazul, că vor rămâne în istoria genului asemeni acestora...Prea a fost totul perfect şi la ediția actuală a festivalului, se cuvenea şi o mică sugestie la final! Însă, concluzionând, părerea comentatorilor este probabil mai puțin importantă decât a miilor de spectatori care în prima seară au înfruntat ploaia şi nu şi-au părăsit locurile până la ora 1 noaptea. Acelaşi public care la Gala laureaților a ovaționat în picioare la anunțarea câştigătorului: asta înseamnă notă maximă pentru organizatori. Subscriem.

Octavian URSULESCU

Viorela Filip: „Dragostea nu ia vacanță"

Deşi este un album de tip "Best of", incluzând cele mai mari succese ale unei cariere prodigioase, artista a ales ca piesă titulară un foarte recent cântec scris pentru ea de Francisc Reiter. Cum spuneam, avem de-a face, în acest frumos album editat de casa de discuri Eurostar, cu o trecere în revistă a unei cariere complexe în care Viorela Filip a îmbinat talentul de cântăreață, textieră (cu multe sute de texte la activ), profesoară de canto, compozitoare. Modestă, ea apare în această ultimă ipostază doar cu o melodie, preferând să facă loc şlagărelor scrise pentru ea de Dumitru Lupu ("La o fereastră", "Vino, uită despărțirea!"), Gh. E. Marian ("Doar un trandafir"), precum şi creațiilor semnate de Corneliu Meraru, Jolt Kerestely, Marcel Dragomir, Nicolae Caragia, Dan Iagnov, Ioan Ona, Vicențiu Perniu. În schimb, fireşte, cele mai multe texte îi aparțin. CD-ul este însoțit de un frumos booklet conținând fotografii superbe şi mărturii sugestive dedicate protagonistei, între care şi o grăitoare auto-profesiune de credință. Încă o realizare Eurostar ce se înscrie în "arhiva de aur" a muzicii uşoare româneşti.

Alesis: „De pahar, de dulce-amar"

Înafara tradiționalelor lansări de la magazinul Muzica, în ultima vreme Sala de Marmoră, de la Cercul Militar Național, cu eleganța sa rafinată, a găzduit câteva evenimente muzicale de amploare. Este şi cazul aceluia în cadrul căruia Alina şi Romeo Negoiasă au lansat două noi albume, cel de față incluzând cântece de petrecere şi lucrări cu tentă folclorică, toate cele 15 piese fiind compuse de Romeo Negoiasă (în egală măsură orchestrator, alături de Cristian Duțu). Piesele "Bine ați venit" şi "Am să-ți fur iubirea toată" beneficiază de acompaniamentul faimoasei orchestre a Fraților Advahov, de la Chişinău. O varietate ritmică încântătoare face din acest album o certă reuşită, cu atât mai mult cu cât el pune o dată în plus în valoare vocea excepțională a Alinei Negoiasă.

Ionuț Dolănescu: „Are tata o fetiță"

Chiar că este un înger de fetiță, în plus cu talent vocal şi de violonistă (acesta moştenit, ca şi frumusețea, de la mama sa Doinița), Ioana-Maria cântând alături de tatăl său piesa titulară. Un alt duet este cel dintre Ionuț şi sora sa Camelia Ciobanu Filip, în melodia "Soră, surioară", celelalte 14 fiind interpretate de protagonist. Acompaniază orchestra "Doina Basarabiei", a Fundației culturale "Ion Dolănescu", conducător artistic şi orchestrator Valeriu Caşcaval. De altfel, înregistrările s-au făcut la Pan Studio din Chişinău, cu inginerul de sunet Corneliu Panainte. Aşa cum a dovedit afluența de public de la lansarea găzduită de magazinul Muzica din Capitală, casa de discuri Eurostar a dovedit încă o dată inspirație maximă editând acest album unuia dintre soliştii noştri de mare popularitate. (O. G.)

Revistă lunară de informare, opinie şi dezbatere editată de
UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA
şi finanțată cu sprijinul MINISTERULUI CULTURII ŞI IDENTITĂȚII NAȚIONALE

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactor şef:
George BALINT
Redactori: Mihai COSMA, Octavian URSULESCU
Editorialist: George BALINT
Secretar de redacţie: Costin ASLAM

Colegiu redacţional:
Mariana POPESCU, Vasilica STOICIU-FRUNZĂ,
Cristina ŞUTEU, Petre-Marcel VÂRLAN

Semnează în acest număr:
Dumitru AVAKIAN, Oana GEORGESCU, Florian LUNGU,
Carmen MANEA, Andra PĂTRAŞ, Costin POPA,
Florin-Silviu URSULESCU, Petre-Marcel VÂRLAN, Alex VASILIU,
Damian VULPE

www.ucmr.org.ro
http://biblioteca-digitala.ro/?pub=289-actualitatea-muzicala-uniunea-compozitorilor-si-muzicologilor-din-romania

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect. 1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - INTERSIGMA-ERICOM SRL
TEL: 021-242.30.32 ISSN: 1220-742x